

**Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и
водите - Враца**

**Регионален доклад за състоянието на
околната среда през 2024 г.**

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ

стр.

I. Въведение.....	3
II. Анализи по компоненти на околната среда	5
II.1. Качество на атмосферния въздух.....	5
II.2. Води	24
II.3. Политика по изменение на климата.....	50
II.4. Земи и почви.....	52
II.5. Защитени територии и биоразнообразие	56
III. Анализи по фактори на въздействие.....	84
III.1. Отпадъци.....	84
III.2. Шум	108
III.3. Радиационен контрол.....	113
III.4. Химикали и управление на риска от големи аварии.....	116
IV. Превантивна дейност.....	123
IV.1. ОВОС и Екологична оценка.....	123
IV.2. Комплексни разрешителни.....	130
IV.3. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети.....	133
V. Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда.....	134
VI. Административнонаказателна отговорност и принудителни административни мерки.....	143
VII. Проекти/ обекти с екологично предназначение.....	147
VIII. Заключение.....	152

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

БЗП	- Билкозаготвителен пункт
ВЕЕС	- Висш експертен екологичен съвет
ВЕЦ	- Водноелектрическа централа
ПСОВ	- Пречиствателна станция за отпадъчни води
ДОВОС	- Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДГС	- Държавно горско стопанство
ЗООС	- Закон за опазване на околната среда
ЗЧАВ	- Закон за чистотата на атмосферния въздух
ЗВ	- Закон за водите
ЗЗТ	- Закон за защитените територии
ЗБР	- Закон за биологичното разнообразие
ЗГМО	- Закон за генетично модифицираните организми
ЗЛР	- Закон за лечебните растения
ЗУО	- Закон за управление на отпадъците
ЗЗ	- Защитени зони
ЗМ	- Защитена местност
ЗТ	- Защитени територии
ИАОС	- Изпълнителна агенция по околна среда
ИЕО	- Индивидуални емисионни ограничения
КАВ	- Качество на атмосферния въздух
КПКЗ	- Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването
МПС	- Моторно превозно средство
НСМОС	- Национална система за мониторинг на околната среда
НПО	- Неправителствена организация
ОВОС	- Оценка на въздействието върху околната среда
ПЗ	- Природна забележителност
ПДЕ	- Пределно допустими емисии
ПДК	- Пределно допустима концентрация
ПП	- Природен парк
ПР	- Поддържан резерват
ПДК м.е.	- Пределно допустима концентрация - максимална еднократна
ПДК ср.дн.	- Пределно допустима концентрация - средноденонощна
ПДК ср.год.	- Пределно допустима концентрация - средногодишна
ПМС	- Постановление на Министерски съвет
ПУДООС	- Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	- Подробен устройствен план
ФПЧ	- Фини прахови частици
РЛ	- Регионална лаборатория
ОД „ПБЗН“	- Областна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението"
РС „РЗ“	- Регионална служба "Растителна защита"
ТЕЦ	- Топлоелектрическа централа
CITES	- Конвенцията по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Докладът е разработен от експертите на Регионалната инспекция по околната среда и водите – Враца (РИОСВ – Враца) и отразява цялостната превентивна, контролна и последваща дейност, осъществена през 2024 година. Целта на доклада е да представи на широката общественост и заинтересованите лица информация за състоянието и проблемите, свързани с компонентите и факторите на околната среда на регионално ниво.

Той е насочен към гражданите, обществените институции, неправителствените организации, академичните среди, бизнеса и всички, които са заинтересовани от съхраняването и опазването на околната среда.

От този доклад съдържа информация за:

- текущото състояние и тенденциите на промяна в отделните компоненти на околната среда в региона;
- конкретните проблеми, свързани с нейното опазване;
- степента на въздействие на факторите, водещи до замърсяване и увреждане;
- извършените законодателни, административни и инвестиционни промени в областта на опазване на околната среда.

РИОСВ – Враца осъществява контролната си дейност на територията на област Враца.

На контролираната територия на РИОСВ – Враца попадат всички общини от област Враца: Враца, Борован, Бяла Слатина, Козлодуй, Криводол, Мездра, Мизия, Оряхово, Роман и Хайредин.

Област Враца се намира в Северозападната част на България и включва западната част на Стара планина и Врачанския Балкан. Граничи с областите Монтана, София-област, Ловеч и Плевен, а на север с река Дунав.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Област Враца се намира в северозападната част на България и се отличава с богато природно разнообразие, обусловено от специфичния ѝ релеф, климат, хидрография и защитени природни ресурси. Релефът е силно разнообразен - от равнинен, в близост до река Дунав, хълмист, с преобладаваща надморска височина 150-300 м - в посока север и на юг – планински, включващ Врачанска планина. На север има международна граница с окръг Долж, Румъния. На запад граничи с област Монтана, на юг със София Област и на изток с областите Ловеч и Плевен. През територията на област Враца минават международни транспортни коридори: номер IV – път Е 79 и номер VII – река Дунав.

Основните реки, преминаващи през територията на областта са: Искър, Огоста, Ботуня, Лева, Скът и др. В климатично отношение попада в умерено-континентална подобласт.

В област Враца са обявени 30 броя защитени територии, съгласно Закона за защитените територии (ЗТТ), които принадлежат към следните категории:

- Резерват – 1 бр.;
- Природен парк – 1 бр.;
- Природни забележителности – 13 бр.;
- Защитени местности – 15 бр.

На територията на Област Враца попадат 18 защитени зони от мрежата „Натура 2000“: 3 по Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици и 15 защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.

Обект на защита в зоните по Натура 2000 са около 140 природни местообитания и над 600 вида животни и растения, които са определени като значими за Европейската общност.

Индустриалното развитие на областта се представя от енергетика, производство на цимент, добив, съхранение и пренос на нефт и газ, машиностроене, шивашка промишленост, кариери за добив и обработка на скалнооблицовъчни материали, предприятия от хранително-вкусовата промишленост, строителна дейност и др. На територията ѝ се намират „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и най-голямото хранилище за природен газ в България - Подземно газохранилище - Чирен, стопанисвано от „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Адрес на РИОСВ - Враца

гр. Враца 3000

ул. "Екзарх Йосиф" № 81, п.к. 210

Телефони:

Зелен телефон - 092/629211;

e-mail: riosv-vr@riosv-vr.com

Страница в Интернет: <http://riosv.vracakarst.com/>

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1. Мрежа за контрол на Качеството на Атмосферния Въздух на територията на РИОСВ - Враца като част от Национална система за мониторинг на околната среда - подсистема “въздух”

Контролът на основните показатели, характеризиращи качеството на приземния слой на атмосферния въздух в региона контролиран от РИОСВ-Враца: серен диоксид, азотен оксид, азотен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, фини прахови частици (ФПЧ₁₀) и озон, се осъществява чрез постоянни измервания от Градски фонов пункт-Автоматична измервателна станция (АИС “ЖП Гара”- Враца). При анализ на регистрираните концентрации на контролираните замърсители, превишения на средноденоношната норма са констатиран единствено по показателя ФПЧ₁₀ (ПДК_{ср.дн.} 50 мкг/м³). Броят на регистрираните превишения за 2024 г. е 3, а за 2023 г. е 5 (което е под нормативно допустимия брой от 35 превишения годишно).

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции

ЗАМЪРСИТЕЛ	ФПЧ ₁₀	Pb аер.	SO ₂	NO ₂	CO	H ₂ S	бензен	NH ₃	ПАВ	As аер.	Cd аер	Ni	ФПЧ 2.5	NO	O ₃
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Общ брой пунктове в т.ч	1	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
1. АИС “ЖП Гара” - Враца	да	-	да	да	да	-	-	-	-	-	-	-	-	да	да
Брой пунктове с концентрация над ПС на СЧН или ПДК м.е в т.ч.															
1.АИС “ЖП Гара” - Враца	да	-	не	не	не	-	-	-	-	-	-	-	-	не	не
Пунктове с концентрация над СГН, в т.ч.:															
1.АИС “ЖП Гара” -Враца	не	-	не	не	не	-	-	-	-	-	-	-	-	не	не

Средногодишните концентрации по основните показатели регистрирани от АИС “ЖП Гара”- Враца през 2024 г. са както следва:

Показател за КАВ	ФПЧ ₁₀	O ₃	CO	NO ₂	SO ₂
Норма (ПДК)	Средно годишна 40 µg/m ³	ПИН 180.0 µg/m ³	8ч норма 10.0 mg/m ³	Средно годишна 40 µg/m ³	ПС за СДН 125.0 µg/m ³
АИС "ЖП Гара"- Враца	19.61	48.78	0.21	3.78	10.20

Във връзка с текущата оценка на качеството на атмосферния въздух на територията на гр. Враца, през 2024 г. са изготвени:

- ежедневни бюлетини за състоянието на атмосферния въздух за нивата на замърсяване на серен диоксид, азотен оксид, азотен диоксид, въглероден оксид, озон и ФПЧ_{10} на гр. Враца, които се публикуват в реално време в Национална система за контрол качеството на атмосферния въздух на ИАОС и сайта на РИОСВ- Враца;
- ежемесечно в дирекции "ОЧВ" и "ПОСККД" на МОСВ се изпраща информация с регистрираните СДН концентрации по показателя ФПЧ_{10} от АИС "ЖП Гара"-Враца, като същата се публикува и в сайта на РИОСВ-Враца;
- доклади за регистрираните концентрации на ФПЧ_{10} и Озон – „Отчет за зимен сезон за периода 01.10.2023 г.- 31.03.2024 г.“ и „Отчет за летен сезон за периода 01.04.2024 г.- 30.09.2024 г.“.

Основни дефиниции при осъществяване контрол по компонент "Въздух":

"Качество на атмосферния въздух" е състояние на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на естествените и съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход.

"Приземен слой" е атмосферния въздух на височина до 100 м от повърхността на Земята.

"Замърсяване на атмосферния въздух" е всяко постъпване на вредни вещества (замърсители) в него.

"Норма за качеството на атмосферния въздух" е всяко ниво, установено с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и/ или околната среда, което следва да бъде постигнато в определен за целта срок, след което да не бъде превишавано.

"Праг за информирание на населението" е праг за нивата на озон в атмосферния въздух, превишаването на който е свързан с риск за здравето на особено чувствителни групи от населението, включително при кратковременна експозиция, и при превишаването на който е необходимо незабавно предоставяне на подходяща информация.

" ФПЧ_{10} " са всички частици, преминаващи през размерно- селективен сепаратор, определен съгласно референтния метод за вземане на проби и измерване нивата на ФПЧ_{10} , с 50%-на ефективност на задържане при аеродинамичен диаметър на частиците до 10 микрона.

"Градски фонові пунктове за мониторинг" са тези пунктове за мониторинг, които са разположени в застроената част на града и където измерените нива на отделните замърсители са представителни за експозицията на по- голямата част от населението.

"Постоянни измервания" означават непрекъснати или периодични измервания, направени в постоянен пункт за мониторинг, в съответствие с поставените изисквания за качество на данните.

"Индикативни измервания" означават измервания, към които не се поставят толкова строги изисквания по отношение качеството на данните в сравнение с постоянните измервания.

"Ниво" е определена стойност за концентрацията на даден замърсител в атмосферния въздух или отлагането му от атмосферния въздух върху открити площи за определен период от време.

“Пределно допустима концентрация” е концентрация на вредните вещества в атмосферния въздух на населените места, която за определен период от време не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху организма на човека.

“Максималната еднократна концентрация” е най- високата от краткосрочните концентрации за определен замърсител, регистрирани в даден пункт за определен период на наблюдение.

“Средноденоношната пределно допустима концентрация” е допустимата концентрация в продължение на 24-часова експозиция.

“Средноденоношната концентрация” е средната аритметична стойност от еднократните концентрации, регистрирани неколккратно през денонощието или тази, отчетена при непрекъснато пробовземане в продължение на 24 часа.

“Средногодишната концентрация” е средната аритметична стойност от средноденоношните концентрации, регистрирани в продължение на една календарна година.

“ПС за СЧН” е прагова стойност за средночасова норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители.

“Вредно вещество (замърсител)” е всяко вещество, въведено пряко или косвено от човека в атмосферния въздух, което е в състояние да окаже вредно въздействие върху здравето на населението и/или околната среда.

“Норма за допустими емисии” е определена стойност за маса на дадено вещество, изразена чрез съответните специфични параметри, като концентрация и/или ниво на емисиите, която не може да бъде превишавана по време на един или повече предварително зададени периоди. Нормите за допустими емисии могат да се определят и за определени групи, класове или категории вещества.

“Емисия” е изпускане на вредни вещества (замърсители) в атмосферния въздух. Точката или повърхността, откъдето се осъществява изпускането, се нарича източник. Емисията се определя като маса на дадено вредно вещество (замърсител) за един кубически метър изпускан газ или като дебит на изпусканото вещество (емисионен дебит) при нормални условия.

“Организирано изпускане” е това, при което веществата се отвеждат в атмосферния въздух чрез изпускащо устройство- комин, канал и др.

“Неорганизирано изпускане” е това, при което в атмосферния въздух веществата се отделят разсредоточено от дадена площадка- товарно-разтоварни площадки, открити складове за прахообразуващи материали, неизправна технологична апаратура и др.

“Национална система за мониторинг на околната среда” е комплекс от измервателни, аналитични и информационни дейности, чиято цел е осигуряването на своевременна и достоверна информация за състоянието на компонентите на околната среда и факторите, въздействащи върху тях, въз основа на която да се правят анализи, оценки и прогнози за обосноваване на дейностите по опазване и защита на околната среда и човешкото здраве от вредни въздействия.

Измерените средногодишни концентрации на основните замърсители, характеризиращи качеството на приземния слой на атмосферния въздух на гр. Враца, регистрирани от АИС “ЖП Гара”- Враца за периода 2015 г.-2024 г. са представени графично, както следва:

ФИНИ ПРАХОВИ ЧАСТИЦИ /твърди частици с големина по - малка от 10 микрона/.

Основните причини за регистрираните наднормени нива по показателя са специфичните метеорологични условия през зимния сезон и ниските комини, намаляващи възможността за разсейване на атмосферните замърсители. През отоплителния сезон основен източник на замърсяване с прахови частици е изгарянето на твърди горива в бита. Някои от превишенията през годината се дължат на трансграничен пренос на прахови частици над България.

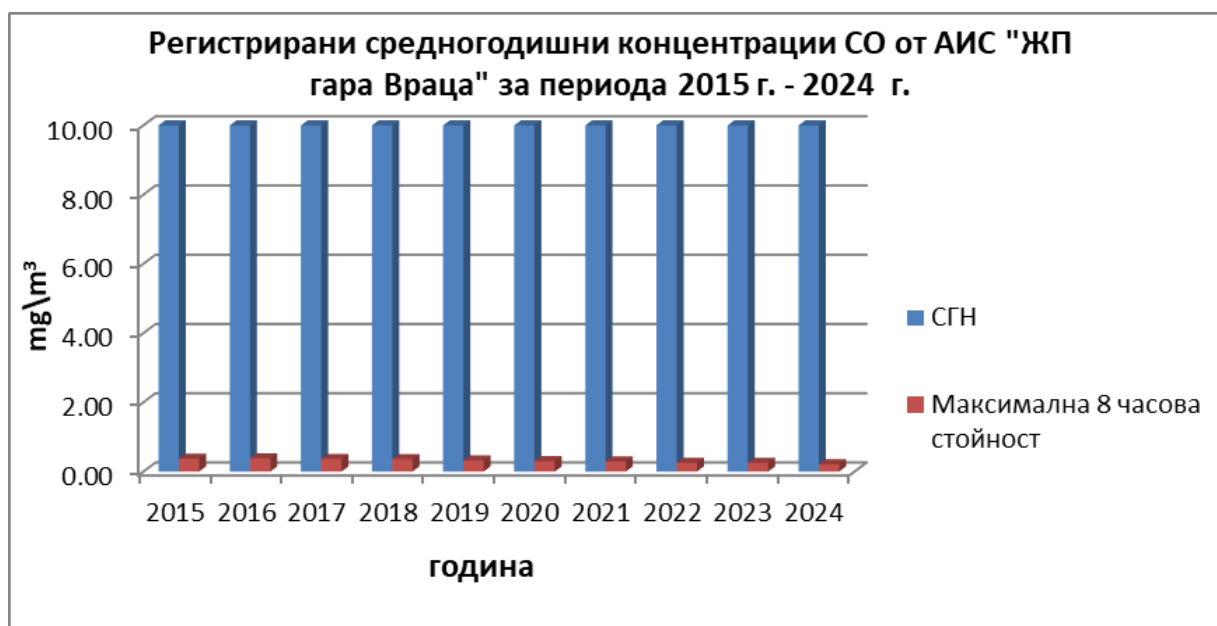
СЕРЕН ДИОКСИД - принадлежи към групата на серните оксиди (SOx), като основни източници са: индустрията, енергетиката, отопление с въглища и горива с високо сярно съдържание. През годината няма регистрирани превишения на СДН по показателя (125 мкг/м³).

АЗОТЕН ДИОКСИД - Групата на азотните оксиди включва различни оксиди на азота, като най-широко застъпените в различните емисии са NO и NO₂. Основни източници са горивните процеси в индустрията и моторните превозни средства. Образува се и в почвата вследствие действието на микроорганизмите. Няма регистрирани превишения на СЧН през календарната година (200 мкг/м³). Няма регистрирани превишения и на СГН за календарната година (40 мкг/м³).

ВЪГЛЕРОДЕН ОКСИД - Въглеродният оксид е безцветен, горящ газ, без миризма и представлява един от най-широко разпространените атмосферни замърсители. Образува се при непълно изгаряне на различни видове горива при недостиг на кислород. Най-голям източник на СО е автомобилния транспорт - над 65 % от общото емитирано количество за страната. Други източници са използването на твърди горива в битовото отопление, горивните процеси в индустрията и горските пожари. Няма регистрирани превишения по показателя през 2024 г. (10 мг/м³).

ОЗОН - не се емитира директно в атмосферата. Той се формира от взаимодействието на азотните оксиди и летливите органични съединения под влияние на високи температури и слънчева светлина. През 2024 г. няма регистрирани превишения на праговата стойност за информиране на населението по показателя (ПИН $180 \mu\text{g}/\text{m}^3$), както и на нормата за опазване на човешкото здраве (ПДК $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Територията контролирана от РИОСВ- Враца попада в **район за оценка и управление качеството на атмосферния въздух Северен/Дунавски**. Област Враца обхваща общините: Враца, Мездра, Козлодуй, Оряхово, Мизия, Хайредин, Бяла Слатина, Роман, Криводол и Борован.

В област Враца няма община, нормативно задължена за изготвяне на Програма за намаляване на нивата на замърсителите.

Община Мездра ежесечно предоставя информация на РИОСВ-Враца относно предприетите мерки за спазване на установените норми и осигуряване на качеството на атмосферния въздух в района.

На територията контролирана от РИОСВ- Враца през 2024 г. не са извършвани замервания за контрол качеството на атмосферния въздух с Мобилна автоматична станция (МАС) към ИАОС- София.

През изтеклата 2024 г. по компонент „Въздух“ са извършени - 95 броя планови проверки (83 броя обекта) и 5 броя проверки по изпълнение на условия в издадени Разрешителни за емисии на парникови газове (на 4 броя оператори). Плана за контролната дейност е изпълнен на 100% по отношение броя на планираните проверки и обекти. Извършени са 7 броя извънредни проверки, както следва: 5 броя по последващ контрол на издадени предписания във връзка с представяне на документация, 1 брой по подаден сигнал и 1 брой проверка във връзка с промяна собственост на обект.

При извършените проверки е осъществен контрол на:

- емисии (концентрации) на вредни вещества, изпускани в атмосферата от неподвижни източници, нормирани съгласно действащото законодателство;
- източници на неорганизирано изпускане на емисии;
- изпълнения на Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от издадени Комплексни разрешителни на оператори;

- изпълнения на условията в издадени Разрешителни за емисии на парникови газове на оператори;
- съответствие на пусканите на пазара и/или употреба: бои, лакове и авторепаратурни продукти с нормите за максимално допустимо съдържание на летливи органични съединения (ЛОС);
- инсталации, използващи органични разтворители;
- употреба на вещества нарушаващи озоновия слой и флуорирани парникови газове;
- инсталации за съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини.

Неподвижни източници на емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух на територията на РИОСВ- Враца

Емисионен контрол на горивни и производствени неподвижни източници

Във връзка с изпълнение на утвърден „График за извършване на контролни измервания на емисии от неподвижни източници през 2024 г.“ съвместно с Регионална лаборатория Плевен към ИАОС- София е извършен мониторинг на 5 броя оператори/13 броя подобекти:

➤ ТЕЦ „Градска“ към „Топлофикация- Враца“ ЕАД, гр. Враца, общ. Враца- 5 броя подобекти (средни горивни инсталации): Водогреен котел ПКГМ-12, №1 (с номинална мощност 8,7 MW) на гориво природен газ, Водогреен котел ПКГМ-12, №2 (с номинална мощност 8,7 MW) на гориво природен газ, Водогреен котел КГ-12 №1 (с номинална мощност 7 MW) на гориво твърда биомаса (слънчогледова люспа) Когенератор №1 (с номинална мощност 7,8 MW) на гориво природен газ и Когенератор №2 (с номинална мощност 7,8 MW) на гориво природен газ;

➤ Подземно газово хранилище „Чирен“ землище на с. Чирен, общ. Враца към „Булгартрансгаз“ ЕАД, гр. София- 4 броя подобекти: средна горивна инсталация „Система за регенерация на триетилен гликол“ (с номинална мощност 1,4 MW) на гориво природен газ и 3 броя горивни инсталации- Водогрейни котли тип „Buderus G605“ №№1, 2 и 3 (с номинална мощност по 0,74 MW) на гориво природен газ;

➤ „Нивего“ ООД, с. Чирен, общ. Враца- 1 брой подобект: горивна инсталация- Парен котел ПКН/Г-1,6 (с номинална мощност 1,4 MW) на гориво природен газ;

➤ „Центромет“ АД, гр. Враца, общ. Враца- 1 брой подобект: горивна инсталация- Водогреен котел РО- 116/1160 (с номинална мощност 1,3 MW) на гориво природен газ.

При извършеният мониторинг на горните 4 броя оператори/11 броя подобекти- няма констатирани нарушения, издадени предписания и наложени санкции във връзка със спазване нормите за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух съгласно: Наредба №1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (обн. ДВ, бр.64/2005 г.), Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон (обн. ДВ, бр. 93/2005 г.) и Наредба за ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации (обн. ДВ, бр.63/2018 г. с посл. изм.).

➤ При извършени контролни измервания на 2 броя подобекти: асфалтосмесител тип „BENNINGHOVEN ECO 4000“ на гориво природен газ и Средна горивна инсталация „Термален нагревател за масло TR 100“ (с номинална топлинна мощност 1,16 MW) на гориво природен газ към оператор „Евро Строй Кънстракшън“ ЕООД, гр. Асеновград, обл. Пловдив- производствена база „Мездра“, гр Мездра е наложена

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

текуща санкция за замърсяване на атмосферния въздух над допустимите норми (по масов поток) при експлоатация на асфалтосмесителната инсталация.

Съгласно изискванията на чл.25, ал.4 от Наредба №6 за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (обн. ДВ, бр. 31/1999 г., с изм. и доп.) са изготвени Доклади с анализ на резултатите от извършения емисионен контрол.

През 2024 г. на територията на РИОСВ- Враца (както и в предходни години) няма действащи големи горивни инсталации.

Оценка на Доклади от Собствени непрекъснати измервания (СНИ) и Собствени периодични измервания (СПИ) на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници- 228 броя:

- *Доклади Собствени непрекъснати измервания- 78 броя* (72 броя месечни Доклади за периода: м. декември 2023 г.- м. ноември 2024 г. и 6 броя Годишни Доклади за календарната 2023 г.).

- На база представени в РИОСВ- Враца 72 броя месечни Доклади от „Холсим (България)“ АД, с. Бели Извор, общ. Враца (специализирано в производство на цимент) за оценка на резултатите от проведени СНИ на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух при експлоатация на подобекти: „Пещ/ Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“, „Скарен охладител“, „Въглищна мелница“ и „Циментови мелници №№1, 2 и 3“ са изготвени 72 броя Протоколи за оценка на резултатите от проведените СНИ за периода: м. декември 2023 г.- м. ноември 2024 г.;

- На база представени от „Холсим (България)“ АД, с. Бели Извор, общ. Враца- 6 броя Годишни Доклади с резултати от СНИ на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух за календарната 2023 г. при експлоатация на подобекти: „Пещ/ Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“, „Скарен охладител към „Пещ/ Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“, „Въглищна мелница“ и „Циментови мелници №№ 1, 2 и 3“ са изготвени 6 броя Протоколи за оценка на резултатите от проведените СНИ. Няма констатирани нарушения на нормите на емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух, заложиени в Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от издаденото Комплексно разрешително на оператора.

- *Доклади Собствени периодични измервания- 150 броя:*

- 2 броя Доклади за подобект: изпускащо устройство №1 „Пещ/Суровинна мелница“- „Пещ №2 за производство на цимент“ към „Холсим (България)“ АД, с. Бели извор, общ. Враца. Мониторинга е извършен от Лаборатория „ENVIROMETRICS” Ltd. Athens, Greece, притежаваща Сертификат за акредитация № 412-5/06.02.2024 г. издаден от Гръцка система за акредитация Hellenic Accreditation System S.A. ESYD, съгласно условията на стандарт ELOT EN ISO/IEC 17025:2017 и обхваща следните показатели: бензен; флуороводород; кадмий и талий; живак; антимон, арсен, олово, хром, кобалт, мед, манган, никел, ванадий; диоксини и фури (PCDD/PCDF).

- 39 броя Доклади (36 броя технологични инсталации) на „Холсим (България)“ АД, с. Бели Извор, общ. Враца, изготвени във връзка с изпълнение на Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от Комплексно разрешително (КР) издадено на оператора. Мониторинга е извършен от Акредитирана изпитвателна лаборатория „Хеспа“ при „Хеспа“ ООД, гр. София (номерацията е съгласно издаденото КР) за следните подобекти: „Сепаратор за циментова мелница 3“ (№29 от издадено КР), „Първа пресипка на транспорт за цимент на циментова мелница 2“ (№25 от издадено КР), „Клинкер везна за циментова мелница №2“ (№23 от издадено КР), „Клинкер везна за циментова мелница

№1” (№22 от издадено КР), „Първа пресипка на транспорт за цимент на циментова мелница №1” (№24 от издадено КР), „Сепаратор на циментова мелница 1“ (№26 от издадено КР), „Сепаратор на циментова мелница 2” (№27 от издадено КР), „Силоз за цимент №13” (№14 от издадено КР), „Силоз за цимент №14” (№15 от издадено КР), „Силоз за цимент №15” (№16 от издадено КР), „Сепаратор за тежки частици“ (№68 от издадено КР), „Вторичен шредер и магнитен сепаратор” (№69 от издадено КР), „Вентилиране на складов бункер“ (№70 от издадено КР), „Нарязани хартия, картон, дърво“ (№63 от издадено КР), „Опаковъчна машина” (№7 от издадено КР), „Елеватор и пневмоканали в цех „Опаковалня“ (№8 от издадено КР), „Елеватор и пневмоканали на автотоварище за насипен цимент“ (№9 от издадено КР), „Количка за насипен цимент на автотоварище за насипен цимент“ (№10 от издадено КР), „Клинкер транспорт 4“ (№38 от издадено КР), „Клинкер транспорт 3“ (№39 от издадено КР), „Хомогенизационен силос 1 за сурово брашно“ (№40 от издадено КР), „Хомогенизационен силос 2 за сурово брашно“ (№41 от издадено КР), „Лентов транспортър 2 на ролкова преса” (№56 от издадено КР), „Пневмоканали на ролкова преса“ (№57 от издадено КР), „Елеватор на ролкова преса“ (№58 от издадено КР), „Елеватор и лентов транспортър 1 на ролкова преса” (№59 от издадено КР), „Пресипка и бункер на лентов транспортър 1 на ролкова преса” (№60 от издадено КР), „Пресипка и бункер на лентов транспортър 2 на ролкова преса” (№61 от издадено КР), „Трета пресипка на транспорт за цимент“ (№20 от издадено КР), „Силоз за цимент №11“ (№18 от издадено КР), „Пневмоканал за силос №11“ (№19 от издадено КР), „Силози за цимент №7 и №9“ (№17 от издадено КР), „Нарязани хартия, картон, дърво“ (№63 от издадено КР), „Силози за клинker 1 и 2“ (№34 от издадено КР), „Силози за клинker 3 и 4“ (№35 от издадено КР), „Силози за клинker 5 и 6“ (№36 от издадено КР), „Сепаратор за тежки частици“ (№68 от издадено КР), „Вторичен шредер и магнитен сепаратор“ (№69 от издадено КР) и „Втора пресипка на транспорт за цимент“ (№21 от издадено КР).

Честота на мониторинга на подобектите е определена в Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издаденото Комплексно разрешително на оператора (на 3 броя подобекти честотата на мониторинга е веднъж на шест месеца);

➤ 24 броя Доклади на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Оряхово, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа“ с оператор „Община Оряхово“ за подобекти: Газов кладенец №1 (към Клетка 1) и Газов кладенец №2 (към Клетка 2). Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София. Честота на мониторинга (месечно) е съгласно Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издаденото Комплексно разрешително на оператора;

➤ 54 броя Доклади на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“ с оператор „Екопроект“ ООД, гр. Враца за подобекти: Газови кладенци № 1, 2 и 3 (към рекултивирано сметище) и Газови кладенци № 4, 5, 6 и 7 (към Клетка 1 и Клетка 2-1). Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София. Честота на мониторинга е съгласно Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издаденото Комплексно разрешително на оператора (за газови кладенци №№ 1, 2 и 3 на полугодие, а за газови кладенци №№ 4, 5, 6 и 7 месечно);

➤ 4 броя Доклади на „Яйца и птици“ АД, гр. Мизия- площадка Козлодуй, обл. Враца за технологични съоръжения: „Дозиране на микроелементи“ №1, „Дробилка на зърно“ №2, „Елеватор на кота 12 метра“ №3 и „Елеватор на кота 16 метра“ №4. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София. Честота на

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

мониторинга (годишно) е съгласно Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издадено Комплексно разрешително на оператора;

➤ 3 броя Доклади на „Топлофикация- Враца“ ЕАД, гр. Враца- ОЦ „Младост“ гр. Враца за подобекти: 2 броя средни горивни инсталации Водогреен котел ВК-50 №1 (с номинална мощност 20,63 MW) на гориво природен газ и Водогреен котел ВК-50, ст. №2 (с номинална мощност 16,87 MW) на твърда биомаса (слънчогледови пелети) и 1 брой горивна инсталация Ко-генератор (с номинална мощност 4,4 MW) на гориво природен газ. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

➤ 1 брой Доклад на „Метизи“ АД, гр. Роман, обл. Враца за подобект: „Процес поцинковане на метал“. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София. Честота на мониторинга е определена в Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издадено Комплексно разрешително на оператора;

➤ 1 брой Доклад на „Теклас- България“ ЕАД, завод гр. Враца за подобект: средна горивна инсталация Котел водогреен (с номинална мощност 1,16 MW) на гориво природен газ. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване при „Везел- 1“ ЕООД, гр. Варна;

➤ 8 броя Доклади (8 броя горивни инсталации) към Подземно газово хранилище „Чирен“ площадка землище с. Чирен, общ. Враца към „Булгартрансгаз“ ЕАД, гр. София за подобекти: Газомоторни компресори (ГМК) №№ 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 и 12 (с номинални мощности по 3,88 MW всеки) на гориво природен газ. Мониторинга е извършен от Акредитирана изпитвателна лаборатория „Хеспа“ при „Хеспа“ ООД, гр. София;

➤ 1 брой Доклад на „Хидком“ АД, гр. Оряхово, обл. Враца за подобект: „Инсталация за нанасяне на покрития върху метал- Камера за електростатично боядисване с филтриращ елемент“. Мониторинга е извършен от Регионална лаборатория Русе към ИАОС- София;

➤ 3 броя Доклади на „Инертстрой- Калето“ АД, гр. Мездра за 3 броя подобекти: горивни инсталации към оранжерия „Озирис“, землище с. Брусен, общ. Мездра- Водогреен котел „Erensan“ №1 (с номинална мощност 1,9 MW), Водогреен котел „Erensan“ №2 (с номинална мощност 1,9 MW) и Инсталация за комбинирано производство на електро и топло енергия/ко-генератор „JENBACHER J620J02“ (с номинална мощност 3,5 MW) на гориво природен газ. Мониторинга е извършен от Регионална лаборатория Плевен към ИАОС- София;

➤ 1 брой Доклад на ЕТ „КАМ- Никола Стойков“- база гр. Враца за подобект: „Инсталация за нанасяне на покрития върху дърво- Робот за нанасяне на лакотехнически покрития“. Мониторинга е извършен от Регионална лаборатория Плевен към ИАОС- София;

➤ 1 брой Доклад на ЕТ „Агропрофит- Владимир Величков“- оранжерия с. Зверино, общ. Мездра, обл. Враца за подобект: горивна инсталация Водогреен котел №1 (с номинална мощност 4 MW) на твърдо гориво (слънчогледова люспа). Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

➤ 2 броя Доклади на ЕТ „Йордан Величков- Влади“- оранжерия с. Зверино, общ. Мездра, обл. Враца за подобекти: горивни инсталации- Водогреен котел №1 и Водогреен котел №2 (с номинални мощности по 4 MW) на твърдо гориво (слънчогледова люспа). Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

➤ 1 брой Доклад на „Малиновец Енерджи“ ООД, гр. София за подобект: горивна инсталация „Когенератор CG-170-12“ (с номинална мощност 1,1 MW) на гориво биогаз-с. Царевец, общ. Мездра, обл. Враца. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване при „Везел-1“ ЕООД, гр. Варна;

➤ 1 брой Доклад на „Царевец Енерджи“ ООД, гр. София за подобект: горивна инсталация „Когенератор CG-170-12“ (с номинална мощност 1,1 MW) на гориво биогаз-с. Царевец, общ. Мездра, обл. Враца. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване при „Везел-1“ ЕООД, гр. Варна;

➤ 1 брой Доклад на „Строител- Криводол“ ЕООД, гр. Криводол за подобект: асфалтосмесителна инсталация „Марини“ MAP 100 E“ на гориво природен газ. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

➤ 1 брой Доклад на „Кралтрейс“ ООД, гр. Враца за подобект: асфалтосмесителна инсталация „ЕКО 2000 BENNINGHOVEN“ землище с. Косталево, общ. Враца на гориво природен газ. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

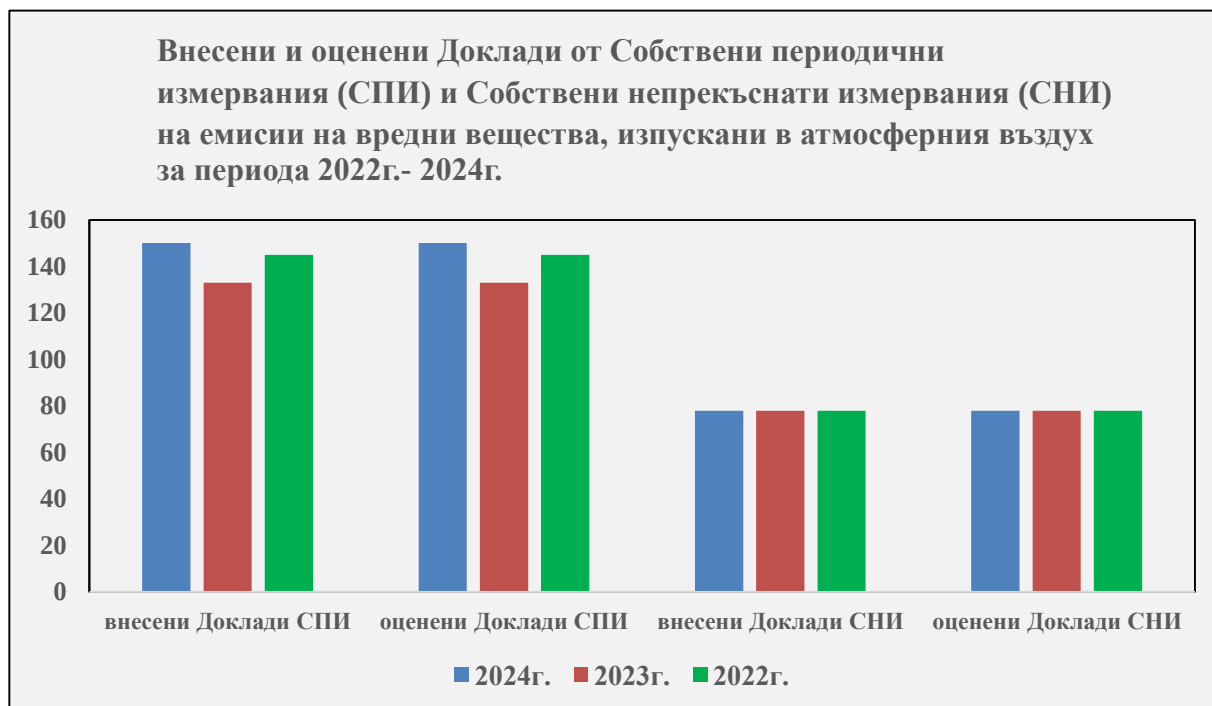
➤ 1 брой Доклад на „Млечен рай“ ООД, гр. Враца за подобект: горивна инсталация „Парен котел THS 32/9“ (с номинална мощност 2,03 MW) на гориво природен газ. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

➤ 1 брой Доклад на „Хаджийски и фамилия“ ООД, с. Градешница, общ. Криводол, обл. Враца за подобект: горивна инсталация „Парен котел КП-Н1“ (с номинална мощност 1 MW) на гориво природен газ. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София.

Всички представени Доклади са изготвени в съответствие с изискванията на чл. 39 от Наредба №6 за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници.

При анализ на представените Доклади и приложените Протоколи, не са констатирани нарушения от страна на операторите относно спазване нормите за допустими емисии съгласно действащата нормативна уредба: Наредба №1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии, Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния за намаляване на подкиселяването, еутрофикацията и тропосферния озон, Наредба за ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации и Условие №9. „Емисии в атмосферата“ към издадени Комплексни разрешителни. Няма констатирани нарушения, издадени предписания и наложени санкции на операторите извършили СПИ на емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух.

Сравнителен анализ на внесени и оценени доклади от СПИ и СНИ в периода 2022 г.- 2024 г., представени в РИОСВ- Враца:

Извършени са 7 броя планови проверки (7 броя оператори) във връзка с изпълнение на Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от издадени Комплексни разрешителни на:

- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“ с оператор „Екопроект“ ООД, гр. Враца;
- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Оряхово, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа“ с оператор „Община Оряхово“;
- „Холсим (България)“ АД, с. Бели Извор, общ. Враца- „Инсталация за производство на циментов клинкер“;
- „АСК-БУЛ“ ЕООД, гр. Враца (производствена площадка гр. Мездра, източна промишлена зона)- „Инсталация за преработка на отпадъчни нефтопродукти“ и „Инсталация за съхранение на опасни отпадъци (отпадъчни нефтопродукти)“;
- „Яйца и птици“ АД, гр. Мизия- „Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места“ площадка гр. Козлодуй, общ. Козлодуй, обл. Враца;
- „Енте 2017“ ООД, гр. Асеновград, площадка с. Мраморен, общ. Враца- „Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места“;
- „Метизи“ АД, гр. Роман, общ. Роман- „Инсталация за производство на стоманени телове, стоманени въжета, арматурни снопове, пирони, сита и сапани“.

В проверените дружества, няма констатирани нарушения, издадени предписания и наложени санкции във връзка с изпълнение на Условие №9. „Емисии в атмосферата“ от издадените Комплексни разрешителни.

• Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини:

Съгласно Наредба №16 за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини (обн., ДВ бр.75/1999 г. с изм. и доп.) на контрол подлежат: бензиностанции, петролни бази и терминали, представляващи неподвижни източници на емисии на летливи органични съединения, които се съдържат в различните марки бензини.

Емисиите на летливи органични съединения, съдържащи се в бензина, предизвикват местни и регионални проблеми, свързани с качеството на атмосферния въздух.

Бензенът, който се съдържа в емисиите от моторните превозни средства и изпаренията при работа с петрол (бензиностанции и рафинерии) е канцерогенен за човека. Озонът в близост до земната повърхност, който се формира при взаимодействието на азотните оксиди и летливите органични съединения е токсичен за човека.

Летливите петролни продукти, какъвто е бензинът, отделят пари при съхранение, превоз, товарене или разтоварване. Преди въвеждането на системите за улавяне на бензиновите пари (УБП), тези пари се изпускаха в атмосферата.

При пълнене на резервоар на бензиностанция, едновременно с това по обратен път парите в него се подават към автоцистерната за зареждане чрез така наречения маркуч за газова фаза. Това е ЕТАП I на УБП. Парите от автоцистерните се отвеждат в петролната база, където се ползват благодарение на системите за втечняване на бензиновите пари.

Бензиновите пари се улавят и по време на зареждане на автомобилите и се връщат отново в резервоарите на бензиностанциите или в бензиноколонките за продажба.

Пистолетите са така устроени, че докато се пълнят резервоарите на автомобилите бензиновите пари се извличат обратно. Това представлява ЕТАП II на УБП.

Добрата ефективност на системите за улавяне и регенериране на бензиновите пари водят до намаляване на замърсяването на приземния въздух. Всички бензиностанции, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ- Враца, са приведени в съответствие с изискванията на нормативната база.

През 2024 г. са извършени 20 броя планови проверки по Наредба №16 за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини за съответствие с изискванията на системите за улавяне на бензиновите пари (УБП)- Етап I и Етап II и наличието на заверени дневници за състоянието на системите. Дадено е 1 брой предписание на оператор във връзка с представяне на документация. Извършени са 2 броя извънредни проверки: 1 брой проверка по последващ контрол на издаденото предписание и 1 брой проверка във връзка с промяна собственост на обект. Няма наложени санкции и съставени актове.

• **Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители:**

Летливите органични съединения (ЛОС) реагират със слънчевата светлина и образуват тропосферен озон, който е вреден за здравето на хората и влияе върху качеството на въздуха. Основни източници на емисии от ЛОС в атмосферния въздух са

промишлените предприятия и обектите от сферата на обслужването, който използват органични разтворители.

През 2024 г., съгласно плана за контролна дейност са извършени 10 броя проверки на обекти, извършващи дейност в обхвата на Наредба № 7 за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации (обн.,

ДВ бр.96/2003 г. с изм. и доп.). Проверени са Планове за управление на разтворители на 3 броя оператори (3 броя ателиета за химическо чистене) и са издадени Решения за утвърждаването им.

Няма констатирани нарушения и дадени предписания.

В Информационна система за инсталациите, източници на емисии на летливи органични съединения на ИАОС са въведени данните за 2023 г. по партидите на операторите на инсталации, регистрирани по чл. 30л от Закон за чистотата на атмосферния въздух (обн. ДВ, бр. 45/1996 г. изм. и доп.).

Операторите на инсталации използващи разтворители, осъществяват дейността си при спазване на нормите, регламентирани в Наредба № 7 и в срок представят данни за количествата използвани разтворители.

• Контрол на обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители:

В съответствие с изискванията на Наредбата за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употреба на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти (обн. ДВ бр. 20/2007г. с изм. и доп.), РИОСВ-Враца извършва контрол на лица, които пускат на пазара и употребяват продукти за нанасяне на покрития като: бои, лакове, грундове, байцове, авторепаратурни продукти и др.

През 2024 г. са извършени 21 броя планови проверки на:

- 10 броя търговци на дребно на бои и лакове;
- 1 брой обект, извършващ търговия на едро с продукти, посочени в Приложение № 2 от Наредбата;
- 2 броя обекти извършващи нанасяне на покрития върху моторни превозни средства (МПС)- автосервизи;
- 1 брой дружество, извършващо строителна дейност;
- 7 броя производствени инсталации използващи бои, лакове и авторепаратурни продукти с годишни консумации под долните прагови стойности. Тези оператори са проверени и по Наредба № 7 за норми за допустими емисии на летливи органични

съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации.

При направените проверки не са открити продукти, които не отговарят на нормите за съдържание на ЛОС и съответстват на изискванията за етиктиране съгласно Наредбата. Установи се, че повечето търговски обекти поддържат малки наличности от продукти за нанасяне на покрития от категория А- „Бои и лакове“. Операторите нямат складови наличности, а закупуват необходимото количество за конкретни поръчки. Продуктите на пазара са изключително на български производители.

Няма дадени предписания и констатирани нарушения на нормативната база.

Задължените лица по горните Наредби, представят ежегодно в РИОСВ- Враца информация за количествата пуснати на пазара/употребявани продукти през предходната календарна година.

• **Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой и флуорсъдържащи парникови газове:**

Озоновият слой абсорбира вредните ултравиолетови (UV) лъчи от слънцето, предпазвайки живите организми на Земята. Хлорофлуоровъглеродороди (CFC) и други химикали, като халони и метилбромид, разрушават озоновите молекули. Те се

използват в аерозоли, хладилни агенти и други продукти. В стратосферата тези вещества се разлагат и освобождават хлорни атоми, които унищожават озона. За справяне с този проблем, през 1987 г. беше приет Монреалският протокол, който цели елиминиране на озоноразрушаващите вещества. Повечето от тях имат висок Потенциал за глобално затопляне (ПГЗ) и допринасят за повишаване на температурата на планетата. Намаляването на техните емисии подпомага целите на Парижкото споразумение за ограничаване на глобалното затопляне под 2 °С.

РИОСВ- Враца осъществява контрол на обекти, извършващи ремонт и поддръжка на хладилни, климатични и термопомпени системи, както и на оператори на такова оборудване.

В изпълнение на изискванията на Регламент (ЕО) 2024/590 относно веществата, които нарушават озоновия слой през 2024 г. са извършени 12 броя планови проверки.

Извършени са 36 броя планови проверки във връзка с изпълнение на изискванията на Наредба №1 за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове (обн. ДВ, бр. 20/2017 г. с изм. и доп.) и Регламент (ЕС) 2024/573 на Европейския парламент и на Съвета за флуорсъдържащите парникови газове.

Извършени са проверки на всички планирани обекти, като 12 броя оператори са проверени по двата Регламента.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА

ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Основните задължения на операторите на климатични, хладилни и термопомпени инсталации, подлежащи на контрол (съдържащи 5 тона CO₂ еквивалент, 3 килограма или повече озонразрушаващи вещества или флуорирани парникови газове) включват:

- Регистриране в Информационната система за флуорсъдържащи парникови газове (от 2024 г.) и подаване на Годишни отчети за предходната година чрез нея (съгласно изискванията на Наредба №1 за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове). Всички оператори, сервизни фирми и дистрибутори имащи задължение съгласно Наредба №1 са въвели своите отчети за 2023 г. чрез Информационната система.

- Създаване и поддържане на „досие на системата“ във формат съгласно приложение 3 от Наредба 1 (за оборудване, съдържащо 5 тона или повече еквивалент CO₂ на флуорирани парникови газове);

- Извършване на проверки касаещи: течове, извличане, поддръжка или сервизно обслужване, включително и презареждане на хладилно, климатично и термопомпено оборудване на флуорирани парникови газове и озонразрушаващи вещества. Дейностите да се извършват от сертифицирани лица (фирми или техници), притежаващи документ за правоспособност, издаден от Българска браншова камара по машиностроене;

През 2024 г. данни в информационната система към ИАОС-София са подали 82 броя обекта/141броя инсталации- съдържащи общо 19 937,360 кг хладилни агенти, което е еквивалентно на 97 329,620 тона CO₂.

Извършените проверки показват запазване на тенденцията за замяна на озоноразрушаващите вещества и флуорирани парникови газове в хладилните и климатични инсталации с агенти с нисък потенциал за глобално затопляне. Операторите спазват нормативните изисквания- водят досиета на системите и спазват изискванията за периодичност на извършване на проверките за херметичност и течове. Проверките се извършват от лица, притежаващи документи за правоспособност. През 2024 г. са дадени 4 броя предписания на 4 оператора във връзка с представяне на документация, за което са извършени 4 броя извънредни проверки. Предписанията са изпълнени в срок.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

При извършваните ежеседмични проверки на интернет сайтове за реклама на хладилни агенти- вещества, които нарушават озоновия слой (забранени за търговия и употреба от 01.01.2015 г.) и флуорсъдържащи парникови газове в бутилки за еднократна употреба (вносът е забранен от 4 юли 2007 г.) или пък предлагани на пониски цени на територията на област Враца през 2024 г.- не са установени нарушения (изготвени 4 броя протоколи - за всяко тримесечие).

В РИОСВ- Враца през 2024 г. са постъпили 3 броя сигнали за замърсяване на атмосферния въздух в определени райони:

➤ Сигнал за задимяване на атмосферния въздух на гр. Враца в следствие възникнал пожар на територията на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“. Причината за пожара е samozапалване на клетка за депониране 1.1. За възникналата ситуация са уведомени РСПБЗН- Враца, държавни и общински институции. Пожарогасенето е започнало веднага и са предприети заложените действия съгласно Плана за пожарна безопасност на депото. Своевременно от страна на РИОСВ- Враца е възложено на РЛ Враца извършване на индикативни измервания, при които не са регистрирани пикови концентрации на контролираните замърсители в атмосферата. При анализ на регистрираните от АИС „ЖП Гара“ Враца концентрации на контролираните показатели в атмосферния въздух: фини прахови частици (ФПЧ₁₀), серен диоксид, азотен диоксид, въглероден оксид и озон- не са отчетени превишения на допустимите норми;

➤ Сигнал за района на бившия торов завод „Химко“ гр. Враца- при извършената извънредна проверка, не са установени нарушения на екологичното законодателство;

➤ Сигнал за жилищен район „Албените“, гр. Враца- не е установено нарушение на екологичното законодателство.

3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ-Враца

Контрол на основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух (КАВ) на гр. Враца: серен диоксид, въглероден оксид, фини прахови частици ФПЧ₁₀, азотни оксиди (азотен оксид и азотен диоксид) и озон се осъществява от автоматична измервателна станция (АИС) „ЖП Гара“ Враца, която е с непрекъснат режим на работа и се обслужва от Регионална лаборатория Враца към ИАОС- София.

С АИС се следи и стандартен набор от метеорологични параметри, включващ: посока и скорост на вятъра, температура, налягане, влажност и слънчева радиация.

Норми на контролираните показатели от АИС „ЖП Гара“ Враца

Пределно допустими норми	Период на оценяване	Концентрация	Условия за приложение
Фини прахови частици (ФПЧ₁₀)			
СДН	24 часа	50 µg/m ³	Да не бъде превишавана повече от 35 пъти в рамките на една календарна година
СГН	1 календарна година	40 µg/m ³	-
Серен диоксид			
СЧН	1 час (60 минути)	350 µg/m ³	Да не бъде превишавана повече от 24 пъти в рамките на една календарна година

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

СДН	24 часа	125 µg/m ³	Да не бъде превишавана повече от 3 пъти в рамките на една календарна година
Азотен диоксид			
СЧН	1 час (60 минути)	200 µg/m ³	Да не бъде превишавана повече от 18 пъти в рамките на една календарна година
СГН	1 календарна година	40 µg/m ³	-
Озон			
КЦН	максимална 8 часова средна стойност в рамките на едно денонощие *	120 µg/m ³	Да не се превишава повече от 25 дни на календарна година, осреднено за 3 години
Въглероден оксид			
Норма за опазване на човешкото здраве	максимална 8-часова средна стойност в рамките на едно денонощие *	10 mg/m ³	-

Забележки:

СЧН- средночасова норма за опазване на човешкото здраве;

СДН- средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве;

СГН- средногодишна норма за опазване на човешкото здраве;

КЦН- краткосрочна целева норма за опазване на човешкото здраве.

*Максималната осемчасова средна стойност на концентрацията в рамките на едно денонощие се избира след проверка на текущите 8-часови средни стойности, определени въз основа на съответните средночасови стойности и измерени на всеки час. Първият изчислителен период за дадено денонощие започва в 17:00 ч. на предходния ден и свършва в 01:00 ч. на същия ден; последният изчислителен период за дадено денонощие започва в 16:00 ч. и завършва в 24:00 ч.

По отношение на риска за здравето на хората, законодателно са определени алармени прагове за нивата на концентрации на дадени атмосферни замърсители, при кратковременна експозиция, налагащи предприемане на спешни мерки:

Алармени прагове и прагове за информирание на населението

Показател	Алармени прагове	Концентрации	Забележка
Серен диоксид	АП	500 µg/m ³	Измерени през три последователни часа в пунктовете за мониторинг, които са представителни за качеството на въздуха в не по-малко от 100 km ² или целия район или агломерация
Азотен диоксид	АП	400 µg/m ³	Измерени през три последователни часа в пунктовете за мониторинг, които са представителни за качеството на въздуха в не по-малко от 100 km ² или целия район

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

			или агломерация
Озон	ПИН	180 µg/m ³	Определени като средна стойност за период от един час (средночасова стойност)
	ППН	240 µg/m ³	Определени като средна стойност за период от един час (средночасова стойност). Превышаването на прага трябва да е измерено в продължение на три последвателни часа

Забележки:

АП- алармен праг;

ПИН- праг за информирание на населението;

ППН- праг за предупреждаване на населението

Определените норми за: ФПЧ₁₀, SO₂, NO₂, CO, O₃ и алармените прагове (за SO₂, NO₂ и O₃) са съгласно Наредба № 12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (обн. ДВ, бр. 58/2010г. с изм. и доп.).

От АИС „ЖП Гара“ Враца за периода 01.01.2024 г.- 31.12.2024 г. са отчетени 364 броя валидни средноденонощни стойности. Регистрирани са 3 броя превъзхождения на средноденонощната норма (СДН) 50 µg/m³ по показателя ФПЧ₁₀ при нормативно установен допустим брой от 35 превъзхождения годишно (съгласно Наредба №12 за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (обн. ДВ. бр.58/2010 г., с изм. и доп.)).

Регистрирани превъзхождения по дати:

Брой превъзхождения	Дата	Измерена стойност µg/m³	Пъти превъзхождение
1	02.01.2024 г.	63,97	1,3
2	01.03.2024г.	55,18	1,1
3	01.04.2024г.	109.71	2,2

Запазва се тенденцията от последните години, броят на регистрираните превъзхождения на средноденонощната норма по показателя ФПЧ₁₀ да е под нормативно установените 35 превъзхождения годишно (регистрирани превъзхождения по години: 2020 г.- 23 броя, 2021 г. - 12 броя, 2022 г.- 14 броя и 2023 г.- 5 броя).

За 2024 г. средногодишната концентрация по показателя ФПЧ₁₀ е 19,61 µg/m³, което е по-малко от нормативно установената средногодишна норма (СГН) 40 µg/m³ (съгласно Наредба №12). През годината регистрираните средномесечни стойности по показателя ФПЧ₁₀, са както следва:

Година	Януари	Февруари	Март	Април	Май	Юни	
2024	24,70	24,30	26,20	19,30	21,80	22,00	
	Юли	Август	Септември	Октомври	Ноември	Декември	СГ
	16,70	15,70	15,60	17,30	17,3	17,10	19,61

За останалите контролирани показатели: серен диоксид, въглероден оксид, азотни оксиди (азотен оксид и азотен диоксид) и озон от АИС „ЖП Гара“ Враца, през 2024 г. не са установени нарушения на нормите за нивата (концентрациите) съгласно Наредба №12.

** Поради необходимостта от окончателно валидиране на данните преди докладване в Европейската агенция по околна среда са възможни минимални промени в публикуваните данни. Окончателните данни се публикуват в Националния доклад за състоянието и опазването на околната среда, изготвян от Изпълнителна агенция по околна среда.*

II. 2. ВОДИ

1. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната дейност през годината

Основен приоритет е интегрирано управление на водите, в т. ч. опазване и подобряване състоянието на водите, постигане и поддържане на добро количествено, химично и екологично състояние на водните тела на територията на РИОСВ-Враца чрез контрол на заустванията на отпадъчни води и предотвратяване или намаляване на неблагоприятните последици от вредното въздействие на водите чрез:

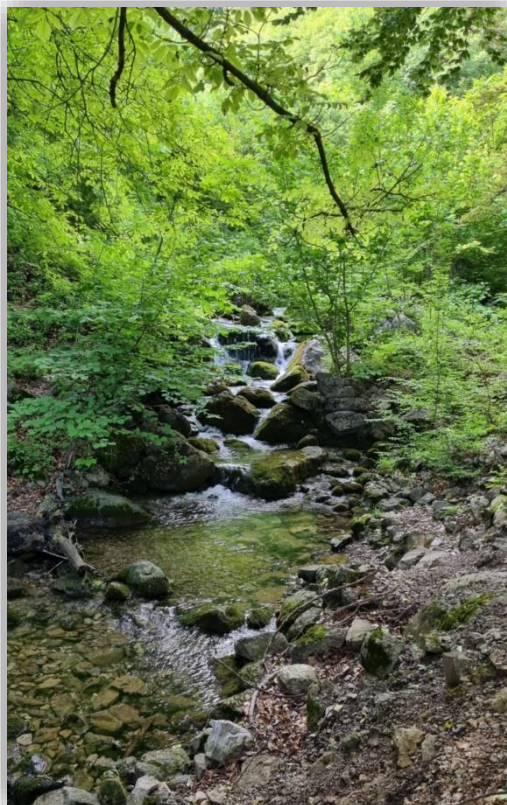
✓ Контрол на обекти с издадени разрешителни за заустване и комплексни разрешителни, в т. ч.:

- Контрол на производствени обекти, които са потенциални източници на приоритетни и приоритетно опасни вещества, във връзка с разпоредбите на чл. 151 ал. 4, т. 5 от ЗВ и чл. 103 от Наредба № 1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите;

- Контрол на канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания с големина над 2000 е.ж., с изградена селищна ПСОВ, за проверка на съответствието с изискванията, вкл. и по отношение на провеждане на мониторинг, в съответствие с чл. 19 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни води и по отношение на изпълнение на задълженията да изпращат информация в ИАОС за количествата генерирани утайки от селищни ПСОВ, състава им и начина на оползотворяването им;

- Контрол на канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания над 2000 е.ж. с неизградена селищна ПСОВ или невключена в ПСОВ канализационна мрежа, с цел предприемане на действия за изграждане на необходимата инфраструктура;

✓ Контрол на други обекти, определени на база на оценка на риска от вида и количеството замърсители в отпадъчните води, в т.ч. и обекти без разрешителни, обекти, потенциален замърсител на водни тела.

2. Опазване на повърхностните води

Към повърхностните водни обекти спадат една от следните категории води – реки, езера (изкуствени и естествени), преходни води или крайбрежни води – или като изкуствени повърхностни водни обекти или силно модифицирани повърхностни водни обекти.

Водните ресурси в България се формират от оттока на вътрешните реки, подземните води и част от водите на река Дунав. Тяхното опазване, рационално използване и управление е от жизнено важно значение за бъдещото устойчиво развитие на страната. За съжаление България е в числото на най-бедните на водни ресурси страни в Европа.

Хидрогеографската характеристика на нашата територия обуславя наличието на две основни отточни области – Черноморска и Егейска. Черноморската отточна област се разделя на две подобласти: Дунавска и подобласт от реки, директно вливащи се в Черно море. Територията, контролирана от РИОСВ-Враца обхваща реките и водните обекти спадащи към Черноморският водосборен басейн и по-точно Дунавската подобласт.

Основен дял на повърхностните води се пада на реките. Реките са естествени водни потоци със сравнително голяма дължина. За начало на дадена река може да е езеро, извор или сливане

на по-малки реки. При сливането на няколко ручей се образува поток, който тече в по-голямо русло. При съединяването на много потоци се образува река. Реката тече в речно корито (легло). Тя непрекъснато го задълбава и разширява, като го превръща в речна долина. Районът, който се отводнява от дадена река заедно с нейните притоци, се нарича водосъбирателен (водосборен) басейн или поречие.

Режимът на реките зависи от количеството и нивото на водата, които се определят основно от характера на подхранване и промените на времето. В зависимост от преобладаващият характер на подхранване, реките се делят на:

- ✓ дъждовно подхранване;
- ✓ ледниково подхранване;
- ✓ снежно подхранване;
- ✓ смесено подхранване.

Географското положение и физикогеографските условия на България обуславят наличието на реки със смесен тип на подхранване. При реките от този тип повече от водите им (50-70%) се получават от разтопяването на снеговете, а останалото количество – от есенните или пролетните дъждове.

На територията, контролирана от РИОСВ-Враца се намират поречието на три реки: река Огоста, река Искър и река Дунав.

Експертите от направление „Опазване и контрол чистотата на водите“:

- ✓ Извършват мониторинг на отпадъчните води;
- ✓ Контролират обектите, формиращи отпадъчни води, включително пречиствателните станции на населените места, параметрите и изпълнението на условията и изискванията поставени в разрешителни за заустване на отпадъчни води, издадени по реда на Закона за водите и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда;
- ✓ Контролират аварийните изпускания на отпадъчни води;
- ✓ Поддържат база данни за извършения мониторинг, включително собствен мониторинг на титулярите на издадени разрешителни, за количествените и качествените характеристики на отпадъчните води и за контрол за състоянието на отпадъчните води;
- ✓ Поддържат в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.

През 2024 г. е осъществен контрол по изпълнение условията на всички издадени разрешителни за заустване на отпадъчните води във водни обекти и контролен мониторинг, относно спазването на индивидуалните емисионни ограничения поставени в тях. Изпълнен е планирания за 2024 г. контрол по спазването на технологичния режим на пречиствателни съоръжения за отпадъчни води на промишлени предприятия и на селищни пречиствателни станции за отпадъчни води. На контролираната територия са изградени и действащи 4 броя ПСОВ – в гр. Враца, гр. Мездра, гр. Бяла Слатина и гр. Козлодуй. През 2024 г. е извършен контролен мониторинг на действащите на територията ПСОВ, с честота 2 пъти годишно.

Сред едни от основните дейности в областта, които въздействат негативно върху повърхностните водни обекти са антропогенното натоварване, промишлената дейност, нерегламентирано депониране на тороод отпад в близост до водоеми. Друг източник на замърсяване са попивните кладенци за битово-фекални отпадъчни води в населените места без изградени канализационни системи.

Обобщена информация за обектите, източници на отпадъчни води

За проследяване на състоянието на повърхностните води и степента на тяхната замърсеност се извършва текущ контрол и мониторинг (контролен и собствен) на обектите, формиращи отпадъчни води на територията на област Враца.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Поради различните икономически сектори на контролираните инсталации и обекти се налага подходящо проследяване за правилната експлоатация на технологичните процеси на пречистване и проследяване за коректното изпълнение на условията поставени в разрешителните за ползване на водни обекти за заустване на отпадъчни води и в комплексните разрешителни.

Обекти източници на отпадъчни води на територията контролирана от РИОСВ-Враца, на които е осъществен контрол през 2024 г.:

Наименование на обекта	Населено място (в което се осъществява дейността) **	Административна област	Вид дейност	Наличие на разрешително по ЗВ/ЗО ОС	№ на разрешително за заустване/ № на комплексно разрешително (КР)	Код на водното тяло-водоприемник	Поречие
1	2	3	4	5	6	7	8
“Булгартрансгаз” ЕАД	Чирен	Враца	18-Добив на нефт и природен газ	да	№13140017/14.06.2007 г. (Решение № 2623/23.04.2019 г.)	BG10G400R009	Огоста
РДНО Оряхово-Мизия	Оряхово	Враца	Депониране на неопасни отпадъци	да	№ 249-Н0/2008 г., (Решение № 249-Н0-И0-А2/2017 г.)	BG10G100R014	Огоста
ПСОВ-Враца	Враца	Враца	0-КМ_UWWTP Канализационна система (Кан.мрежа и ПСОВ) на населено място	да	Разрешително №13140060/11.06.2008 г. (Решение №3165/25.01.2021 г.)	BG10G600R007	Огоста

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

ПСОВ-Бяла Слатина	Бяла Слатина	Враца	0- KM_UW WTP Канализа ционна система (Кан.мре жа и ПСОВ) на населено място	да	№131401 69/10.03.2 011 г.; (Решение № 3908/28.0 7.2023 г.)	BG1O G200R 1413	Огоста
„Млечен Рай – 2” ООД	Враца	Враца	1-MILK Преработ ка на мляко	да	Разрешит елно № №131403 38/11.08.2 022 г.	BG1O G600R 007	Огоста
”Нивего” ООД	Чирен	Враца	1-MILK Преработ ка на мляко	да	Разрешит елно № 13740070/ 10.01.201 4 г. (Решение №2906/06 .03.2020 г.)	BG1O G400R 009	Огоста
"АПЕ 2001" ООД	Галиче	Враца	12- Производ ство на други хранител ни продукти	да	Разрешит елно № 13120070/ 12.11.201 8 г.	BG1O G200R 1413	Огоста
“Холсим (България)” АД	Бели извор	Враца	Производ ство на циментов клинкер	да	КР№75- Н1/2009г. (Решение №75-Н1- ИЮ- А6/2023 г.)	BG1O G600R 007	Огоста
Карьера за варовик “Лиляче”	Лиляче	Враца	20-Добив на неметалн и материал и и суровини	да	Разрешит елно № 13430001/ 18.11.201 1 г., (Решение № 4080/18.0 1.2024 г.)	BG1O G600R 007	Огоста

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Трошачна инсталация и ремонтна работилница на кариера за варовик “Лиляче”	Лиляче	Враца	21-Спомагателни дейности в добива	да	Разрешително № 13430001/18.11.2011 г., (Решение № 3354/08.09.2021 г.)	BG10 G600R 008	Огоста
“Булмекс” ЕООД	Бутан	Враца	39-Други - моля посочете	да	Разрешително № 13720024/19.04.2016 г. (Решение № 3835/02.06.2023 г.)	BG10 G307R 013	Огоста
ЕТ „Лаура-2008-Нина Руменова-Иван Нинов“	Баница	Враца	16-Рибно стопанство	да	Разрешително № 13120079/29.07.2022 г.	BG10 G200R 008	Огоста
„Енте 2017“ ООД, с. Мраморен	Мраморен	Враца	43-Производство на други хранителни продукти	да	КР № 256/2008		Огоста
“Гарант” АД	Бяла Слатина	Враца	37-Производство на метални изделия, без машини и оборудване	Не е необходимо			Огоста
"Лилия Милк" ЕООД	Ракево	Враца	1-MILK Преработка на мляко	Не е необходимо			Огоста
”Хаджийски и фамилия” ЕООД	Градешница	Враца	1-MILK Преработка на мляко	Не е необходимо			Огоста

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

"Стартмес" ООД	Търнак	Враца	5-МЕАТ Месна промишле ност	Не е необхо димо			Огоста
“АЕЦ Козлодуй”- Почивно оздравителен комплекс	Згориград	Враца	Почивно оздравите лен комплекс	да	Разрешит елно № 13710063/ 27.07.201 1 г. (Решение №3411/10 .11.2021 г.)		Огоста
ПК „Напред“, казан за варене на ракия в кв. Бистрец	Бистрец	Враца	7-ALC Производ ство на алкохол и алкохолн и напитки	Не е необхо димо			Огоста
„Председник “ ЕООД, с. Бели извор	Бели извор	Враца	21- Спомагат елни дейности в добива	Не е необхо димо			Огоста
„Лалов и Вачев“ ЕООД, гр. Враца	Враца	Враца	5-МЕАТ Месна промишле ност	Не е необхо димо			Огоста
„МиМ“ ЕООД, гр. Криводол	Криводол	Враца	43- Производ ство на други хранител ни продукти	Не е необхо димо			Огоста
„Боди – М Травъл“ ООД, гр. Враца	Враца	Враца	39 - Други	Не е необхо димо			Огоста
ЕТ „Тошко Тодоров“, с. Краводер, общ. Криводол	Краводер	Враца	43- Производ ство на други хранител ни продукти	Не е необхо димо			Огоста
„Димитър Първанов“ ЕООД, с. Малорад	Малорад	Враца	43- Производ ство на други	Не е необхо димо			Огоста

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

			хранител ни продукти				
„Металкомин вест“ ЕООД	Враца	Враца	39-Други	Не е необхо димо			Огоста
Евро Импекс ЕООД	Враца	Враца	39-Други	Не е необхо димо			Огоста
„Косаня“ ЕАД, гр. Мизия	Мизия	Враца	39-Други	Не е необхо димо			Огоста
Строител Криводол ЕООД	Криводол	Враца	39-Други	Не е необхо димо			Огоста
„Кралтрейс“ ООД	Косталево	Враца	39-Други	Не е необхо димо			Огоста
"Екопроект" ООД (РДНО Враца- Мездра)	Враца	Враца	Депонира не на неопасни отпадъци	да	№ 5- Н1/2010 г.; Решение № 5-Н1- ИО-А1- ТГ1/2013 г.		Искър
ПСОВ - Мездра	Мездра	Враца	0- KM_UW WTP Канализа ционна система (Кан.мре жа и ПСОВ) на населено място	да	Разрешит елно № 13140325/ 24.06.202 1 г. (Решение № 3410/05.1 1.2021 г.)	BG1IS1 35R026	Искър
Градска Канализация	Роман	Враца	00-КМ Канализа ционна система (Кан. мрежа) на населено	да	Разрешит елно № 13140133/ 30.07.200 9г (Решение 3115/10.1	BG1IS1 35R122 6	Искър

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

			място		2.2020 г.)		
“Метизи” АД	Роман	Враца	37-Производство на метални изделия, без машини и оборудване	да	Разрешително № 78/2005 г., (Решение №78-Н0-И0-А1/2011 г.)	BG1IS135R026	Искър
“Хемус-М” АД	Мездра	Враца	35-Производство на изделия от други неметални и минерални суровини	Не е необходимо		BG1IS135R026	Искър
“Инертстрой Калето” АД	Мездра	Враца	35-Производство на изделия от други неметални и минерални суровини	да	Разрешително № 13120031/13.03.2009 г., (Решение № 3474/12.01.2022 г.)	BG1IS135R026	Искър
“Техкерамик М” АД	Мездра	Враца	35-Производство на изделия от други неметални и минерални суровини	да	Разрешително № 13140312/09.10.2019 г.	BG1IS135R026	Искър
“АСК БУЛ” АД	Мездра	Враца	Обезводняване на отпадни нефтопродукти	да	КР № 580-Н1-И0-А0/2022 г.		Искър

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

„АЖМ Груп“ ООД	Зверино	Враца	39-Други	Не е необходимо			Искър
„ПРОТЕКТ ХОЛД“ ООД	Мездра	Враца	39-Други	Не е необходимо			Искър
„Ланд Метал“ ЕООД	Зверино	Враца	39-Други	Не е необходимо			Искър
“АЕЦ Козлодуй” ЕАД	Козлодуй	Враца	38-Производство на електроенергия	да	Разрешително № 13120037/22.11.2010 г., (Решение № 3096/19.11.2020 г.) Разрешително № 13140339/17.10.2022 г., (Решение № 3684/17.10.2022 г.)	BG1D U000R 001	Дунав
ПСОВ-Козлодуй	Козлодуй	Враца	0-КМ_UW WTP Канализационна система (Кан.мрежа и ПСОВ) на населено място	да	Разрешително № 13140266/30.06.2015 г., (Решение №3364/20.09.2021 г.)	BG1D U000R 001	Дунав
Градска Канализация	Оряхово	Враца	00-КМ Канализационна система (Кан.мрежа) на населено място	да	Разрешително № 13140248/25.04.2014 г. (Решение № 3118/11.12.2020 г.)	BG1D U000R 001	Дунав

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

“Бургозоне” ЕООД	Лесковец	Враца	7-ALC Производ ство на алкохол и алкохолн и напитки	Не е необхо димо			Дунав
“Фериботен комплекс” АД	Оряхово	Враца	Речен транспорт	да	Разрешит елно № 13140296/ 08.01.201 8 г.	BG1D U000R 001	Дунав
"Проучване и добив на нефт и газ" ЕАД	Селановци	Враца	18-Добив на нефт и природен газ	Разреш ително за реинже ктиран е на отпадъ чни води в подзем ен воден обект			Дунав
“Яйца и птици” АД	Козлодуй	Враца	12- Производ ство на други хранител ни продукти	да	КР № 259- Н1/2008, (Решение № 259- Н1-ИО- А0/2013 г.)	BG1D U000R 001	Дунав
„Винарна Ахинора“ ООД	Селановци	Враца	7-ALC Производ ство на алкохол и алкохолн и напитки	Не е необхо димо			Дунав

Контролната дейност по компонент “Води” се осъществява по поречия. В териториалния обхват на РИОСВ - Враца попадат част от поречията на реките: Огоста, Искър и река Дунав.

През 2024 г. в направление „води“ са извършени 100 броя проверки на обекти, формиращи отпадъчни води, от които: 84 броя планови и 16 броя извънредни.

Планови проверки – 84 броя на 49 обекта, от които:

- 58 броя по компонент “води” и пробонабирания от отпадъчни води във връзка с осъществяване на контролен мониторинг на отпадъчните води и контрол по условията на разрешителни за ползване на воден обект заустване на отпадъчни води или комплексни разрешителни;

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

- 20 броя участие в комплексни проверки, при които не са констатирани нарушения по компонент “води”. За извършените проверки своевременно са изготвени доклади, които са качени на интернет страницата на инспекцията;
- 6 броя участие в проверка по изпълнение на условията поставени в комплексни разрешителни /КПКЗ/ на 6 броя инсталации, попадащи в обхвата на Приложение № 4 от ЗООС.

Извънредни проверки – 16 бр., от които:

- 3 бр. проверки по постъпили в инспекцията жалби и сигнали за замърсяване на водни обекти;
- 2 бр. във връзка със съставяне на констативни протоколи по чл. 69 от ЗООС за констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, поставени в разрешителни за ползване на водни обекти за заустване на отпадъчни води;
- 1 бр. във връзка с поставяне на пломба на заустващ колектор, с цел преустановяване заустването на отпадъчна вода към водоприемник;
- 10 бр. контрол на предписания;

За отчетния период е съставен 1 бр. АУАН по чл. 200 от Закона за водите за констатирано изхвърляне на отпадъчни води във воден обект, нарушавайки емисионните норми и изисквания.

В изпълнение на разпоредбите на чл. 13, ал. 3 от Наредба № 2 (ДВ бр. 47/21.06.2011 г.) за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване и извършена проверка на обстоятелствата, свързани с преценка на заявеното искане по критериите, определени в чл. 62, ал.1, т. 2, 3, 4 и 5 от Закона за водите е изготвено едно становище.

В изпълнение на разпоредбите на чл. 19, ал. 3 от Наредба № 2/08.06.2011 г. (ДВ бр. 47/21.06.2011 г.) за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване и във връзка с чл. 151, ал. 4 от Закона за водите, относно изпълнение на условията в действащоти Разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностни води, са издадени 2 бр. становища.

Изготвени са 4 бр. становища за съществуващи обекти от водния сектор, за които няма основание за провеждане на процедура по оценка на въздействието върху околната среда или екологична оценка, по реда на Глава шеста от ЗООС, както и на процедура по реда на Глава втора от Наредбата за ОС.

В Географската информационна система за управление на водите и докладване е въведена информация за осъществения контролен и собствен мониторинг на отпадъчните води на 25 броя обекти, притежаващи разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, издадени по Закона за водите или комплексни разрешителни, издадени па Закона за опазване на околната среда.

Изготвен е отчет за изпълнението на контролния мониторинг на отпадъчни води за обекти включени в „Информационна система за разрешителни и мониторинг при управление на водите“, съгласно Заповед № РД-955/19.12.2023 г. на министъра на околната среда и водите.

Във връзка с предоставяне на отчетни данни на големи и средни ВиК оператори за качеството на отпадъчните води за 2023 г. пред Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), са проверени и потвърдени отчетните данни за качеството на

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

заустените отпадъчни води, предадени от оператора „ВиК“ ООД, гр. Враца за 2023 г.

В изпълнение на чл. 64, ал. 1 от Наредба № 1 за мониторинг на водите и Заповед № РД-821/30.10.2012 г. на Министъра на околната среда и водите, е изготвен актуализиран списък на обектите на територията на РИОСВ-Враца, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители и заустващи във водни обекти, които да бъдат включени в „Информационната система за разрешителни и мониторинг при управление на водите за 2025 г.“.

Изготвени са графици на РИОСВ-Враца и Регионална лаборатория – Враца за мониторинг на отпадъчните води от обектите, утвърдени със Заповед № РД-955/19.12.2023 г. на министъра на околната среда и водите, формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, които са включени в „Геоинформационна система за управление на водите и докладване“ и подлежащи на задължителен мониторинг през 2024 г. на територията на РИОСВ-Враца.

Във връзка с изчисляване на таксата за заустване на отпадъчни води за 2023 г. по чл. 16-18 от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване е изготвена информация за обектите на територията на РИОСВ-Враца, както следва:

✓ Попълнен корекционен коефициент КЗ, отчитащ степента на пречистване за операторите на разрешителни за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води;

✓ Попълнена информация относно изпълнение/неизпълнение на всички условия по издадени комплексни разрешителни.

Канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, вкл. пречиствателните станции към тях:

■ ***контрол общо за всички обекти:***

В териториалния обхват на РИОСВ – Враца има изградени и въведени в експлоатация селищни канализационни системи в населените места гр. Враца, гр. Мездра, гр. Бяла Слатина, гр. Козлодуй, гр. Роман и гр. Оряхово.

В изпълнение на своите компетенции РИОСВ – Враца извършва ежегоден контрол на всички ГПСОВ, както и градските канализационни системи на гр. Роман и гр. Оряхово. През 2024 г. на селищните пречиствателни станции са извършени планови проверки по условията на издадените разрешителни и пробонабиране от отпадъчните води (контролен мониторинг) с честота - 2 пъти годишно и на градските канализации без изградени ПСОВ 1 път годишно.

Дружеството „ВиК“ ООД, гр. Враца редовно извършва собствен мониторинг на отпадъчните води от ПСОВ, с честота и по показатели, поставени в разрешителните за заустване. Протоколите от лабораторните анализи своевременно се предоставят в РИОСВ-Враца.

От проведения собствен и контролен мониторинг е констатирано, че градските пречиствателни станции за отпадъчни води постигат индивидуалните емисионни ограничения, поставени в разрешителните за ползване на водни обекти за заустване на отпадъчни води, с изключение на ПСОВ-Бяла Слатина. За същата се наблюдава неблагоприятна тенденция наличието на превишения по показателя „общ азот“ в пречистените отпадъчни води от ПСОВ-Бяла Слатина, поради частичната изграденост на канализацията, както и инфилтриране на богати на нитрати води в канализационната система, което възпрепятства ефективната работа на пречиствателните съоръжения.

Агломерациите с над 2 000 е. ж. и частично изградени канализационни

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

клонове, на територията на РИОСВ-Враца са гр. Оряхово и гр. Роман. За същите има действащи разрешителни за ползване на водни обекти за заустване на отпадъчни води, но съответно не постигат индивидуалните емисионни ограничения, поставени в тях.

■ **контрол на обекти, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества:**

✓ "Екопроект" ООД (РДНО Враца-Мездра) – извършени са 3 броя планови проверки, от които 2 броя във връзка с осъществяване на контролен мониторинг на отпадъчните води и 1 брой участие в проверка по изпълнение на условията поставени в комплексно разрешително /КПКЗ/.

„Екопроект“ ООД е титуляр на комплексно разрешително № 5–Н1/2010, актуализирано с Решение № 5-Н1-И0-А1-ТГ/2013 г. и Решение №5-Н1-И0-А2-ТГ1/2022 г., издадено на оператора „Екопроект“ ООД, гр. Враца за експлоатация на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра”

Съгласно Условие 10.1.2.1. притежателят на настоящото разрешително да зауства смесен поток отпадъчни води: производствени, битово-фекални и дъждовни води в градската канализация на гр. Враца, единствено при наличието на актуален договор с ВиК дружеството, експлоатиращо канализационната мрежа, при спазване на условията в него и условията, посочени в Таблица 10.1.2.1 от комплексното разрешително.

Смесеният поток отпадъчни води се отвежда към колектор на градска канализация – Враца за пречистване в ПСОВ-Враца, съгласно договор с ВиК.

През изтеклата година, при извършения контролен мониторинг на смесения поток отпадъчни води са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения /ИЕО/ по показателите неразтворени вещества, ХПК, БПК₅, общ азот и общ фосфор, посочени в таблица 10.1.2.1.

С това е допуснато изхвърляне на отпадъчни води в канализационната система, на гр. Враца, като са нарушени емисионните норми и изисквания.

За констатираното нарушение е образувано административнонаказателно производство срещу „Екопроект“ ООД стопанисващ „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра”, за допуснато изхвърляне на отпадъчни води в канализационната система, на гр. Враца като са нарушени емисионните норми и изисквания.

✓ „Гарант“ АД, гр. Бяла Слатина. За производствени цели дружеството използва вода от собствен подземен водоизточник – „Шахов кладенец 2-Гарант-Бяла Слатина“. В съответствие със Закона за водите, дружеството притежава Разрешително за водовземане от подземни води чрез съществуващи водовземни съоръжения № 11591346/28.09.2021 г., издадено от БДДР - Плевен, със срок на действие до 28.09.2027 г.

На производствената площадка се формират три потока отпадъчни води-производствени, битово-фекални отпадъчни и дъждовни. Отпадъчните води се пречистват в локална пречиствателна станция. Производствените отпадъчни води се неутрализират по потоци в метални вани към галваничното отделение, след което се пречистват в утаител за химически води. При изпускане на производствени отпадъчни води от ваните към пречиствателната станция се прави лабораторен анализ.

Битово-фекалните отпадъчни води се пречистват в утаител за битови води. Смесеният поток отпадъчни води се зауства в колектор на градска канализация,

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

съгласно договор с „ВиК“ ООД, гр.Враца и се отвежда за пречистване в ГПСОВ - Бяла Слатина.

При извършените проверки не са констатирани нарушения на екологичното законодателство и отклоненията в нормите на отпадъчните води, съгласно договора с „ВиК“ ООД.

■ ***контрол на обекти, които заустват във водни тела със състояние по-лошо от добро:***

✓ „Техкерамик-М“ АД, гр. Мездра, производство на керамични изделия със специално предназначение.

През отчетния период са извършени 4 броя проверки (2 броя планови и 2 брой извънредна): 2 броя планови проверки във връзка с осъществяване на контролен мониторинг на отпадъчните води и 2 броя извънредни проверки във връзка със съставяне на констативен протокол по чл. 69 от ЗООС.

За производствени нужди, дружеството използва вода от собствен водоизточник на база издадено Разрешително № 11530587/04.01.2022 г., за водовземане от подземни води, чрез съществуващи водовземни съоръжения, издадено от директора на БДДР-Плевен. Производствените отпадъчни води се пречистват в система от бетонови утаители и се заустват в река Боденска бара, приток на река Искър. Фирмата е титуляр на Разрешително № 13140312/09.10.2019 г. за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, издадено от директора на БДДР – Плевен.

Съгласно разрешителното се разрешава заустване на два потока отпадъчни води:

- Поток № 1 - битово-фекални отпадъчни води;
- Поток № 2 – смесен поток от битово-фекални и производствени отпадъчни и дъждовни води.

Дружеството има наложена текуща санкция с Наказателно постановление № С-4-170-3/09.04.2024 г., издадено от директора на РИОСВ-Враца за констатирани превишения над индивидуалните емисионни ограничения, поставени в горещитираното разрешително. При извършения контролен мониторинг през 2-ро полугодие на 2024 г. е констатирано намаляване на превишенията на индивидуалните емисионни ограничения, поставени в разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води. Намалена е текущата санкция по чл. 69 от ЗООС.

✓ "Инертстрой-Калето" АД, производствена база ТМСИ и бетонов възел.

Извършени са 2 броя планови проверки – мониторинг на отпадъчните води. Дружеството е титуляр на Разрешително № 13120031/13.03.2009 г. за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води в повърхностен воден обект, продължен срок с Решение № 3474/12.01.2022 г., издадено от директора на БДДР – Плевен.

Съгласно разрешителното, на фирмата се разрешава заустване в отводнителна вада и от там в река Искър на смесен поток от производствени отпадъчни и дъждовни води от експлоатация на производствена база – ТМСИ и бетонов възел.

В изпълнение на поставените условия в горещитираното разрешително, дружеството извършва собствен мониторинг на отпадъчните води с честота и по показатели определени в него. Пробовземането и анализите на водните проби се извършват от акредитирани лаборатории. Протоколите от лабораторните анализи са предоставени в РИОСВ-Враца. От извършения собствен и контролен мониторинг през 2024 г. не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, съгласно разрешителното.

Изпълняват се условията поставени с разрешителното.

- ✓ „Хемус-М“ АД, гр. Мездра, обработка на скалнооблицовъчни материали.

Битово-фекалните отпадъчни води се заустват в колектор на градска канализация и се отвеждат за пречистване в ПСОВ-Мездра.

За пречистване на производствените отпадъчни води от предприятието за обработка на скалнооблицовъчни материали се експлоатира локално пречиствателно съоръжение. От производствените цехове отпадъчната вода се припомпва към пречиствателната станция, където след утаяване постъпва в трихтери. Избистрената отпадъчна вода се връща отново в производствения процес и е включена в оборотен цикъл.

Съществуващото шламохранилище не се експлоатира след пускане в експлоатация на пречиствателната станция. Шламохранилището се поддържа като резервен вариант при възникване на необходимост. През 2024 г. към шламохранилището не постъпва отпадъчна вода и не е имало отток на отпадъчна вода към река Искър.

- ✓ “Булмекс” ЕООД, с.Бутан, бетонов възел и миячно-сортировъчна инсталация.

Дружеството е в процес на продължаване срока на действие на Разрешително № 13720024/19.04.2016 г., продължено с Решение № 3835/02.06.2023 г., за ползване на отводнителен канал за заустване на отпадъчни води в повърхностни води за експлоатация на производствена база – бетонов възел и миячно-сортировъчна инсталация (МСИ) в регулационните граници на с. Бутан, общ. Козлодуй, обл. Враца, издадено от директора на БДДР-Плевен.

Съгласно горесцитираното разрешително се зауства Поток № 1 – смесен поток от производствени отпадъчни и дъждовни води от площадка на бетонов възел.

Дружеството редовно извършва собствен мониторинг на отпадъчните води, по показатели и честота определени в Разрешителното за заустване и резултатите своевременно се предоставят в РИОСВ-Враца. Пробовземането и лабораторните анализи се извършват от Регионална лаборатория-Враца към Изпълнителна агенция по околна среда-София.

- ✓ "Метизи"АД, гр. Роман, производство на стоманени телове и въжета. Операторът притежава комплексно разрешително № 78/2005 г., актуализирано с решение № 78-Н0-И0-А1/2011 г., издадено на „Метизи” АД, гр. Роман.

В изпълнение на Условие 10. от КР Емисии на отпадъчни води, операторът поддържа затворена системата за повторно използване на производствените отпадъчни води от инсталациите. Производствените води се отвеждат в резервоар, където се неутрализират с варово мляко. След неутрализацията постъпват в трихтери за утаяване, след което се отвеждат в миксери за доутаяване и се връща отново в производството. Няма заустване на производствени отпадъчни води в повърхностен воден обект и/или канализационна система.

Битово-фекалните отпадъчни води се пречистват в локална пречиствателна станция за битово-фекални отпадъчни води. Собственият мониторинг на отпадъчните води се извършва по показатели и честота определени с КР. Спазва се честотата на мониторинга и протоколите от лабораторните анализи своевременно се представят в РИОСВ-Враца.

Пробовземането и изпитването на битово-фекалните отпадъчни води се извършва от акредитирани лаборатории. При осъществения собствен и контролен мониторинг през

годината не са констатирани превишения на изследваните показатели над индивидуалните емисионни ограничения поставени в КР. Количеството на заустваните пречистени битово-фекални води в р. Искър се измерва, чрез разходомерно устройство, монтирано на изход ЛПОВ.

Производствени обекти, формиращи отпадъчни води:

■ ***контрол общо за всички обекти:***

Съществен проблем, свързан със замърсяването на водите си остава антропогенното въздействие върху повърхностните водни обекти от точкови и дифузни източници:

- ✓ битово-фекалните води, зауствани от агломерации, където все още не са изградени ПСОВ;
- ✓ домакинствата в населените места без изградена градска канализация, които заустват битово-фекалните отпадъчни води в попивни кладенци;
- ✓ животновъдни обекти, разположени в близост до водни обекти;
- ✓ производствени обекти, формиращи недостатъчно пречистени производствени отпадъчни води във водни обекти или недобра експлоатация на локални пречиствателни съоръжения.

През годината са извършени проверки на следните обекти формиращи производствени отпадъчни води:

✓ „Холсим (България)“ АД, завод за производство на цимент, оператор притежаващ Комплексно разрешително за експлоатация на инсталация за производство на циментов клинкер.

На производствената площадка се формират четири потока отпадъчни води: производствени, охлаждащи, дъждовни и битово-фекални отпадъчни води. Смесеният поток отпадъчни води се зауства в р. Въртешница.

За охлаждане се използват условно чисти води от яз. „Станьов дол” и свежи води от карстов извор „Бели извор” за допълване на загубите в мрежата, на база разрешителни.

Извършена е модернизация на охладителната система, която се изразява в изграждане на рециркуляционен кръг на охлаждащата вода – затворен тип система. Системата се допълва предимно от извор “Бели извор” за компенсиране на загубите от изпаряване.

За пречистване на отпадъчните води се експлоатират следните пречиствателни съоръжения: маслоуловител при ж.п. депо за производствени отпадъчни води и маслоуловител в северната част на заводската площадка за битово-фекални и производствени отпадъчни води, охлаждащи и дренажни води, маслоуловител при оборотна помпена станция и маслосъдържател за оборотни води при ж.п. депо, маслоуловител при заводска ж.п. гара и маслоуловител при ведомствена бензиностанция, 1 бр. септична яма за битово-фекални отпадъчни води и пречиствателно съоръжение за пречистване на отпадъчни противопожарни води.

За всяко съоръжение са определени съответните контролирани параметри и оптимални стойности за всеки един от тях. Измерват се ниво на маслен слой и дебелина на утайката.

Дружеството редовно извършва собствен мониторинг на отпадъчните води по

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

потоци и показатели, определени в условие № 10 от КР. Пробите за анализ са взети от „Евротест – контрол“ ЕАД, гр. София. Протоколите от лабораторните анализи своевременно се предоставят в РИОСВ-Враца. Спазва се честотата на мониторинга, съгласно условията на КР.

От извършения собствен и контролен мониторинг на отпадъчните води 2024 г. не са констатирани превишения на ИЕО, поствени в Таблица 10.1.2.1.

✓ Кариера за варовик "Лиляче" на "Холсим(България)"АД, с. Лиляче. „Холсим (България)“ АД е титуляр на разрешително № 13430001/18.11.2011 г., за ползване на сухо дере, за заустване на отпадъчни води за експлоатация на кариера за варовик в землището на с. Лиляче, общ. Враца и продължен срок на действие с Решение № 4080/18.01.2024 г., издадени от директора на БДДР-Плевен.

При добива на варовик в отработените пространства се събират дъждовни води, които при силни валежи се задържат и възпрепятстват производствения процес. За недопускане на този процес събраното количество вода се изпомпва към сухо дере. През 2024 г. не се е налагало изпомпване на отпадъчна вода от зумпфа.

При изпомпване на вода от зумпфа, количеството зауствени отпадъчни води се отчита с измервателно устройство.

От извършения собствен и контролен мониторинг през 2024 г. не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, поставени в разрешителното.

✓ Трошачна инсталация и ремонтна работилница на кариера за варовик “Лиляче”. „Холсим (България)“ АД е титуляр на разрешително № 13420001/08.09.2011 г. за ползване на воден обект-язовир „Лиляче“ за заустване на отпадъчни води за експлоатация на трошачна инсталация и ремонтна работилница с автомивка от административната част на кариера за варовик в землището на с. Лиляче, продължен срок на действие с Решение № 3354/09.09.2021 г., издадени от директора на БДДР-Плевен.

На площадката се формират два потока отпадъчни води, както следва:

- Поток № 1 – производствени отпадъчни води от трошачна инсталация, пречистени в земен утаител;
- Поток № 2 – производствени отпадъчни води от измиване на автопарк, пречистени в каломаслоуловител.

В изпълнение на условията, поставени в разрешителното „Холсим (България)“ АД извършва собствен мониторинг на отпадъчни води с честота и показатели определени в разрешителното и протоколите своевременно се предоставят в РИОСВ-Враца. Пробовземането и лабораторните анализи се извършват от акредитирана лаборатория „ЕВРОТЕСТ-КОНТРОЛ“ ЕАД.

От извършения собствен и контролен мониторинг през 2024 г. не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, поставени в разрешителното.

■ **контрол на обекти, с емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители:**

✓ “Булгартрансгаз” ЕАД – извършени 3 броя планови проверки: 2 броя контролен мониторинг на отпадъчните води по потоци, съгласно действащото разрешително за

ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води и 1 брой комплексна проверка по компоненти и фактори на околната среда.

Водоснабдяването на обекта за охлаждане и противопожарни нужди е от повърхностен водоизточник язовир “Чирен III”, за което фирмата има актуално разрешително за водоползване. За питейно-битови нужди се използва вода от селищната водопроводна мрежа, съгласно даговор с “ВиК” ООД, гр. Враца.

Дружеството е титуляр на Разрешително за ползване на три водни обекта за заустване на отпадъчни води, издадено от директора на БДДР-Плевен. На територията на обекта се формират три потока отпадъчни води.

В изпълнение на условията от разрешителното пунктовете за мониторинг на отпадъчните води са трайно сигнализирани и е осигурен достъп до тях. Дружеството редовно извършва собствен мониторинг на отпадъчните води, като протоколите от лабораторните анализи се представят в срок в РИОСВ-Враца. Спазва се честотата на извършване на собствения мониторинг, определена в разрешителното.

От извършения собствен и контролен мониторинг през годината от трите потока отпадъчни води не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения.

✓ “АЕЦ Козлодуй” ЕАД - извършени 3 броя планови проверки, от които 2 броя във връзка с осъществяване на контролен мониторинг и пробонабиране на отпадъчни води и 1 брой комплексна проверка по компоненти и фактори на околната среда.

Дружеството е титуляр на Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води чрез ТК-1 и ТК-2 и Разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води за поток № 1, поток № 2 и поток № 3 от площадката на „АЕЦ Козлодуй“, издадени от БДДР-Плевен.

Пречиствателният комплекс за отпадъчни води към ЕП-2 работи в нормален технологичен режим. Площадковата канализация функционира разделно: битово-фекални отпадъчни води от „чиста зона“ и битово-фекални отпадъчни води от „контролирана зона“. Двата потока отпадъчни води се пречистват отделно в идентични пречиствателни съоръжения - черпателни резервоари с монтирани решетки и шнекове за отстраняване на грубите замърсители и миксери за разбъркване и хомогенизиране, след което се припомпват към биобасейни с аериране и към вторични утайтели.

На вход и изход ПСОВ на двата потока отпадъчни води се извършва радиохимичен анализ. Периодично от лаборатория към пречиствателната станция се извършват анализи на отпадъчната вода на изход ПСОВ по показателите БПН₅, ХПК, рН, неразтворени вещества, азот и фосфор. Измерените стойности се отразяват в дневник.

В изпълнение на условията поставени в Разрешителните, Дружеството извършва собствен мониторинг на отпадъчните води и изготвя доклади, които своевременно се предоставят в РИОСВ-Враца. От извършения собствен и контролен мониторинг до момента, не са констатирани превишения над индивидуалните емисионни ограничения, поставени в горесцитираните разрешителни.

✓ РДНО-Оряхово - извършени 3 броя проверки: 2 броя планови проверки във връзка с осъществяване на контролен мониторинг на отпадъчните води, 1 брой участие в проверка по изпълнение на условията поставени в комплексно разрешително.

„Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Оряхово, Вълчедръм, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа”, притежава комплексно разрешително №249–Н0/2008 г., актуализирано с Решение №249-Н0-И0-А1/2012 г. и

Решение №249-Н0-И0-А2/2017 г.

На площадката на депото се формират следните потоци отпадъчни води:

- смесен поток отпадъчни води - производствени (от мивка за измиване на контейнери и дезинфекционен трап), битово-фекални води (от административната сграда, гараж и КПП в стопански двор № 1) и дъждовни води от източната част на стопански двор №1, пречистени в канализационно пречиствателно съоръжение;
- повърхностни атмосферни води, отвеждани посредством система от охранителни бетонови канавки;
- инфилтрат от тялото на Клетка № 1 и Клетка № 2;

За пречистване на отпадъчните води на депото се експлоатира канализационно пречиствателно съоръжение (КПС).

Изготвена е и се прилага инструкция за периодична проверка на пречиствателните съоръжения. Води се дневник.

Канализационната система, системата за инфилтрат и дренажната система се проверяват ежемесечно, като резултатите са отразяват в дневник. Нивото на инфилтрата в ретензионния басейн се следи ежедневно. Мониторинг за състава и обема на инфилтрата се извършва на тримесечие. Качествен анализ на инфилтрата се извършва на тримесечие от акредитирана лаборатория ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов инженеринг“ ООД, гр. София по показателите съгласно КР.

Инфилтратът от клетките № 1 и 2 се отвежда и събира единствено в ретензионния басейн на депото, откъдето се подават в оросителната система за оросяване тялото на клетка № 2. Аварийният изпускател към ретензионен басейн е пломбиран в затворено състояние и пломбата е ненарушена. Не е констатирано изтичане на инфилтрат извън ретензионния басейн.

Спазва се честотата на извършване на собствен мониторинг на отпадъчните води, определени с КР. Протоколи от анализите се изпращат своевременно в РИОСВ – Враца. През годината от извършения собствен и контролен мониторинг на отпадъчните води, не са констатирани превишения на ИЕО.

■ **контрол на обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение № 4 от Наредба № 2 от 8.06.2011 г. и формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води;**

През 2024 г. е извършен контрол на следните обекти формиращи биоразградими отпадъчни води:

Млекопреработващи предприятия:

✓ „Нивего“ ООД – извършени са общо 3 броя планови проверки - 2 броя за осъществяване на контролен мониторинг и пробовземане на отпадъчни води и 1 брой комплексна проверка по спазване на екологичното законодателство по компонент „води“.

Фирмата е титуляр на Разрешително № 13740070/10.01.2014 г., продължен срок на действие и изменение с Решение № 2906/06.03.2020 г., за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, издадено от директора на БДДР-Плевен за млекопреработващо предприятие на „Нивего“ ООД, с. Чирен.

Смесеният поток производствени и битово-фекални отпадъчни води се пречиства в локална пречиствателна станция за отпадъчни води /ЛПСОВ/ с механично, физико-химично и биологично стъпало. ЛПСОВ е с автоматичен режим на работа. Количеството на заустените води се отчита посредством автоматично измервателно устройство. Показанията се отчитат ежемесечно и се записват в дневник.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Дружеството редовно извършва собствен мониторинг на отпадъчните води и протоколите своевременно се предоставят в РИОСВ-Враца. Пунктът за собствен мониторинг е сигнализиран и има достъп до него.

През 2024 г. не са констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, поставени в разрешителното за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води.

✓ „Млечен рай – 2“ ООД – извършени са общо 3 броя планови проверки - 2 броя за осъществяване на контролен мониторинг и пробовземане на отпадъчни води и 1 брой комплексна проверка по спазване на екологичното законодателство по компонент „води“.

За производствени и питейно-битови нужди обектът се водоснабдява от селищната водопроводна мрежа на база сключен договор с „ВиК“ ООД, гр. Враца.

Формираните от дейността на обекта отпадъчни води, се отвеждат като смесен поток отпадъчни води (битово-фекални, производствени и дъждовни води) за пречистване в локално пречиствателно съоръжение, след което се заустват в река Въртешница. ЛПСОВ е с механично, физико-химично и биологично пречистване, с циклично изпускане на пречистени отпадъчни води. За тази дейност дружеството притежава Разрешително № 13140338/11.08.2022 г. за ползване на повърхностен воден обект за заустване на отпадъчни води, издадено от Директора на БДДР-Плевен.

За отчитане на заустеното водно количество в повърхностния воден обект няма монтирано измервателно устройство, поради открития достъп на точката за заустване. В изпълнение на условията, поставени в горесцитираното разрешително дружеството извършва собствен мониторинг на отпадъчни води.

Спазват се условията в издаденото разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води и през годината не са констатирани превишения над индивидуалните емисионни ограничения, поставени в него.

✓ “Лилия Милк” ЕООД, млкопреработващо предприятие в с. Ракево, общ. Криводол.

През 2024 г. е извършена една планова проверка по спазване на екологичното законодателство по компонент „води“. За производствени и битови нужди обекта се водоснабдява от селищната водопроводна мрежа на база сключен договор с „ВиК“ ООД гр. Враца.

От дейността на млкопреработватващото предприятие се образуват производствени отпадъчни води от измиване на помещения и съоръжения, както и битово-фекални отпадъчни води от санитарни възли.

Отпадъчните води, посредством площадкова канализация се отвеждат в бетонови съоръжения. С цел ограничаване на миризмите, бетоновите ями са оградени с плоскости. При запълване на ямите, те се изтеглят и отвеждат за последващо третиране. Дейностите по изтегляне на отпадъчната вода се извършват от специализирана фирма на база договор за почистване и извозване на отпадни води, която притежава Регистрационен документ по ЗУО, издаден от РИОСВ-Враца.

Представят се фактури за ежемесечно почистване и извозване на отпадъчни води от млкопреработващото предприятие.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

✓ „Хаджийски и фамилия“ ЕООД, млекопреработващо предприятие в с. Градешница, общ. Криводол. През 2024 г. е извършена една планова проверка по спазване на екологичното законодателство по компонент „води“.

За производствени и питейно-битови нужди обектът е водоснабден от собствен подземен водоизточник-тръбен кладенец, с актуално разрешително за водовземане, издадено от Директора на БДДР-Плевен. Производствените и битово-фекални отпадъчни води се пречистват в мазниноуловител и двукамерна септична яма с черпател. Пречистените отпадъчни води се припомпват в подземни филтрационни полета. При необходимост от почистване на утайки от септичната яма и мазнинноуловителя се използва услуга от външна фирма.

Представят се документи за транспортиране на утайките от септичната яма. Не са констатирани несъответствия.

Винопроизводство:

✓ „Бургозоне“ ЕООД – Винарна с хотелски комплекс в землището на с. Лесковец, общ. Оряхово. Извършена е една планова и една извънредна проверка.

Водоснабдяването към избата и стопанския двор се осъществява от селищната водопроводна мрежа, съгласно договор с „ВиК“ ООД, гр. Враца. За напояване на културите се използват подземни води от кладенец чрез Разрешително № 11520453/21.11.2023 г. за водовземане от подземни води, чрез съществуващи водовземни съоръжения титуляр „Астра-Ф“ АД.

На производствената площадка се формират следните потоци отпадъчни води – дъждовни води, производствени и битово-фекални отпадъчни води. Канализацията за дъждовна вода е разделена от производствените и битово-фекалните отпадъчни води и се зауства към съседното дере. Производствените и битово-фекалните отпадъчни води се заустват в бившото пречиствателно съоръжение, на което е поставен савак, който се затваря с кран. Шахтите се експлоатират като изгребна яма. Поставена е плomba на крана на изходящата тръба, с цел недопускане заустване на производствени и битово-фекални отпадъчни води към водоприемника. Представен е договор с фирма за събиране и транспортиране на отпадъчни води със специализиран транспорт, която притежава Регистрационен документ, издаден от директора на РИОСВ-Враца за извършване на дейност по транспортиране (събиране и транспортиране), в съответствие с § 1, т. 41 и 43 на ЗУО на територията на цялата страна на отпадъци с код 20 03 04 – утайки от септични ями.

Мелница:

✓ „АПЕ – 2001“ ООД – извършени 2 броя планови проверки и пробонабиране от отпадъчните води на дружеството. За измиване на зърното мелницата е оборудвана с миячна машина. Водоснабдяването на обекта за производствени нужди е от собствен подземен водоизточник с актуално разрешително за водовземане. Производствените отпадъчни води се пречистват механично в утаител след което пречистената отпадъчна вода гравитачно се зауства в река Скът.

В изпълнение на условията, поставени в разрешителното за заустване, дружеството редовно извършва собствен мониторинг на отпадъчната вода, по показатели и честота поставени в разрешителното и резултатите се предоставят в

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

РИОСВ- Враца. Собственият мониторинг се извършва от акредитирана лаборатория, РЛ-Враца към ИАОС.

Месопреработка:

✓ "Стартмес" ООД, с. Търнак, общ. Бяла Слатина цех за преработка и добив на месо. Извършена 1 бр. планова комплексна проверка. Формираните отпадъчни води от кланицата, както и производствените помещения и оборудването, посредством съществуваща площадкова канализация се отвеждат в намиращата се в имота, безотточна изгребна яма. Ямата се почиства от фирма, притежаваща необходимите документи по ЗУО.

■ ***контрол на други обекти, формиращи отпадъчни води;***

През 2024 г. е осъществен текущ контрол на други обекти, формиращи отпадъчни води, не притежаващи разрешително за ползване на воден обект за заустване и/или комплексно разрешително и включени в Годишния план за контролна дейност на инспекцията. При извършените проверки не са констатирани несъответствия с екологичното законодателство.

Изводи

■ ***за осъществения контрол по изпълнение на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води по реда на ЗВ и комплексните разрешителни по реда на ЗООС;***

При извършените контролни проверки през 2024 г., на голяма част от проверените обекти, притежаващи разрешителни за заустване на отпадъчни води по реда на ЗВ и комплексните разрешителни по реда на ЗООС, е констатирано, че изпълняват поставените с разрешителните условия.

На обекти, на които има констатирани превишения на ИЕО, поставени в разрешителните за заустване, са налагани текущи месечни санкции и са съставяни АУАН по чл. 200 от ЗВ.

■ ***за осъществения контрол по чл. 19 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти;***

Селищните пречиствателни станции на територията на РИОСВ-Враца са 4 бр. и се стопанисват от експлоатационното дружество „ВиК“ ООД, гр. Враца. През 2024 г. дружеството редовно е извършвало собствен мониторинг на отпадъчните води на вход и изход ПСОВ по показатели и честота определени в разрешителните за заустване на отпадъчни води. Пробовземането и лабораторните анализи се извършват от акредитирани лаборатории, съгласно методите за акредитация и вида на пробите, определен в разрешителните.

Лабораторните анализи своевременно са предоставени в РИОСВ-Враца.

2.2.3. Информация за най-големите нарушителите (установени през отчетния период), групирани по вида на нарушението по определените приоритети в контролната дейност по компонента и заключенията, във връзка с изпълнението на приоритетите, в т. ч. и обобщена информация за стойността на наложени наказания по видове нарушения:

На територията на РИОСВ-Враца няма големи производствени мощности, които от дейността си да формират производствени отпадъчни води.

Както и в предходни периоди основен проблем, свързан със замърсяването на водите си остава антропогенното въздействие върху повърхностните водни обекти от точкови и дифузни източници.

На територията има две агломерации с частично изградени канализационни клонове - гр. Оряхово и гр. Роман, които нямат изградени пречиствателни станции за отпадъчни води и заустват без пречистване в повърхностни водни обекти.

Друг съществен замърсител домакинствата в населените места без изградена градска канализация, които заустват битово-фекалните отпадъчни води в попивни ями.

Млекопреработващите предприятия, като основен замърсител в предходни периоди са изградени и работещи пречиствателни станции и през отчетната година нямат налагани санкции за неспазване на индивидуалните емисионни ограничения.

2.2.3 Поддържане на база данни в електронен вид по чл. 30 на Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване:

В “Геоинформационната система за управление на водите и докладване” (ГИСУВД) е въведена информация за извършения контролен мониторинг на отпадъчните води на всички обекти, утвърдени със Заповед на министъра на околната среда и водите, които притежават разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води, издадени по Закона за водите и комплексни разрешителни, издадени по Закона за опазване на околната среда.

2.2.4 Актуализиране на списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители:

В изпълнение на чл. 64, ал. 1 от Наредба № 1 за мониторинг на водите (ДВ бр. 34/2011 г.) и Заповед № РД-821/30.10.2012 г. на Министъра на околната среда и водите е актуализиран списъка на обектите на територията на РИОСВ-Враца, формиращи отпадъчни води и заустващи в повърхностни водни обекти.

През месец декември са изготвени графици за провеждане на контролен мониторинг на обекти, формиращи отпадъчни води, включени в ГИСУВД за 2025 г. на територията на РИОСВ-Враца.

2.2.5. Извършени проверки (вкл. съвместни проверки с Басейнова дирекция) и предприети мерки при възникнали аварийни ситуации и регистрирани жалби и сигнали за замърсяване на воден обект. Резултати.

За отчетния период са извършени следните проверки по постъпили в инспекцията жалби и сигнали за замърсяване на водни обекти и във връзка с възникнали аварийни ситуации:

➤ Сигнал относно замърсяване на река Скът при с. Горно Пещене, общ. Враца. При извършената проверка на място е извършен обход и оглед на коритото на река Скът в регулационните граници на населеното място и по-конкретно, участъкът визиран в сигнала около моста над реката, на изхода по посока с. Тишевица.

Констатирано е, че в коритото на реката има изхвърлена една кожа от домашно животно и едно удавило се куче.

В речното корито и заливаемите площи не е констатирано наличие на битови или други отпадъци. Тревистата и храстовидна растителност са почистени и водният обект има нужната проводимост.

В момента на проверката, по разпореждане на кмета на с. Горно Пещене, изхвърлената кожа и труп на умрялото животно своевременно са почистени.

➤ Сигнал относно изтичане на отпадъчна вода с кафеникав цвят от метална тръба, която се влива в язовир „Дъбника“. В момента на проверката е извършен обход и оглед на района около язовир Дъбника до бившия завод „Химко“, при което се констатирано следното:

- Около язовир „Дъбника“ са установени 4 броя шахти, 3 от които с ненарушена цялост покрити с метални капаци. На една от шахтите липсва металния капак и от нея изтича кафеникава на цвят течност, която се стичаща се към язовир „Дъбника“, вследствие от което се образува заблатяване.
- Направен е обход в посока бившия завод „Химко“, при което се установи, че канализационния колектор служещ за отвеждане на инфилтрат от РДНО Враца-Мездра към ПСОВ-Враца преминава открито над съществуващ бетонов канал на бившия завод „Химко“.

В момента на проверката в открития участък се забелязват следи от ремонт на канализационната тръба, вследствие на което от нея изтича инфилтрат към стария бетонов канал и от там стичайки се по посока язовир „Дъбника“.

Взети са водни проби за анализ от РЛ-Враца от язовир „Дъбника“, в близост до мястото на изтичане.

3. Подземни води

Втората група води, формиращи хидропотенциала на България, е групата на подземните води, която от своя страна се разделя на пресни подземни води и минерални води. Те представляват неотменна част от националния воден баланс и имат все по-нарастващо значение в структурата на водопотреблението за различни нужди.

Факторите обуславящи характера на подземните води са от различно естество:

- ✓ географски - климат, релеф, почвена и растителна обвивка;
- ✓ геоложки и хидрогеоложки - състав на скалите, тектонски строеж;
- ✓ антропогенни - резултат от човешката дейност.

Главния фактор определящ степента и характера на замърсеност на подземните води е антропогенната дейност. Броя на класовете замърсители в подземните води основно има химичен и биологичен характер. Сред по-често срещаните замърсяващи вещества са: въглеродороди, амоняк, нитрати, нитрити, хлориди, тежки метали. Основните източници на замърсяване на подземните води са:

- ✓ замърсените повърхностни води;
- ✓ замърсяване с нитрати от земеделски източници;

- ✓ дифузните източници имат все по-голямо въздействие върху подземните води;
- ✓ непречистените битово-фекални води и използването на попивни ями в агломерациите без изградени канализационни системи и ПСОВ;
- ✓ водите от животновъдните ферми.

През 2024 г. е извършен собствен мониторинг на подземните води на операторите с издадени комплексни разрешителни /КР/ по показатели и честота поставени с условията на КР на: Регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО) Враца-Мездра, Регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО) - Оряхово, “Метизи” АД, гр. Роман и “Холсим (България)” АД, с. Бели Извор.

Дружествата „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД и Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“, площадка Козлодуй редовно извършват собствен нерадиационен мониторинг на околната среда, включващ и мониторинг на подземните води и изготвят тримесечни и годишни доклади, които се предоставят в РИОСВ-Враца.

Като цяло регистрираните единични превишения не са в резултат от производствената дейност на дружествата. Обектите потенциални замърсители на подземните води не оказват съществено влияние върху техният състав и характер. Голяма част от биогенните замърсители се внасят в подземните води чрез непречистените битово-фекални води, водите от животновъдните ферми и дъждовните води от наторяваните земеделски площи. Наличието на биологични и органични компоненти в подземните води не винаги е признак за замърсяване и понякога тези компоненти имат минерален произход. Съдържанието на желязо в повечето случаи има естествен произход, но една от причините за наднормените стойности са материалите използвани за направата на водовземните съоръжения.

4. Състояние на хидротехническите съоръжения (диги, язовирни стени и др.) на територията на РИОСВ–Враца

❖ Във връзка със Заповед на кмета на община Мездра, област Враца, назначена на основание чл. 44, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с чл. чл. 140, ал. 4, т. 1 от Закона за водите и чл. 65, ал. 1, т. 3 от Закона за защита при бедствия е взето участие в междуведомствена комисия, която извърши огледи на участъците от речните корита в урбанизираните територии на общината. Определени са дължините на речните участъци чиято проводимост е намалена и се нуждаят от почистване.

❖ Във връзка със Заповед на кмета на община Роман, област Враца, назначени на основание чл. 44, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с чл. чл. 140, ал. 4, т. 1 от Закона за водите и чл. 65, ал. 1, т. 3 от Закона за защита при бедствия е взето участие в междуведомствена комисия, която извърши огледи на участъците от речните корита в урбанизираните територии на общината. Определени са дължините на речните участъци чиято проводимост е намалена и се нуждаят от почистване.

❖ Във връзка със Заповед на кмета на общините Бяла Слатина, област Враца, назначена на основание чл. 44, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и във връзка с чл. чл. 140, ал. 4, т. 1 от Закона за водите и чл. 65, ал. 1, т. 3 от Закона за защита при бедствия е взето участие в междуведомствена

комисия, която извърши оглед на участъците от речните корита в урбанизираните територии на общината. Определени са дължините на речните участъци чиято проводимост е намалена и се нуждаят от почистване.

❖ Във връзка със Заповед на областният управител на област Враца, назначена на основание чл. 32, ал. 1, чл. 31, ал. 1, т. 9 от Закона за администрацията, чл. 64, ал. 1, т. 6 от Закона за защита при бедствия и чл. 138а, ал. 3 от Закона за водите, е взето участие в междуведомствена комисия, която извърши оглед на участъците от речното корито на река Скът, извън урбанизираните територии на община Бяла Слатина. Определени са дължините на речните участъци чиято проводимост е намалена и се нуждаят от почистване.

5. Оценка за състоянието на повърхностните и подземните води на територията на РИОСВ – Враца

Като регионални проблеми при управление на водите могат да се определят аварийни залпови изпускания на отпадъчни води във водни обекти, образуване на сметища в близост до водни обекти и замърсяване с разнородни отпадъци на повърхностни води в урбанизираните територии.

Съществен екологичен проблем е липсата на селищни пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерациите с частично изградени канализационни системи гр. Оряхово и гр. Роман, които заустват непречистени отпадъчни води във водоприемниците.

Въпреки някои негативни тенденции, като цяло се наблюдава намаляване внасяното на замърсители в повърхностните и подземните водоприемници и подобряване качеството на водите в участъците от реките на територията на РИОСВ-Враца.

През годината се отчита повишаване на екологичната култура на операторите, чиито обекти и инсталации формират отпадъчни води. Постигнати са положителни резултати при поддържането в добро техническо и експлоатационно състояние на пречиствателните съоръжения. Показател за това е намаляване броя на наложените имуществени санкции за замърсяване на водни обекти, спрямо предходните години.

II. 3. ПОЛИТИКА ПО ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА

• Контрол по изпълнение на условията в издадени Разрешителните за емисии на парникови газове:

На територията на РИОСВ-Враца дейност извършват 4 броя оператори на инсталации с издадени 5 броя Разрешителни за емисии на парникови газове:

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

№ по ред	Наименование на фирмата (ЮЛ, ЕТ) седалище и адрес на управление	Наименование на обект, населено място, инсталации в обхвата на РЕПГ	Номер на издаденото РЕПГ
1	2	3	4
1	“Холсим (България)” АД, с. Бели Извор, общ. Враца	1.1. “Холсим (България)” АД, с. Бели Извор, общ. Враца 1. “Инсталация за производство на циментен клинкер, с капацитет до 3 300 тона клинкер/ден“, включваща: • 1 брой Ротационна пещ; • Котелна инсталация с номинална топлинна мощност 0,55 MW включваща: - Водогрееен котел тип Victrix Pro 120 2ErP-0,11 MW; - Водогрееен котел тип Victrix Pro 120 2ErP-0,11 MW; - Водогрееен котел тип Victrix Pro 120 2ErP-0,11 MW; - Водогрееен котел тип Victrix Pro 120 2ErP-0,11 MW; - Водогрееен котел тип Victrix Pro 120 2ErP-0,11 MW; • Аварийен дизел генератор- 2 MW (в Компресорно отделение).	РЕПГ №91-НЗ/2024 г., Актуализирано с Решение №91-НЗ-А0/2024 г.
2	“Булгартрансгаз” ЕАД, гр. София, бул. "Панчо Владигеров" №66	2.1. “Булгартрансгаз” ЕАД- Компресорна станция към ПГХ “Чирен” землище с. Чирен, общ. Враца- Горивна инсталация с обща номинална топлинна мощност 33,26 MW включваща: - 8 бр. газомоторни компресори с номинална топлинна мощност по 3,88 MW; - 3 бр. водогрейни котли с номинална топлинна мощност по 0,74 MW.	РЕПГ №85/2009 г., Актуализирано с Решение №85-Н0-И0-А2/2023 г.
3	“АЕЦ Козлодуй” ЕАД, гр. Козлодуй, обл. Враца	3.1. “АЕЦ Козлодуй” ЕАД, гр. Козлодуй- Горивна инсталация за производство на електроенергия с номинална топлинна мощност 64,471 MW, предназначена за аварийно електрозахранване на системите за безопасност на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД.	Ново РЕПГ №143-Н4/2023 г., Решение №143-Н4/2023 г.
		4.1. ОЦ “Младост”, гр. Враца- Горивна инсталация за производство на топлинна енергия и комбинирано	РЕПГ №2-Н2/2021 г., Актуализирано

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

4	„Топлофикация-Враца“ ЕАД, гр. Враца, ул. „Максим Горки“ №9	производство на електрическа и топлинна енергия с номинална топлинна мощност 42,94 MW включваща: - Водогреен котел ВК50 №1-20,63 MW; - Водогреен котел ВК50 №2- 16,87 MW; - Парен котел Steam 1500- 1 MW; - Ко-генератор- 4,44 MW.	с Решение №2-Н2-И1-А1/ 2023 г.
		4.2. ТЕЦ “Градска”, гр. Враца, ул. „Шипка“ №1- Горивна инсталация за производство и пренос на топлинна енергия и комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия с номинална топлинна мощност 49,9 MW включваща: - Ко-генератор №1- 7,8 MW; - Ко-генератор №2- 7,8 MW; - Водогреен котел ПКГМ-12 №1- 8,7MW; - Водогреен котел ПКГМ-12 №2- 8,7 MW; - Котел КГ-12 №1- 7MW; - Парен котел КГ-12 №2- 7,8 MW; - Ротационна сушилня №1- 2,1 MW.	РЕПГ №20-Н2/2022 г., Актуализирано с Решение №20-Н2-И1-А1/ 2023 г.

Няма установени нарушения и дадени предписания при извършените през годината проверки на всичките 5 обекта.

II. 4. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Обобщена информация за територията на РИОСВ-Враца

Територията на област Враца заема 361 970 ха или около 3 % от територията на Република България. По данни на Министерството на земеделието за 2024 г. площта със селскостопанско предназначение е 258 058 ха от които: използваната земеделска земя възлиза на 237 806 ха (65,6% от площта на областта), а необработваемите земи са 20 252 ха (5,6 % от площта на областта). От използваната земеделска земя, обработваемата е 186 475 ха (51,5% от площта на областта) в т.ч. ливади – 5 915 ха, угари – 5 815 ха; трайни насаждения - 1 504 ха; постоянно затревени площи – 49 827 ха. Горските площи са 52 144,7 ха (14 % от площта на областта). От тях 43 300,90 ха са залесени.

На територията на област Враца най-разпространените типове почви са черноземните почви, следвани от сивите горски почви, кафявите горски и планинско ливадните.

Почвата и земеделските земи са основен природен ресурс, върху който се развива цялата жизнена и стопанска дейност на човека, което налага опазването му от вредни въздействия и унищожаване, както и неговото устойчиво ползване. Съхраняването на екологичните и производствени функции на почвата е в тясна връзка

с качеството на произвежданата селскостопанска продукция и рефлектира върху здравето на хората.

Най-разпространените форми на увреждане на почвата са химическото замърсяване с тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители, различни форми на деградационни процеси като ерозия, киселяване, засоляване, уплътняване, запечатване.

2. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

За оценка състоянието на почвите на територията на страната е изградена национална система за мониторинг, категоризирана по нива. По почвен мониторинг I-во ниво на територията на РИОСВ-Враца са обособени 12 броя пунктове в които се извършва пробонабирането на почвени проби. През 2024 г. съгласно утвърдената от изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС) Годишна програма за мониторинг на почви на територията на област Враца е извършено пробонабиране и изпитване от 6 пункта за почвен мониторинг: пункт № 61 с. Краводер, общ. Криводол; пункт № 77 с. Челопек, общ. Враца; пункт № 79 с. Девене, общ. Враца; пункт № 81 с. Крива бара, общ. Козлодуй; пункт № 94 с. Лик, общ. Мездра и пункт № 115 с. Галово, общ. Оряхово.

От пункт № 78 гр. Враца, общ. Враца не са взети почвени проби поради ограничения достъп до пробовземната точка.

Следят се следните показатели: активна реакция на почвата (pH), биогенни елементи - общ азот по Келдал, общ фосфор, органично вещество – общ въглерод и органичен въглерод, обемна плътност и 9 броя тежки метали и металоиди – мед, цинк, олово, кадмий, никел, кобалт, хром, арсен и живак. Не са готови още резултатите от почвения мониторинг I-во ниво за 2024 г. Получените резултати от изпитваните проби взети от три пункта през 2023 г. показват, че няма превишения на максимално допустимите концентрации (МДК) на изпитваните показатели (тежки метали). При изпитване на пробите за съдържание на тежки метали в четири от взетите шест проби от пункт № 78 гр. Враца, общ. Враца стойностите за мед (Cu) са по-високи от МДК.

Съгласно данните от проведените мониторинг в пунктове от Националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС), почвите в област Враца са в сравнително добро екологично състояние по отношение на замърсяванията с тежки метали.

3. Нарушаване на земите и почвите от добивната промишленост

Министерство на енергетиката е държавният орган, отговорен за упражняване на контрол върху дейностите по добив на подземни богатства в резултат на което остават нарушени терени, подлежащи на рекултивация.

РИОСВ - Враца осъществява контрол върху дейностите по предоставените разрешения за търсене и проучване и по предоставените концесии за добив на полезни изкопаеми във връзка с изпълнението на условията на решенията, разрешителните и становищата, издадени при условията и по реда на законодателството по опазване на околната среда.

4. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/

Хлорорганичните пестициди са били масово използвани в селското стопанство през 60-те години на миналия век. Останалите неизползвани препарати са събрани и се съхраняват в складове и „Б-Б“ кубове, разположени на територията на бившите ТКЗС-

та. През последните години по голяма част от съхраняваните на територията на област Враца негодни пестициди бяха преупаковани и извозени за обезвреждане в чужбина. Сградите в които са съхранявани са почистени.

Към момента на територията на областта има три склада и една площадка с „Б-Б“ кубове в които се съхраняват ПРЗ с изтекъл срок на годност.

Във връзка с осъществяване на почвен мониторинг III-то ниво - локални почвени замърсявания през годината, съвместно с представител на РД ПБЗН-Враца, са извършени проверки на състоянието на трите склада за съхранение на препарати за растителна защита (ПРЗ) с изтекъл срок на годност, както и на площадката с „Б-Б“ кубове разположена на РДНО-Оряхово.

През 2024 г. в РИОСВ-Враца не е постъпвала информация за замърсяване на площи с продукти за растителна защита. Извършено е пробонабиране и анализ на почвите от 5 от предвидените 6 пункта от НСМОС, разположени в землищата на с. Краводер, общ. Криводол; с. Челопек, общ. Враца; с. Девене, общ. Враца; с. Крива бара, общ. Козлодуй; с. Лик, общ. Мездра и с. Галово, общ. Оряхово. От пункта в землището на гр. Враца не са взети почвени проби поради ограничения достъп до пробовземната точка.

До момента не са готови резултатите от изпитването на пробите. От извършения в предишни години мониторинг не са констатирани замърсявания на почвите с продукти за растителна защита.

С осъществяване на ежегоден контрол се намалява риска от замърсяване и увреждане на почвата.

5. Замърсяване на почвите с устойчиви органични замърсители, вкл. нефтопродукти

Мониторинг на почвите I-во ниво – устойчиви органични замърсители се извършва за замърсяване с три групи органични съединения: полициклични ароматни въглеводороди (РАН16), полихлорирани бифенили (РСВ6) и оргохлорни пестициди.

През 2024 г. е извършено пробонабиране и анализ на почвите от 5 от предвидените 6 пункта от НСМОС, разположени в землищата на с. Краводер, общ. Криводол; с. Челопек, общ. Враца; с. Девене, общ. Враца; с. Крива бара, общ. Козлодуй; с. Лик, общ. Мездра и с. Галово, общ. Оряхово. От пункта в землището на гр. Враца не са взети почвени проби поради ограничения достъп до пробовземната точка.

Не са готови още резултатите от почвения мониторинг I-во ниво за 2024 г. Получените резултати от изпитваните проби взети от три пункта през 2023 г. показват, че няма превишения на максимално допустимите концентрации (МДК) на изпитваните показатели определени с Наредба № 3/2008г. за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите.

6. Ерозия на почвата

Почвената ерозия възниква и протича под въздействието на ветрове, вода, температурни, антропогенни, геоложки въздействия и други въздействия с разнообразен произход. Най-широко разпространени са ветровата и водоплощаната ерозия - механично разрушаване и отнасяне на почвената маса под действието на вятъра и водата. При този процес се активизира йонният обмен, което води до постепенно намаляване количеството на хранителните вещества и хумуса в почвата.

Ерозията е един от най-сериозните глобални фактори за деградация и опустиняване на почвите. Тя влияе съществено върху екологичните и икономическите функции на почвата. Начинът на земеползване и структурата на земеделските и горските земи могат осезателно да намалят загубите на почва от ерозия, но могат и значително да я ускорят.

За ограничаване на това вредно явление се провеждат различни мероприятия - агротехнически, лесомелиоративни и хидротехнически.

Оценка на водната и ветрова ерозия за всяка година се извършва чрез математически модел в ИАОС.

7. Засоляване и вкисляване на почвите

Засоляване на почви на територията на РИОСВ-Враца не се наблюдава.

Вкисляването е един от основните процеси, предизвикващи деградация на почвите.

През 2024 г. в рамките на Националната система за мониторинг на околната среда/ НСМОС/ - почвен мониторинг II-ро ниво – „Вкисляване“, наблюдение на процеса на територията на област Враца се извърши в два пункта в с. Главаци, общ. Криводол и с. Баница, общ. Враца. Взети са 8 бр. почвени проби. Показателите които се следят са: Al^{3+} , H^{+} , Mn^{2+} , Ca^{2+} , Mg^{2+} , наситеност на почвите с бази (V%), рН в KCL. Не са готови още резултатите от извършения през 2024 г. мониторинг. От получените през 2023 г. резултати се вижда, че се запазва много силно киселата реакция на почвите (рН е под 4). При изпитването на почвените проби в една точка на пункта в с. Баница се констатира слаба степен на вредна почвена киселинност (степената на наситеност на почвата с бази е в интервала 89,98 %- 91,81%). В останалите точки на двата пункта не се констатира вредна киселинност – степената на наситеност на почвата с бази е над 92%.

8. Нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвената повърхност (строителни, битови, промишлени и селскостопански)

Нерегламентираното изхвърляне на отпадъци води до намаляване на земеделските площи и нарушаване проводимостта на речните корита. Независимо, че всички населени места в област Враца са обхванати в система за организирано сметосъбиране, често на територията им възникват нерегламентирани сметища от строителни и битови отпадъци. Замяряванията са с локален характер, основно на терени разположени до регулационните граници на населените места или до местни полски пътища.

Местните власти предприемат действия и периодически извършват почистването на такива терени. През 2024 г. са извършени 50 броя планови проверки на общинските администрации в т.ч. кметове на населени места относно законосъобразното управление на битови, строителни и биоразградими отпадъци и отпадъци от опаковки. През годината са извършвани проверки и по постъпили сигнали и жалби за замърсени с отпадъци терени, както и в изпълнение на давани предписания за почистване на такива

терени. За констатирани замърсявания с отпадъци и неизпълнение на дадени предписания за почистване на замърсени терени са съставени 13 броя актове за установяване на административни нарушения /АУАН/ на кметове на община и кметства и на общински предприятия.

През 2024 г. продължават дейностите от биологичната рекултивация на закритото общинско депо за битови отпадъци на община Роман.

Чрез рекултивация на закрити общински депа за битови отпадъци замърсените терени стават земеделски земи (пасище, мера) и се приобщават към околния ландшафт.

През 2024 г. не е констатирано замърсяване на терени с отпадъци от преработката на скално-облицовъчните материали, както и с пресен торов отпад.

Голяма част от земеделските производители в региона спазват правилата за добри земеделски практики и прилагат програми за екологично земеделие при съхранението на торов отпад и използването на торове и пестициди.

9. Кратка обобщена информация за състоянието на почвите на територията на РИОСВ- Враца

Почвите са ограничен и практически невъзстановим природен ресурс, който изпълнява редица функции, които играят важна роля за поддържане на равновесието в природата и съществуването на човешкото общество. Необходимо е опазването им да е приоритет на всички.

Във връзка с осъществяване на контрол по опазване на почвите на територията на област Враца през 2024 г. са извършени 28 проверки, от които: 26 броя проверки на обекти, заложи в плана за контролна дейност и 2 броя извънредни проверки. През годината не са давани предписания.

През 2024 година са постъпили 9 броя жалби и сигнали свързани с опазване на почвите. Всички са изпратени по компетентност до други институции основно общински администрации и кметства.

Чрез участието в комисиите по чл. 17 от ЗОЗЗ към Областна дирекция „Земеделие” (осем броя за 2024 г.) относно промяна предназначението на земеделските земи и с провежданите процедури по ОВОС и ЕО се осъществява превантивната дейност по опазване на почвите от замърсяване, както на действащи обекти, така и на инвестиционните проекти.

В заключение може да се каже, че почвите на територията на РИОСВ – Враца са в сравнително добро екологично състояние, което е видно от резултатите от мониторинга, както и от осъществената контролна дейност във връзка със спазване изискванията на екологичното законодателство.

II.5. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

Защитените територии в България са обобщено понятие, обхващащо всички национални паркове, природни паркове, резервати, поддържани резервати, природни забележителности и защитени местности. Основен критерий за определяне принадлежността на защитена територия към една или друга категория е целта на управление.

Със Закона за защитените територии (ЗЗТ, обн. ДВ, бр. 133/1998 год.) се уреждат категориите защитени територии, тяхното предназначение и режим на

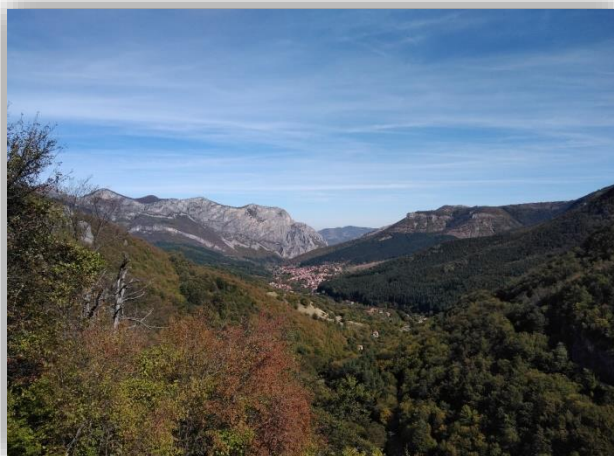
опазване и ползване, обявяване и управление. Целта на закона е опазването и съхраняването на защитените територии като национално и общочовешко богатство и достойние и като специална форма на опазване на родната природа, способстващи за развитието на културата и науката и за благополучието на обществото.

На територията на област Враца има **30 броя** защитени територии обявени по реда на ЗЗТ, които принадлежат към следните категории:

- Резерват – 1 бр.;
- Природен парк – 1 бр.;
- Природни забележителности – 13 бр.;
- Защитени местности – 15 бр.

Резерват “Врачански карст” е защитена територия със строг режим на защита, разположена на територията на три населени места от община Враца – гр. Враца, с. Згориград и с. Паволче. Обявен е със Заповед № 854 от 10.08.1983 г. на КОПС на площ от 1438.9 ха.

Един от най-богатите в страната карстов район с живописни пейзажи, пещери, пропасти и уникална пещерна фауна, като повечето от пещерните видове са локални ендемити (не се срещат никъде другаде по света). Обявяването на резервата е свързано с опазването на интересни геоморфологични образувания, които тук са най-многобройни: кари, карни полета, големи и малки въртопи, валози, ували, карстови долове и др., множество реликтни видове.

Независимо от неголямата си територия, резерват „Врачански карст“ има значително богато видово разнообразие. В регистрите на IUCN /Международен съюз за защита на природата/ резерват “Врачански карст” попада в първа категория научни и природни резервати. През 1998 г. Врачански Балкан, респективно Резерват „Врачански карст“, е определен за КОРИНЕ място, поради европейското му значение за опазване на редки и застрашени местообитания, растения и животни, включително птици. През 2005 г. територията е обявена от BirdLife Internacional за Орнитологично важно място. С решения на МС територията на парка, респективно на резервата, е определена за защитена зона по Закона за биологичното разнообразие и Директива 79/409/ЕИО (за птиците) и Директива 92/43/ЕИО (за местообитанията).

В района на резервата е забранена всякаква дейност нарушаваща самобитния характер на природата. Посещенията на територията са възможни само по определени със заповед на министъра на околната среда и водите пътеки за посетители. Те са седем на брой. Четири от тях „Ботев път“, “Кривите“, „Войводин дол - Скаклия“ и „Бистрец - Леденика“ са обявени със заповед №РД-928/07.09.2004 г. Пътеката „Гарванец – Гарванешки камък“ е обявена със Заповед №РД-233/11.03.2013 г., а „Тезеро“ е обявена със Заповед №РД-902/07.10.2005 г. Информация за маршрутите може да бъде намерена на ел. страницата на инспекцията на адрес: <https://riosv.vracakarst.com/bg/marshruti/>

На територията на област Враца е разположен **Природен парк “Врачански Балкан”** с едни от най-интересните пещери, пропасти и ями в България – повече от 600, на площ от 30129.9 ха. Парка е обявен със Заповед № РД-1449 от 21.12.1989 г. на КОПС и за него има приет с Решение №750/14.10.2011 г. на МС „План за управление”.

Пещерите са природни чудеса на света, а уникалната им подземна красота е сътворявана в продължение на милиони години. По – голямата част от парка и резервата е покрита с карбонатни скали от триаски и юрски варовици, напукани по всички възможни посоки, характерни образци на карстификация, забележителни обекти на неживата природа, като скални форми, земни пирамиди, пещери, понори, водопади, находища на вкаменелости. Природен парк “Врачански Балкан” е отнесен към пета категория – защитени ландшафти и природни паркове.

На територията на парка са установени 78 дървесни и храстови и 36 тревисти асоциации и групировки. В парка се опазват популации на 6 български ендемита и 44 балкански ендемити – хилядолистен воден морач (*Oenanthe millefolia* Janka), велчево плюскавиче (*Silene velchevii*), ковачев зановец (*Chamaecytisus kovacevii*), мощна власатка (*Festuca valida*), келереров центрантус (*Centhranthus kellereri*).

Досега са установени и 166 вида птици, 27 вида от които са включени в Червената книга на България, а 150 вида са от европейско природозащитно значение. Срещат се 3 биомно ограничени вида – пъстрогушата завирушка (*Prunella collaris*) и жълтоклюнната гарга (*Pyrrhocorax graculus*).

Установени са 112 вида пещерни организми, голяма част от които са локални ендемити. В парка се намират част от най-забележителните прилепни пещери, в които са установени 19 вида прилепи от общо 29 в България.

Природна забележителност “Вратцата” се намира в землището на гр. Враца, общ. Враца, с площ от 2 ха. Представлява тясно и скалисто ждрело, което разсича резерват „Врачански карст“ посредата. Отвесните скали на природна забележителност “Вратцата” завършват с остри зъбери, достъпни само за алпинисти. Скалните стени и ръбове достигат до 400 метра височина. Това е най-високият скален отвес на Балканите и най-високия за тази надморска височина в Европа.

Природна забележителност “Божите мостове” се намира в землищата на с. Чирен и с. Лиляче, общ. Враца, на площ от 15 ха. Представлява една извънредно красива и оригинална скална арка, която е получила името си от местното население. Скалното образувание е остатък от карстова пещера, образувана от водите на река Лилечка. Тук се намира и карстов извор “Жабокрек”.

Природна забележителност “Понора” се намира в землището на с. Чирен, общ. Враца, с дължина около 3 500 метра. Открита и изследвана е през 1960 г. и представлява естествен водосбор на полусляпата долина, като приема огромни количества дъждовна и подпочвена вода. В пещерата тече подземна река, която образува серия от тесни дълги езера, на места много дълбоки.

Природна забележителност “Леденика” се намира в землището на гр. Враца, общ. Враца, с площ от 102.3 ха., с предмет на опазване - пещера със забележителни образувания. В нея живеят 23 пещерни и пещеролюбиви животински вида, сред които и насекомото „Леденикус“ или „Светломразец“, което се е адаптирало толкова добре към тъмнината, че ако излезе на светлина, умира. От растителния свят се срещат лишеи и мъхове, които са слабо развити.

Природна забележителност „Пещера Дедова дупка“ се намира в землищата на с. Челопек, общ. Враца, на площ от 15 ха. Представлява една красива 28 метрова пропасна пещера, забележителна със своите калцитни образувания – сталактити, сталагмити, сталактони, дендрити, завеси, повлечи, ситрови езера, както и калцитни

кристали с дължина 5-12 см., скална гъба и езеро. Природната забележителност е обявена през 2020 г. със Заповед на министъра на околната среда и водите.

Природна забележителност „Пещера Черния извор“ се намира в землището на с. Краводер, общ. Криводол. Пещерата е обявена през 2020 г., с цел опазване на характерен подземен ландшафт, забележителен със своите калцитни образувания (сталактити, сталагмити, сталактони, драперии, дендрити, калцитни натеци, джобчета, кори и други) и наличие на подземен поток, синтрови езера и синтров водопад.

Природна забележителност "Новата пещера" се намира в землището на с. Люти брод, общ. Мездра. Пещерата не е голяма, но привлича с множеството си синтрови панички и езерца, големи и красиви сталагмити, сталактити, хиляди белоснежни висулки, джобчета с пещерни бисери, които я украсяват. Открита е през 1961 г., а за природна забележителност е обявена със Заповед № 2632 от 21.09.1962 г. на МГТП, с площ от 0,5 ха.

Природна забележителност "Ритлите" се намира в землището на с. Люти брод, общ. Мездра. Скални стени, почти вертикални, изградени от варовикови долнокредитни пластове. Високи са 60 - 80 метра. Дебелината им е от 260 см до 650 см. Между зъберите им личат останки от стари крепостни стени.

Природна забележителност "Говедарника" се намира в землището на с. Царевец, общ. Мездра, в местността „Говедарника“, която представлява крайречна тераса, оградена със скален венец. В пещерата се откриват множество гравирани надписи и рисунки на елени, слънчеви символи и др.

Природна забележителност "Червеница" се намира в землището на с. Кунино, общ. Роман. Представлява монолитен скален блок, разположен в скалния масив, над самото село, на площ от 3 ха. Тя се намира на входа на Карлуковския пролом, един от най-красивите карстови райони в България, символично отбелязвайки неговото начало.

Природна забележителност "Гълъбарника" се намира в землището на с. Кунино, общ. Роман. Представлява пропадна пещера с красиви цветни каменни образувания. Началото на пропадта е неправилен, кръгъл отвор, от който се вижда дъното на пещерата. Образувана е по серия успоредни пукнатини, които водата е разширила.

Природна забележителност "Самуилица I и II" се намира в землището на с. Кунино, общ. Роман. Съседни пещери с добре запазени бели, красиви образувания, като на пода има синтрови езера и панички. Двете пещери са обявени със Заповед № 1799 от 30.06.1972 г. на МГОПС, на площ от 3,5 ха.

Природна забележителност "Чуклите" се намира в землището на с. Камено поле, общ. Роман. Представлява скални образувания в живописна каньоновидна долина на р. Ръчене. Районът около природната забележителност обхваща няколко групи от скални чукли на надморска височина около 300 м.

Защитена местност "Боров камък" се намира в землището на с. Згориград, общ. Враца, опазваща вековна букова гора със смесен произход на карстов терен при голям наклон. Защитената местност обхваща района на изворите на р. Лева и водопад "Боров камък", с височина 63 метра.

Защитена местност "Борованска могила" се намира в землищата на с. Бороан, общ. Борован и с. Оходен, общ. Враца. Обхваща по-голяма част от възвишението Борованска могила и първоначално е обявено като историческо място. Прекатегоризирана е със Заповед № РД-638 от 26.05.2003 г. на МОСВ, с цел опазване на характерен ландшафт.

Защитена местност "Речка" се намира в землищата на с. Косталево и с. Веслец, общ. Враца. На територията на защитената местност може да бъде открито

голямо видово разнообразие представено от обикновен мишелов, малък ястреб, обикновена ветрушка и др. Дървесната растителност е застъпена главно от сребролисна липа с участие на мъждрян и др. На откритите варовикови площи преобладават храсти и типична хазмофитна тревна растителност с участие на скално изтравниче, златиста папارات и др.

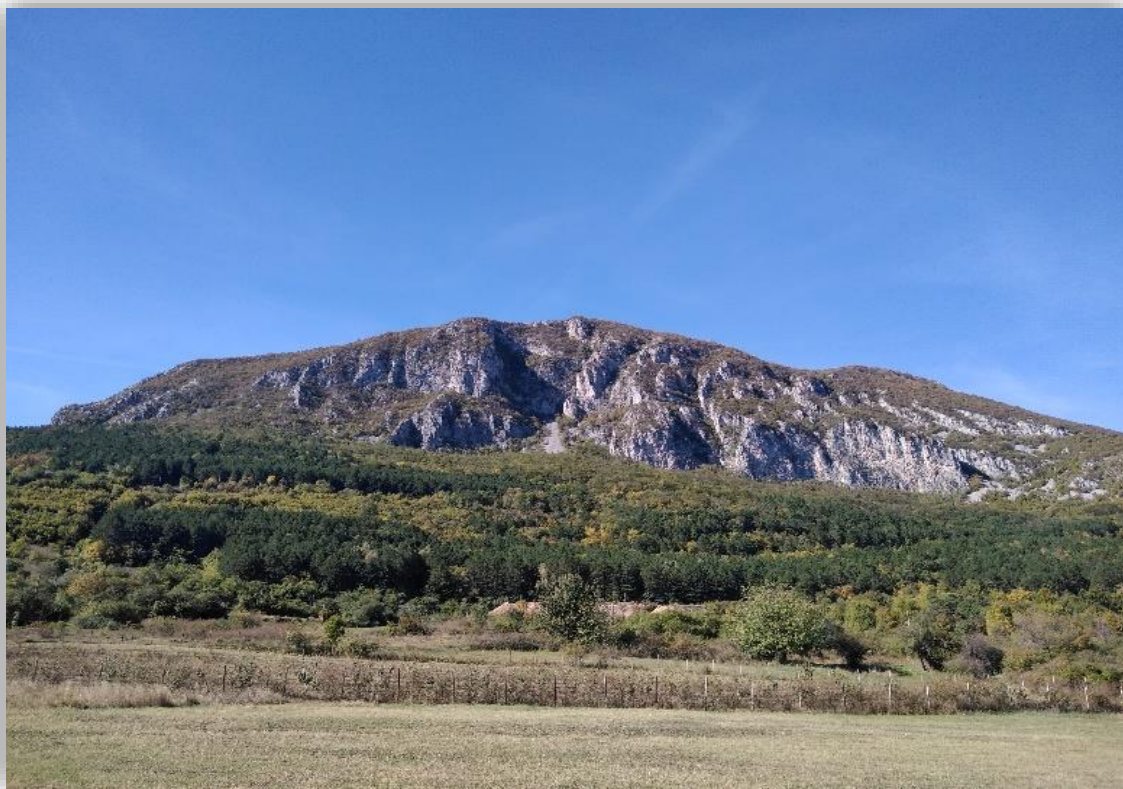
Защитена местност "Падините" се намира в землището на гр. Враца, с. Згориград, с. Паволче и с. Лютаджик. Представлява прекатегоризирана буферна зона на резерват "Врачански карст". Целта на обявяване на защитената територия е да смекчи и ограничи достъпа до резервата, както и негативното антропогенно влияние.

Защитена местност "Вола" се намира в землищата на с. Челопек и с. Паволче, общ. Враца. Обявена е с цел опсзване на характерен ландшафт, на площ от 101,7 ха.

На територията на защитената местност се намират връх Околчица (1048 м), където е издигнат паметник в чест на подвига на революционера Христо Ботев и неговата чета – загинали за Освобождението на България и местността „Йолковица“, където е лобното място на поета – революционер.

Защитена местност "Веждата" се намира в землището на с. Челопек, общ. Враца, на площ от 62,6 ха. Представлява скален венец, в основата на който преобладават подвижни варовити сипеи, местообитание на растението келереров центрантус, български ендемит и реликт.

В района на защитената територия има изключително разнообразие от света на орнитофауната. По скалите се срещат обикновен мишелов, белоопашат мишелов, скален орел, осояд, обикновена ветрушка, и много други.

Защитена местност "Козлодуй" се намира в землището на гр. Козлодуй, общ. Козлодуй. Историческото място е прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-639 от 26.05.2003 г. на МОСВ, с площ 10 ха. Защитената територия е част от мемориалния комплекс „Ботев път“. На мястото където е слязла Ботевата чета сега е изградено пристанище и лиман за НМП кораба „Радецки“ 1, а на брега над

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

пристанището се извисява монументален паметник.

“Ботев парк” се намира на брега на р. Дунав, на запад от гр. Козлодуй, непосредствено след регулационните граници на населеното място. Представлява лесопарк с разнообразна декоративна дълготрайна дървесна растителност.

Защитена местност "Коритата" се намира в землището на с. Софрониево, общ. Мизия. Представлява естествено находище на червен божур и забележителен ландшафт. Защитената местност граничи с най-плодородната част от Дунавската равнина - Златията, включваща земите между реките Цибрица и Огоста.

Защитена местност "Данева могила" се намира в землището на с. Софрониево, общ. Мизия. Представлява крайречно естествено възвишение с групи вековни дървета, на десния бряг на р. Огоста.

Защитена местност "Тепето" се намира в землището на гр. Криводол, общ. Криводол. Защитената територия е разположена на десния бряг на р. Ботуня с площ 6 ха. Обявена е със Заповед № РД-924 от 14.10.1987 г. на КООС, с цел опазване на естествено находище на червен божур. Червения божур е лечебно растение, под специален режим на опазване и регулярно ползване.

Защитена местност "Кална мътница" се намира в землището на с. Главаци, общ. Криводол. Обявена е през 2017 г. с цел опазване на характерен ландшафт, местобитанията на 6 вида прилепа, 2 вида ракообразни и ценни представители на пещерната безгръбначна фауна, на територия с площ 22,57 ха.

Защитена местност „Серапионова пещера“ се намира в землището на с. Лютиброд, общ. Мездра. Защитената местност е обявена през 2020 г. със Заповед на министъра на околната среда и водите. Пещерата представлява местообитание на няколко вида прилепи от национална и европейска значимост: голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), голям нощник (*Myotis myotis*), осроух нощник (*Myotis blythii*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*) и пещерен дългокрил (*Miniopterus schreibersii*), както и видове безгръбначни животни, сред които и троглобионтното насекомо *Beskovia bulgarica*.

Защитена местност "Кочумина" се намира в землището на с. Селановци, общ. Оряхово. Защитената територия е находище на водна лилия, тръстика, папур, различни видове водна леща. Орнитофауната на района е представена от тръстиковия дрозд, блатно шаварче, торбогнезден синигер, белоока потапница и други.

Защитена местност "Гола бара" се намира в землището на с. Селановци, общ. Оряхово. Тази местност представлява естествено находище на водна лилия. Местността е обявена за защитена със Заповед № РД-2109 от 20.12.1984 г. на КОПС, за да бъде запазено това интересно растение.

Защитена местност "Калугерски град - Тополите" се намира в землището на с. Селановци, общ. Оряхово. Опазване на находище на алоеvidен стратиотес, както и на тръстика, папур, водна леща, лютче, острици и други.

В табличен вид е представена подробна информация за защитените територии в област Враца:

№ по ред	Наименование	Категория	Собственост и стопанисване	Територия /хектари/	Попада в територията обхват на следните общини	Приет план за управление
1.	"ВРАЧАНСКИ КАРСТ"	резерват	изключително държавна собственост	1 439	Враца	не

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

2.	"ВРАЧАНСКИ БАЛКАН"	природен парк	частна, общинска публична, държавна публична	30129.90 <i>за област Враца-</i> 19246.1	Враца, Мездра, Криводол	да
3.	"ЛЕДЕНИКА"	природна забележит елност	частна, общинска публична, държавна публична	100	Враца	не
4.	"ДЕДОВА ДУПКА"	природна забележит елност	общинска публична	15	Враца	не
5.	"ПОНОРА"	природна забележит елност	частна, общинска публична, държавна публична	20	Враца	не
6.	"ВРАТЦАТА"	природна забележит елност	държавна публична	2	Враца	не
7.	"БОЖИТЕ МОСТОВЕ"	природна забележит елност	държавна публична	15	Враца	не
8.	"ПЕЩЕРА ЧЕРНИЯ ИЗВОР"	природна забележит елност	частна	14	Криводол	не
9.	"НОВАТА ПЕЩЕРА"	природна забележит елност	държавна публична	0.5	Мездра	не
10.	"РИТЛИТЕ"	природна забележит елност	частна, държавна публична	160	Мездра	не
11.	"ГОВЕДАРНИКА "	природна забележит елност	частна, общинска публична, държавна публична	2.5	Мездра	не
12.	"ЧУКЛИТЕ"	природна забележит елност	държавна публична	1	Роман	не
13.	"ЧЕРВЕНИЦА"	природна забележит елност	държавна публична	3	Роман	не
14.	"ГЪЛЪБАРНИКА "	природна забележит елност	общинска публична, държавна публична	3.5	Роман	не
15.	"САМУИЛИЦА I и II"	природна забележит	държавна публична	3.5	Роман	не

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

		елност				
16.	"РЕЧКА"	защитена местност	частна, общинска публична, държавна публична	94,1	Враца	не
17.	"ВОЛА"	защитена местност	частна, общинска публична, държавна публична	100	Враца	не
18.	"БОРОВ КАМЪК"	защитена местност	частна, общинска публична, държавна публична	164,4	Враца	не
19.	"ВЕЖДАТА"	защитена местност	частна, държавна публична	62,6	Враца	не
20.	"ПАДИНИТЕ"	защитена местност	частна, общинска публична, държавна публична	617	Враца	не
21.	"ТЕПЕТО"	защитена местност	частна, държавна публична	6	Криводол	не
22.	"КАЛНА МЪТНИЦА"	защитена местност	общинска публична	22,57	Криводол	не
23.	"СЕРАПИОНОВ А ПЕЩЕРА"	защитена местност	частна, държавна публична	2	Мездра	не
24.	"БОРОВАНСКА МОГИЛА"	защитена местност	частна, общинска публична, държавна публична	198,6	Борован	не
25.	"КОРИТАТА"	защитена местност	общинска публична	2	Мизия	не
26.	"ДАНЕВА МОГИЛА"	защитена местност	частна	4,9	Мизия	не
27.	"КОЗЛОДУЙ"	защитена местност	общинска публична	10	Козлодуй	не
28.	"КОЧУМИНА"	защитена местност	държавна публична	2,5	Оряхово	не
29.	"ГОЛА БАРА"	защитена местност	държавна публична	2	Оряхово	не
30.	"КАЛУГЕРСКИ ГРЕД- ТОПОЛИТЕ"	защитена местност	държавна публична	0.2	Оряхово	не

През 2024 г. са извършени 19 броя проверки, от които 16 броя планови и 3 броя извънредни по спазване изискванията на Закона за защитените територии (ЗЗТ). Проверени са всичките 12 бр. защитени територии заложиени в Плана за контролната дейност на инспекцията за 2022 г.

При осъществения планов контрол в защитените територии не са констатирани нарушения на екологичното законодателство, в това число режимите им опазване или увреждане на предмета на опазване в тях.

Във връзка с проведен на територията на природна забележителност „Божите мостове” концерт, и за който на основание §7 от ЗЗТ е издадено писмо на Директора на РИОСВ-Враца, е извършена извънредна проверка на място за установяване състоянието на защитения природен обект след проведеното мероприятие. При проверката е установено, че терена не е почистен и част от съоръженията не са премахнати, за което на организатора на мероприятияето е дадени предписания за възстановяване на територията на ПЗ „Божите мостове“. При проведения последващ контрол на дадени предписания е констатирано, че същите не са изпълнени в посочения срок за изпълнение, за което от страна на РИОСВ-Враца е съставен АУАН.

Проведена е комисия по реда на чл. 38, ал. 1 и 2 от Закона за защитените територии, във връзка с постъпило в инспекцията от Общинска администрация Криводол предложение за обявяване на нова защитена местност „Находище на червен божур (*Ranunculus repens*)“ в землището на с. Осен, общ. Криводол, обл. Враца. В изпълнение на своите задачи, комисията прие предложението с мнозинство. Пълната документация по предложението е изпратена в МОСВ за издаване на заповед от министъра на околната среда и водите за обявяване на новата защитена територия.

На територията контролирана от РИОСВ-Враца през 2024 г. не регистрирани пожари в защитени територии с горска растителност, намиращи се в териториалния обхват на РИОСВ – Враца.

В резултат на осъществената контролна дейност се отчита, че обектите на опазване на защитените територии се запазват в добро състояние.

Биологично разнообразие

Биологичното разнообразие представлява многообразието от всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, които протичат в тях.

Биоразнообразието на България е представено от ценни растителни и животински видове, генетични ресурси, използвани широко за търговски и нетърговски цели, които допринасят в голяма степен за икономическото и екологичното развитие на страната.

По отношение опазването на биологичното разнообразие, лечебните растения и освобождаването на генетично модифицирани организми в териториалния обхват на РИОСВ-Враца, във връзка с осъществяване на текущ, последващ контрол, извънредни проверки по сигнали и други, през 2024 г. са извършени общо **49 броя проверки на обекти**, от които **26 броя планови** и **23 броя извънредни** проверки.

По-голяма част от извършените извънредни проверки са във връзка с постъпили сигнали в инспекцията. За отчетния период са съставени общо 1 бр. АУАН и е сключено 1 бр. споразумение по реда на ЗАНН.

Осъщественият контрол е относно спазване изискванията на Закона за биологичното разнообразие, Закона за лечебните растения, Закона за генетично модифицираните организми, свързаните с тях наредби и регламенти, по отношение на следните категории:

Законът за биологичното разнообразие регламентира опазването на защитени растителни и животински видове, както на видово ниво, така и на ниво местообитания, а също и регулирането на търговията със застрашени видове от дивата флора и фауна.

Защитени видове

Съгласно разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие, за защитени на територията на цялата страна се обявяват дивите животински и растителни видове, посочени в приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие.

За животинските видове от приложение № 3 се забраняват: всички форми на умишлено улавяне или убиване на екземпляри с каквито и да е уреди, средства и методи; преследване и обезпокояване, особено през периодите на размножаване, отглеждане на малките, презимуване и миграция; унищожаване или вземане на яйца, включително в случаите, когато те са изоставени; разрушаване, увреждане или преместване на гнезда; увреждане или унищожаване на места за размножаване, почивка и струпване по време на миграция; вземане на намерени мъртви екземпляри; притежаване, отглеждане, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на взети от природата екземпляри; препариране, притежаване, излагане на публични места, пренасяне, превозване, изнасяне зад граница, търговия и предлагане за продажба или размяна на препарирани екземпляри.

Всички видове птици, които се срещат в диво състояние, с изключение на ловните видове, са забранени за притежаване, търговия, препариране, включително и отглеждането им като домашни любимци.

Всеки, който е намерил животно в безпомощно състояние, ранен или мъртъв екземпляр от защитен вид, без умисъл е ранило или убило екземпляр от животински вид от Приложение № 3, е длъжен при спазване разпоредбите на закона да уведоми за това РИОСВ-Враца.

През 2024 год. са извършени общо 23 бр. извънредни проверки по постъпили сигнали в инспекцията, касаещи защитени видове животни, включени в Приложение 3 на Закона за биологичното разнообразие.

Голяма част от сигналите са свързани с екземпляри, открити в безпомощно състояние. В зависимост от случая, една част от тях са изпратени за доотглеждане или лечение в спасителния център в гр. Стара Загора и Зоологическа градина гр. София, а други във ветеринарна клиника във гр. Враца за

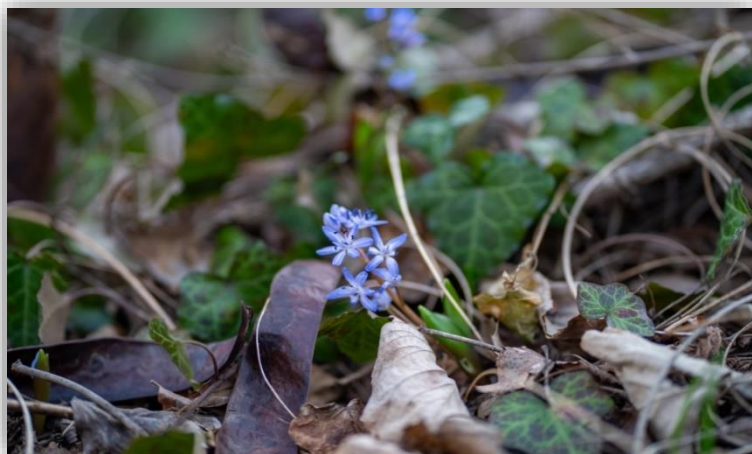
оказване на спешна ветеринарномедицинска помощ. Една шипобедрена костенурка е освободена в подходящ за вида хабитат.

Във връзка с постъпил сигнал за наклонено щъркелово гнездо, изградено върху платформа на електрически стълб в с. Краводер, общ. Криводол, е изпратено писмо до „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД за извършване на оглед и при необходимост - предприемане на своевременни действия по укрепване на платформата.

Във връзка с постъпил сигнал за забелязани неми лебеди близо до ВЕЦ-Черепиш е извършена 1 бр. извънредна проверка. Предвид това, че няма данни за извършено нарушение на разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие, както и не е потвърдено дали случаят се касае за ранен или бедстващ екземпляр от защитен вид, не са предприети последващи действия от страна на РИОСВ-Враца.

Извършена е 1 бр. извънредна проверка относно постъпил сигнал в РИОСВ-Враца за забелязана нова двойка екземпляри от вида Ням лебед в езерото при к-с „Чайка“ - гр. Враца. На база внесени заявления и Ветеринарен сертификат за износ на живи животни, издаден от Федерална агенция по безопасност на храните на Кралство Белгия, от РИОСВ - Враца са издадени регистрационни карти за присъстващите в момента в езерото екземпляри от вида ням лебед.

Във връзка с постъпило постановление от Окръжна прокуратура – гр. Враца за образувана преписка за убито влечуго от защитен вид - смок мишкар е съставен 1 бр. АУАН, който е отменен поради липса на доказателства за самоличността на нарушителя.

Относно изпълнение на дейностите по разрешителни за ползване изключения от забраните, въведени със Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), за отчетния период са извършени 2 бр. планови проверки на разрешителни, издадени съответно на ИБЕИ-БАН, да ползва изключение от забраната по чл. 38, ал. 1, т. 1, предл. 1, т.2, т.5 и чл. 44, ал. 2 от ЗБР, и на директора на

"Електроразпределителни мрежи Запад" АД, да ползва изключение от забраните по чл. 38, ал. 1, т. 3, предл. последно от ЗБР. В изпълнение на условията по разрешителното на "Електроразпределителни мрежи Запад" АД са монтирани пет платформи на щъркелови гнезда, намиращи се върху електрически стълбове в с. Добролево, с. Галиче, с. Алтимир, с. Попица и с. Рогозен. Съгласно постъпил отчет по разрешителното на ИБЕИ-БАН, в обхвата на РИОСВ-Враца не са извършвани дейности.

Видове, под режим на опазване и регулирано ползване от природата

Лозовия охлюв (*Helix lucorum*) и градинския охлюв (*Helix pomatia*) са животински видове, под специален режим на ползване, съгласно Приложение № 4 към чл. 41 от Закона за биологичното разнообразие. Всяка година в срок до 1-ви май лицата, които ще изкупуват охлюви с търговска цел са длъжни да уведомят писмено РИОСВ-Враца.

Организираните пунктове за изкупуване на охлюви трябва да отговарят на изискванията на издадената от министъра на околната среда и водите Заповед за реда и условията за ползване, изкупуване с цел търговия в страната и изнасяне през граница на живи охлюви.

Периодът за събиране и изкупуване на живи охлюви за търговски цели или фермерно отглеждане е от 10 май до 30 юни включително, като при започване на дейността си пунктовете следва да бъдат оборудвани с хладно помещение, сито с размер на дупките 28 мм. в диаметър, както и подходящи чували (тип „гаци“).

В нормативно определеният срок през 2024г. са постъпили уведомления за организирането на десет пункта за изкупуване на охлюви, попадащи в териториалният обхват на инспекцията. Във връзка с осъществяването на контрол относно спазване на разпоредбите на Заповед № РД-361/2004 г. за реда и условията за ползване, изкупуване с цел търговия в страната и изнасяне през граница на живи охлюви, черупки и месо от охлюви, са извършени 10 бр. планови проверки на пунктове за охлюви, находящи се в следните населени места: гр. Мездра, гр. Криводол, гр. Оряхово, гр. Роман, гр. Мизия, гр. Бяла Слатина, с. Баница, с. Габаре, с. Ракево и с. Бутан.

Видове, включени в Регламент ЕО №338/97 на Съвета относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях

Търговията с диви животни и растения е един от факторите, които застрашават оцеляването на видовете в естествената им среда. Всяка година стотици растения и животни се отнемат от дивата природа в полза на любителското търсене.

За да се осигури защита на застрашените животински и растителни видове е приет регламент, който е в съответствие с разпоредбите на Конвенцията CITES - международно споразумение за опазване на дивата природа, което цели да предотврати изчезването на видове в резултат от търговията с тях. Основен принцип на конвенцията е осъществяването на контрол на търговията със застрашени видове.

През изминалата година са издадени общо шест броя регистрационни карти на видове, включени в приложение А или В на Регламент 338/97 на Съвета, относно защитата на видовете от дивата фауна и флора, чрез регулиране на търговията с тях.

В изпълнение плана за контролната дейност са проверени 2 бр. зоомагазини, находящи се на територията на гр. Враца, с цел недопускане незаконна търговия със защитени видове животни, както и нерегистрирани екземпляри от животински видове, включени в Регламент (ЕО) № 338/97 на Съвета от 9 декември 1996 година относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях, които съгласно разпоредбите на Закона за биологично разнообразие подлежат на регистрация. В проверените обекти не са констатирани нарушения.

Вековни дървета

Обявените по реда на Глава пета от Закона за биологичното разнообразие „вековни и забележителни дървета“, разположени на територията контролирана от РИОСВ-Враца са 91 броя.

Съгласно разпоредбите на закона, собствениците на дървета, обявени за защитени са длъжни да ги опазват от унищожаване, увреждане, да уведомяват РИОСВ – Враца за настъпили промени в състоянието им, както и да съгласуват със инспекцията дейностите, необходими за поддържане или възстановяване на състоянието им.

През 2024 г. са извършени 17 броя проверки, от които 14 броя са планови по отношение установяване на състоянието на обявени по реда на Глава Пета от ЗБР вековни дървета.

При извършения планов контрол, при който са проверени всички заложи в плана за контролната дейност „вековни дървета“, е установено че фитосанитарното състояние на 11 бр. дърветата е задоволително добро, две дървета от вида Летен дъб са изсъхнали и са невъзстановимо увредени, а един Орех не е открит на мястото посочено в заповедта за обявяването му. За трите увредени дървета ще бъдат предприети съответните действия за заличаване от регистъра на вековните дървета на България.

Извънредните проверки са 4 броя, от които 2 бр. са във връзка с осъществяване на последващ контрол по изпълнение на дадено предписание, 1 бр. по оценяване състоянието на дърво съвместно с представител на Лесозащитна станция София, 1 бр. във връзка с постъпили предложения от кметство село Ослен Криводол, общ. Мездра за обявяване на нови 5 бр. вековни дървета.

Във връзка с установено несъответствие на вписаните данни за дърво заведено под № 1814 от вида черница (*Morus spp.*) в електронния регистър на вековните дървета,

обявени по Закона за биологичното разнообразие, достъпен на интернет страницата на ИАОС, до РИОСВ-Монтана е изпратено писмо с цел изясняване на фактите и обстоятелствата по отношение местоположението на дървото, с цел последващо коригиране на данните в Регистъра.

През текущата година със Заповед № РД-198/15.03.2024 г. на министъра на околната среда и водите от регистъра на вековните дървета на България е заличено 1 бр. невъзстановимо увредено дърво от вида Черница (*Morus spp.*) в с. Борован, общ. Борован, обл. Враца.

Мониторинг

През 2024 г. РИОСВ-Враца взе участие в ежегодното провеждане на среднозимно преброяване на водолюбивите птици в рамките на НСМСБР.

Обходените маршрути включват различни точки на наблюдение по поречието на р. Искър в участъка от с. Люти брод до с. Чомаковци, общ. Червен бряг, и яз. Дъбника край гр. Враца. Полевите формуляри с резултатите от 48-тото среднозимно преброяване са изпратени за обобщаване чрез националната база данни до ИАОС.

По обходените маршрути бяха преброени около 663 представители на 11 вида водолюбивы птици, сред които чапли, лиски, зеленоглави патици, корморани, гмурци и др. Броят и видовият състав на зимуващите птици е в тясна зависимост от редица фактори като метеорологични условия, хранителна база, демографски параметри на популациите (гнездови успех, емиграция, имиграция). Най-многобройни се оказаха лиските, кормораните, зеленоглавите патици, като интерес за наблюдателите тази година представляваше присъствието на два морски орела по поречието на река Искър.

Експертите установиха наличието на относително голям брой други видове птици, защитени съгласно Закона за биологичното разнообразие – обикновен мишелов, голям и син синигер, обикновена чинка, кълвачи и други.

Сравнително топлата зима през настоящия период на наблюдение в известна степен оказва влияние върху числеността и видовия състав на екземплярите. Обобщените данни показват намален видов състав и численост на зимуващите водолюбивы птици в наблюдавания район спрямо предходната година.

В периода 29-ти октомври - 1-ви ноември е взето участие в мониторинг на кафява мечка (*Ursus arctos*) в рамките на НСМСБР на територията на Западни Родопи. Извършен е обход на терен по разпределените маршрути, съставени са полеви формуляри, които са изпратени до ИАОС за обобщаване на получените данни от мониторинга.

Лечебни растения

Закона за лечебните растения регламентира дейностите по опазване и устойчиво ползване на лечебните растения, включително събирането и изкупуването на получаваните от тях билки. Около 700 вида лечебни растения, срещащи се на територията на страната попадат под разпоредбите на закона, 24 от тях са **забранени за събиране** от естествените им находища на територията на цялата страна със заповед на министъра на околната среда и водите, сред които лечебна диланка (валериана), бодлив залист, мечо грозде, бял риган, бял оман, момина сълза, лечебна ружа, пролетен горицвет, изтравниче, салеп и др.

Ограниченията и забраните не се отнасят за количествата билки, събрани за лични нужди. Изключението обаче не се прилага за мурсалския чай, наричан още

пирински или алиботушки чай, който е забранен за бране дори за лични нужди на територията на цялата страна.

Във връзка с постъпил сигнал относно изкупуване на медицинска ружа (*Althaea officinalis*, лечебно растение забранено за събиране, в билкозаготвителен пункт в гр. Бяла Слатина, е извършена извънредна проверка на място, при която се установи, че в пункта се съхранява корен медицинска ружа, като наличните количества не са придружени от документ за култивирано отглеждане. На отговорника на пункта е съставен АУАН.

Под специален режим на опазване и ползване се поставят отделни диворастящи лечебни растения, чиито ресурси проявяват трайна тенденция за намаляване и съществува заплаха за естественото им разпространение в природата. Със заповед на министъра на околната среда и водите през 2024 г. са определени допустимите за събиране количества билки от 11 вида лечебни растения от естествени находища извън територията на националните паркове – лечебна иглика, червен божур, лазаркиня, лудо биле, лютивя тлъстига, кисел трън, лечебен ранилист, шапиче, решетка безстъблена, бял пелин (катраника) и зърнастец елшовиден.

В сравнение с предходната година, през 2024 г. се наблюдава намален интерес от страна на билкозаготвителите в област Враца по отношение на лечебните растения, поставени под специален режим на опазване и ползване. Отпуснатите със заповед на министъра на околната среда и водите количества билки са разпределени на билкозаготвителя, подал в съответния законоустановен срок заявление за участие в разпределението на квоти от лечебни растения под специален режим на опазване и ползване съгласно чл. 10 от ЗЛР.

Издадената заповед от директора на РИОСВ-Враца, относно разпределените количества билки под специален режим на опазване и ползване, е изпратена до общините, РДГ, ДГС, както и до заявителя.

През 2024 г. във връзка с осъществяване на текущ контрол по спазване разпоредбите на Закона за лечебните растения (ЗЛР) и наредбите към него, са

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

извършени общо 8 бр. планови проверки на билкозаготвителни пунктове и/или складове за билки, находящи се в следните общини в териториалния обхват на област Враца: Мездра, Бяла Слатина, Хайредин, Оряхово и Борован. На един от билкозаготвителите са направени 4 предписания, които са изпълнени в указаният срок.

Съгласно плана за контролната дейност са извършени 3 бр. планови проверки на Общините Враца, Мездра и Бяла Слатина и 2 бр. планови проверки на ТП ДГС-Враца и ТП ДГС-Мездра, по отношение на издадените през текущата година разрешителни за ползване на лечебни растения на основание чл. 22 от Закона за лечебните растения.

Към края на 2024 г. броят на регистрираните билкозаготвителни пунктове за област Враца е общо 23, от които 5 бр. на територията на община Враца, 4 бр. на територията на община Мездра, 1 бр. в община Мизия, 6 бр. в община Бяла Слатина, 2 бр. в община Оряхово, 1 бр. в община Хайредин, и съответно по 1 бр. в общините Криводол, Козлодуй, Борован и Роман.

Във връзка с разпоредбите на Закона за лечебните растения, в инспекцията са постъпили справки за изкупените, реализирани и налични количества билки през 2024 г. от билкозаготвителите, които имат регистрирани пунктове за билки в териториалния обхват на РИОСВ-Враца.

Обобщените данни въз основа на постъпилите справки за изкупените, реализирани и налични количества билки през 2024 г. са представени в таблицата по-долу:

РИОСВ - Враца	Изкупени количества		Реализирани количества		Налични количества	
	<i>кг. свежо тегло</i>	<i>кг. сухо тегло</i>	<i>кг. свежо тегло</i>	<i>кг. сухо тегло</i>	<i>кг. свежо тегло</i>	<i>кг. сухо тегло</i>
КОРЕН ОМАН ЧЕР	1000					300
ЛИСТ БРЪШЛЯН	1000			350		
ЛИСТ КОПРИВА	500			180		100
ЛИСТ ЛИПА	1120			406		
ПЛОД КЕСТЕН КОНСКИ	1000					600
ПЛОД ШИПКА	1000			500		
СТРЪК ПЕЛИН	1000			400		
СТРЪК РАВНЕЦ БЯЛ	1000			350		
ЦВЯТ БЪЗ		970		970		
ЦВЯТ ГЛОГ С ЛИСТА	500			200		
ЦВЯТ ЛИПА	200			63		

Генетично модифицирани организми

На основание утвърдена от министъра на околната среда и водите „Годишна програма за провеждане контрол върху работата с ГМО в контролирани условия и освобождаването им в ОС“, и във връзка с изпълнение на план-графика за 2024 г., е извършена 1 бр. планова проверка на опитно поле по сортоизпитване на ИАСАС в с. Селановци, общ. Оряхово. Съгласно план-графика, пробонабирането е извършено съвместно с експерти от ИАОС, по време на което са взети растителни проби за анализ за наличие на ГМ ДНК. Съгласно получените протоколи, отразяващи резултатите от

проведените изследвания, във взетите проби не е открито наличие на генетично модифицирана ДНК.

През 2024 г. са взети следните участия в обучения/ работни срещи и/или проведени мероприятия:

❖ Взето е участие в заседания на комисии в Областна администрация – Враца и в Общинска администрация – Враца във връзка с епизоотичната обстановка в страната относно заболяванията АЧС и Инфлуенца по птиците.

❖ По повод отбелязване Международния ден на биологичното разнообразие и Световния ден на пчелите е проведено мероприятие с ученици от СУ „Христо Ботев“-гр. Враца.

❖ Участие в проведени заседания на комисии по лова в ТП ДГС-Мездра.

НАТУРА 2000

Мрежата „Натура 2000“ е най-голямата екологична мрежа в света, която определя рамката на общи действия за опазване на видовете от дивата флора и фауна, както и техните хабитати, на територията на страните от Европейския съюз. „Натура 2000“ се състои от защитени зони, определени от държавите от ЕС по силата на Директива 92/43/ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, както и защитени зони, категоризирани по силата на Директивата за птиците (Директива

2009/147/ЕО). Тези директиви са транспонирани в Закона за биологичното разнообразие. Европейската екологична мрежа е създадена с цел да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания на Европа. До момента в нея са включени над 26 000 територии, което я прави най-голямата координирана мрежа от защитени зони в света. „Натура 2000“ обхваща 18 % от сухоземната територия на ЕС и значителни части от прилежащите морета.

„Натура 2000“ не е само мрежа от защитени природни резервати. При изграждането ѝ се отчита, че хората и природата работят най-добре в партньорство. Целта е не да се забранят икономическите дейности, а да се гарантира, че те са съвместими с опазването на ценни видове и местообитания.

Основните цели в рамките на зоните по „Натура 2000“ са:

- предотвратяване на дейности, които могат сериозно да обезпокоят видовете или да увредят местообитанията, заради които дадена зона е обявена за защитена;

- ако е необходимо, предприемане на положителни мерки за поддържане и възстановяване на тези местообитания и видове с цел подобряване на консервацията.

Този подход има много предимства — чрез насърчаване на устойчиво горско стопанство, риболов, земеделие и туризъм в дългосрочен план се гарантира бъдещето на хората, които живеят в тези райони и разчитат на тези дейности.

Тъй като тя е неразделна част от селския ни пейзаж, „Натура 2000“ не е просто система от строго охранявани природни резервати. Важно е обектите да продължават да се управляват по начин, който отчита присъствието на уязвими местообитания и видове. Принципът за управление на екомрежата е, че човек и природа работят най-добре в партньорство помежду си. Този принцип има много предимства както за опазване на природата, така и за хората, които живеят и работят в селски райони. „Натура 2000“ на практика е техен съюзник, способстващ за запазване на икономическата жизнеспособност и социалната структура на много от селските райони. Тя предоставя нови възможности за икономическа диверсификация и вътрешни инвестиции.

Съгласно изискванията на Европейската Съюз към датата на присъединяване (01.01.2007 г.) България беше изготвила списъка с Натура - сайтовете, които да бъдат включени в Европейската мрежа от защитени зони „Натура 2000“. Документацията на всяка зона съдържа наименование, предмет и цели на опазване на защитената зона, попълнени стандартни формуляри с данни и оценки, картен материал с мащаб 1:100 000 и координатен регистър на границите на защитената зона. През 2007 година е приет целия списък със защитени зони и по двете директиви, които са обнародвани в Държавен вестник. Всички зони са приети с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (обн. ДВ, бр.21/2007г.), който до момента е актуализиран, като в него са включени нови защитени зони.

Към момента защитените зони по двете европейски директиви, съставляващи Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 в България, са 120 защитени зони за опазване на дивите птици, покриващи 23.1 % от територията на България и 233 защитени зони за опазване на природни местообитания, покриващи 30,3 % от територията на България – общо 340 бр., като 13 бр. са с обща граница по двете Директиви. България е на трето място в ЕС по процент от национална територия, която е в

Натура 2000 (35%). Това са места от територията и акваторията на страната, които отговарят на изискванията за наличие на важни за биологичното разнообразие растителни и животински видове, и типове природни местообитания, включени в Приложенията на Директивата за местообитанията и Директивата за птиците. Списъците с природните местообитания и видовете, вкл. птици, за чиито местообитания се обявяват защитени зони са изброени в приложения 1 и 2 на ЗБР. Екологичната мрежа представлява единна система от свързани помежду си територии с висока природозащитна значимост, за които се прилагат координирани действия за опазване на биологичното разнообразие. Основната цел е дългосрочно и устойчиво опазване на видовете, природните местообитания и ландшафтите, както и всички природни ресурси.

Мрежата Натура 2000 включва четири главни компонента – сърцевинни зони, зони за възстановяване, буферни зони и екологични коридори. Екологичните коридори

предоставят възможност за достатъчен обмен на генетичен материал между относително изолираните локални популации и формирането на обща метапопулация. Без тях изолираните малки популации са обречени на изчезване, а жизнеността на големите популации при критични условия на средата силно се снижава.

Съществен елемент на екокоридорите за наземни животни са прелезните съоръжения през пътните магистрали и железопътните линии, които са основният фрагментиращ местообитанията фактор.

Мерките за опазване, посочени в тези директиви, определят изграждане на функционално единна мрежа от ключови територии – специални защитени зони (SPA) и зони от значение за общността (SCI), свързани с екологични коридори, която да гарантира поддържането и възстановяването на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и местообитанията на съответните видове в естествените им области на разпространение. Директива 92/43 определя правилата, по които се изгражда и функционира екологичната мрежа.

Природните местообитания (90 бр.) и видовете растения и животни (около 262 бр.) в България, които са обект на опазване в зоните, са посочени в приложенията към двете директиви и съответно в Приложения 1 и 2 на ЗБР. Предвидени са и механизми за промяна на приложенията на директивите, които да отразяват промените в таксономичния статус на видовете, състоянието им или при присъединяването на нови страни членки.

В приложенията към Директивата 92/43 са включени и 22 вида висши растения, разпространени в България – 1 вид папрат, 16 вида семенни растения и 5 вида мъхове. Около 100 находища на тези видове са включени в защитените зони от мрежата.

Животните (вкл. и някои изчезнали видове), включени в Приложение 2 на Директива 92/43, чиито местообитания се опазват в защитените зони в страната, са както следва: бозайници – 26 вида, земноводни и влечуги – 14 вида, риби – 28 вида и безгръбначни животни – 39 вида. От птиците, включени в Директива 79/409, в България са установени 133 вида. Процесът на издаване на заповеди за обявяване на защитените зони е приключил. Със заповедите са определени режими и забрани за дейности, които биха оказали значително отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в защитените зони. Във връзка с изготвената Концепция за разработване на специфични и подробни природозащитни цели на ниво защитена зона за зони от екологичната мрежа „Натура 2000“, такива цели са разработени за част от защитените зони, вкл. за Дунавските защитени зони, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ – Враца. Определянето на ясни природозащитни цели по отношение на НАТУРА 2000 е от съществено значение с оглед на това ясно да се гарантира, че всяка защитена зона в мрежата допринася по най-ефективния начин за общата цел на двете директиви за опазване на природата, която е да се постигне благоприятно природозащитно състояние за всички типове местообитания и видове, които те опазват, в рамките на целия им район на разпространение в ЕС. Природозащитните цели са специфични за всяка защитена зона и се основават на солидни познания за зоната, видовете и местообитанията - предмет на опазване в нея, техните екологични изисквания, както и всички заплахи и видове натиск върху продължаващото им присъствие в зоната. Това е така, тъй като всяка защитена зона в НАТУРА 2000 се характеризира със свой собствен набор от биотични, абиотични и социално-икономически условия, които могат да се различават значително във всяка защитена зона, дори когато приютяват едни и същи видове и местообитания. Мерките за постигане за специфичните цели за зоните са разработени в Националната рамка за приоритетни действия за Натура 2000. НРПД е инструмент за стратегическо многогодишно планиране на необходимите мерки, предвидени основно за запазване

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

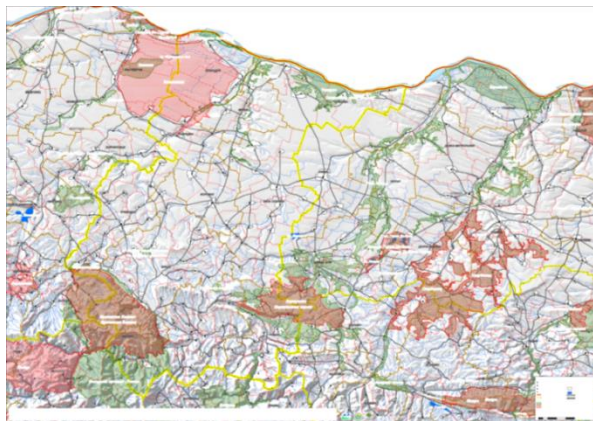
или възстановяване на благоприятно природозащитно състояние на природните местообитания и видовете по “Натура 2000”, като същевременно се вземат под внимание икономическите, социалните и културните изисквания, както и регионалните и местните особености.

През 2024 г. започна изпълнението на един от приоритетите по опазване на защитените зони, а именно предстоящото изготвяне на планове за управление на защитените зони и определяне на режимите и мерките, които следва да бъдат определени с тях, с цел опазване и възстановяване, където е необходимо на благоприятното природозащитно състояние на природните местообитания и местообитанията на животинските видове, вкл. птици, предмет на опазване в защитените зони. При разработването на Плановите за управление активно участие ще вземат всички заинтересовани страни – собственици и ползватели на земи в Натура 2000, институции, бизнес, НПО и др.

Опазването на природните местообитания и видовете в Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 изисква активното участие на обществото.

В основата на това участие са устойчивото икономическо развитие, разумното ползване на природните ресурси в защитените зони от мрежата, възпитаването в екологично мислене и популяризирането на значението на екологичната мрежа за бъдещето ни съществуване като част системата на живота на Земята. Запазената природа е и вид капитал за развитие на успешна икономика и поминък чрез екотуризм, екологосъобразно земеделие и животновъдство, устойчиво горско стопанство и др.

То е от голямо значение за местните хора и общности, особено в региони с високо биологично разнообразие и ниска степен на индустриализация. Опазването на природата означава опазване на почвата, водите, въздуха и всички природни ресурси, от които зависи нашето бъдеще.

На територията на Област Враца попадат 18 защитени зони от мрежата „Натура 2000“: 3 по Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици и 15 защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна.

Защитени зони по Натура 2000 на територията на област Враца

Защитена зона	Заповед за обявяване	Община	Населено място	Обща площ /дка/
За опазване на дивите птици				
BG0002053 “Врачански Балкан”	Заповед № РД 801/04.11.2008г на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 105/2008 г.).	Враца, Мездра,	гр. Враца, Бели Извор, Лютаджик, Згориград, Паволче, Челопек;	189 057.650

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

		Криводол	Очин дол, Елисейна, Зверино, Люти брод; Краводер, Главащи	дка (обща площ 308 797,377 дка)
BG0000332 “Карлуковски карст”	Заповед № РД- 788/29.10.2008г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 105/2008 г.).	Роман, Мездра, Бяла Слатина	Кунино, Камено поле, Долна Бешовица; Г.Бешовица Драшан	52 484,204 дка (обща площ 142 107.850 дка)
BG0002009 “Златията”	Заповед № РД- 548/05.09.2008г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр. 83/2008 г.), изм. и доп. Заповед № РД-69/28.01.2013 г. (обн. ДВ, бр. 10/2013 г.).	Козлодуй, Хайредин, Мизия	гр. Козлодуй, Крива бара, Бутан, Гложене, Хърлец; Хайредин, Манастирище, Михайлово; Софрониево	227 352,269 дка (обща площ 434 987.345 дка)
За опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна				
BG0000166 “Врачански Балкан”	Заповед № РД- 1031/17.12.2020г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.19/05.03.2021г.).	Враца Мездра, Криводол	гр. Враца, Бели Извор, Лютаджик, Згориград, Паволче, Челопек; Очин дол, Елисейна, Зверино, Люти брод; Краводер, Главащи	360 255,676 - общо
BG0001042 “Искърски пролом – Ржана”	Заповед № РД- 276/31.03.2021 г.на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр. 43/2021г.)	Мездра	Елисейна, Зли дол, Оселна, Игнатица, Зверино, Лютиб роЛюти дол	<u>63 873,737 дка</u> (обща площ 226 932,600 дка)
BG0001014 “Карлуково”	Заповед РД- 329/31.03.2021г. министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.53/2021г.)	Роман, Мездра,	Кунино, Камено поле, Долна Бешовица, Радовене, Стояновци; Г.Бешовица,	<u>88 476,041 дка</u> (обща площ 288 419,300 дка)

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

		Бяла Слатина	Цаконица; Драшан, Габъре	
BG0000374 “Бебреш”	Заповед № РД- 1048/17.12.2020г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.21/12.03.2021г.).	Роман	Караш, Средни рът, Хубавене	68 219,063 - общо
BG0000594 “Божия мост-Понора”	Заповед РД- 262/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.41/2021г.)	Враца	Чирен	2 279,000
BG0000487 “Божите мостове”	Заповед № РД- 241/22.03.2024г. (обн. ДВ, бр.35/19.04.2024г.)	Враца	Лиляче	474,46
BG0000334 “Остров”	Заповед № РД- 1022/17.12.2020г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.17/26.02.2021г.).	Оряхово	Лесковец, Селановци, Галово, Остров, гр. Оряхово	39 186,007
BG0000528 “Островска степ – Вадин”	Заповед РД- 297/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.47/2021г.)	Оряхово	Остров ,Г. Вадин	3 012,900
BG0000527 “Острови Козлодуй”	Заповед РД- 298/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.48/2021г.)	Козлодуй	Козлодуй	1 253,800
BG0000517 „Портитовци- Владимирово”	Заповед РД- 295/31.03.2021г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр.47/2021г.)	Криводол	Градешница	6 643,800
BG0000614 “Река Огоста”	Заповед № РД - 322 от 02.05.2023г. на МОСВ (обн. ДВ, бр.42 от 12.05.2023г.)	Козлодуй, Мизия, Оряхово	Хърлец, с. Гложене, с. Бутан, с. Крива бара; Мизия,. Софрониево; Оряхово	13914,271

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

BG0000508 “Река Скът”	Заповед № РД-49/17.01.2024 г. на министъра на околната среда и водите (обн. в Държавен вестник, бр. 10 от 0202.2024г.)	Мизия, Бяла Слатина	Сараево, Мизия, Войводово, Крушовица, Липница; Галиче, Алтимир, Търнава	3 994,963
BG0000593 “Билерниците”	Заповед № РД - 374 от 15.05.2020 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ, бр.50 от 02.06.2020 г.).	Криводол	Ботуня	649,065
BG0000601 “Каленска пещера”	Заповед № РД-245/22.03.2024г. (обн. ДВ, бр.34/16.04.2024г.)	Мездра, Враца	Кален, Тишевица	3 784,997

Актуални данни (стандартни формуляри, предмет и цели на опазване, граници в цифров вид и др.) за защитените зони като част от мрежата „НАТУРА 2000“ са налични и достъпни на интернет страницата на Министерство на околната среда и водите, в Информационна система за НАТУРА 2000 в България на адрес: [HTTP://NATURA2000.MOEW.GOVERNMENT.BG](http://NATURA2000.MOEW.GOVERNMENT.BG)

В защитените зони се прилага интегриран подход, гарантиращ устойчивото развитие и съхраняването на биологичното разнообразие. Развиват се земеделие, животновъдство, горско стопанство и други дейности, възможно е и строителство. В тях не спира осъществяването на човешки дейности. Режимите, въведени със заповедите за обявяване са определени съобразно предмета и целите на защита в съответната защитена зона, и целят да

гарантиране на устойчиво управление и съхраняване им за бъдещите поколения. Например – в някои защитени зони, обявени, защото са важни за прелета на птиците, е забранено изграждането на ветроенергийни паркове. На места, където има сенокосни ливади, собствениците ще трябва да косят малко по-късно, за да не засегнат гнездата на птици, гнездящи в ливадите и пр. В зоните за опазване на местообитанията, на местата с налични ценни растителни видове е недопустимо изграждане на кариери за добив на подземни богатства, предвид това, че същите унищожават трайно и необратимо големи площи от тези местообитания. Съхранената природа означава съхранена почва, води, въздух, природни ресурси – т.е. нашият живот. Съхранената природа е и капитал за развитие на успешен бизнес – екотуризъм, биоземеделие, устойчиво горско стопанство. За местните хора и общините НАТУРА 2000 е възможност за печеливш поминък, за земеделските стопани – възможност за получаване на средствата от европейски фондове под формата на компенсация. Приходите от всичко това ще остават за

местните хора и заедно с предвиденото финансиране на стопанска дейност, която щади природата, ще допринесат за развитието на изостанали райони.

Изпълнението на основния ни приоритет - опазването на местообитания и видове с европейско и национално значение за защитените зони по Натура 2000 се осъществява с извършването на превантивен контрол чрез процедурата по оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти (ППП) и инвестиционни предложения (ИП) с предмета и целите на опазване на защитените зони, както и последващ контрол. Основната цел на процедурата по оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти (ППП) и инвестиционни предложения (ИП) с предмета и целите на опазване на защитените зони е на най-ранен етап да се определи дали даден PPP или ИП директно или индиректно би оказал въздействие върху защитените зони съобразено със степента на въздействие.

Административната процедура е регламентирана с чл. 31 от ЗБР, а условията и реда за извършване са определени с Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС), съобразено с която провежданите административни процедури свързани с инвестиционните процеси за реализация на PPP и ИП са:

- оценка за съвместимост на PPP и ИП или техни изменения или разширения извън обхвата на ЗООС, попадащи изцяло или отчасти в границите на защитени зони и свързани с промяна предназначението и/или начина на трайно ползване на имота, или т. нар. „самостоятелна процедура по оценка за съвместимост“, която се провежда при спазване условията и реда на Глава втора от Наредбата за ОС;

- оценка за съвместимост на PPP и ИП или техни изменения или разширения попадащи в обхвата на ЗООС, или т. нар. „съвместена процедура по оценка за съвместимост“, която се провежда при спазване условията и реда на Глава трета от Наредбата за ОС;

- преценяване начина на процедиране за планове, програми, проекти, инвестиционни предложения или техни изменения или разширения попадащи в приложното поле на самостоятелната и/или съвместената процедура

по оценка за съвместимост в зависимост от техния характер и вероятността от въздействието им върху защитените зони, която се провежда при спазване разпоредбите на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС.

Във връзка с опазване на защитените зони от мрежата „Натура 2000“, основният акцент на извършената през 2024г. дейност е превантивния контрол на постъпилите в инспекцията планове, програми, проекти (ППП) и инвестиционни предложения (ИП) за територията на областта, чрез провеждане на процедура по Оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони, съгласно изискванията на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие (съответно по реда на глава II или глава III от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост на планове,

програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС, ДВ., брой 73 от 11.09.2007 г.).

През 2024г. в направлението са постъпили постъпили **673 бр.** уведомления за ИП/ПП. Постъпили са и значителен брой заявления за закупуване на земеделска техника, писма и запитвания от различно естество.

При осъществяването на превантивния контрол, с цел опазване на защитените зони от мрежата Натура 2000 и защитените територии в областта, във връзка с постъпилите уведомления са издадени следните документи:

- ❖ 9 бр. Решения по реда на чл.31 от Закона за биологичното разнообразие;
- ❖ Издадени са 702 бр. писма по чл. 2, ал.2 от Наредбата за ОС, за инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, извън обхвата на Глава шеста от ЗООС;
- ❖ Изготвени са голям брой писма до граждани и институции: относно запитвания за местоположението на имоти спрямо защитени зони и защитени територии, във връзка с чл. 78 а от ППЗСПЗЗ, за становища по компетентност, за потвърждаване валидността на издадени от инспекцията решения; писма във връзка със закупуване на техника, за предоставяне на допълнителна информация и др. Значителен брой от писмата са във връзка с постъпили уведомления/заявление от граждани и фирми по повод кандидатстване за финансиране по различни мерки от Програма за развитие на селските райони за периода 2014-2020 г. и Плана за възстановяване и устойчивост;
- ❖ За 63 бр. инвестиционни предложения, планове и програми, попадащи в приложенията на ЗООС е извършена процедурата по оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони по Натура 2000 (по реда на глава III от Наредбата за ОС (обн. ДВ.,бр.73 от 11.09.2007г.);
- ❖ 2 бр. решения за прекратяване на процедура по разглеждане на ИП, на основание чл.56, ал.1 от АПК;
- ❖ През годината е актуализиран регистъра на процедираните от РИОСВ – Враца ИП, ППП във връзка с местоположението им и вероятността от отрицателно въздействие върху защитените зони от мрежата „Натура 2000“, с цел определяне на кумулативния ефект от реализацията им върху зоните;
- ❖ Във връзка с актуализацията на Единна информационна система за „Натура 2000“, във вътрешното приложение на ЕИС за „Натура 2000“, в Раздел „Оценка за съвместимост“ са въведени всички издадени решения по проведените от инспекцията процедури: Самостоятелни по ОС, ОС по ОВОС и ОС по ЕО, за отчетния период.
- ❖ Изготвени са голям брой писма до граждани и институции: относно запитвания за местоположението на имоти спрямо защитени зони и защитени територии, във връзка с чл. 78 а от ППЗСПЗЗ, писма относно заявления за отсичане на дървета и почистване на ливади; за становища по компетентност, за потвърждаване валидността на издадени от инспекцията решения; писма във връзка със закупуване на техника, за предоставяне на допълнителна информация, справка за одобрени от инспекцията ИП за изграждане на ветропаркове, до ОД-Пловдив към ДФЗ във връзка с отправени запитвания за достоверност на представени от ЗС документи за кандидатстване за финансиране; отговори до ДАНС по различни запитвания – за наличие на установени нарушения в защитени природни обекти, и др., за становище от БДДР-Плевен и др.; относно валидността на издадени решения и писма по чл.2, ал.2 от Наредбата за ОС; е изготвена е справка с необходимата информация, касаеща РИОСВ – Враца По повод предстоящо докладване пред ЕК, съгласно чл. 17 по Директива 92/43/ЕИО (за местообитанията), и др.;
- ❖ Осигурен е обществен достъп до изготвени от Министерството на околната среда и водите, съгласно разпоредбите на чл.12, ал.1 от Закона за биологичното разнообразие проекти на заповед за обявяване на защитени зони за опазване на

природните местообитания и на дивата флора и фауна: BG0000601 „Каленска пещера“ и BG0000487 „Божите мостове“. За изразяване в едномесечен срок на мотивирани писмени становища, възражения и предложения от заинтересовани страни относно посочените в проекта на заповедите режими, пълният текст на проекта на заповедите, вкл. картен материал и границите на защитените зони в ГИС формат, са публикувани на Интернет страницата на Регионална инспекция по околната среда и водите Враца (<https://riosv.vracakarst.com/>), и са изпратени до общините и кметствата на населените места, на чиято територия попадат защитените зони.

❖ Във връзка с процедура по ЕО на предварителния проект на ОУП на община Козлодуй, е извършена оценка на степента на въздействие на плана върху структурата, функциите и природозащитните цели на защитените зони, попадащи в обхвата на общината: BG0000527 „Козлодуй“, BG0000533 „Острови Козлодуй“, BG0000614 „Река Огоста“ и BG0002009 „Златията“.

❖ Относно текуща процедура по ОВОС е извършена оценка на качеството на представения от възложителя ДОСВ за инвестиционно предложение „Изграждане на фотоволтаична инсталация в поземлен имот с идентификатор 35910.302.407, в землище на село Камено поле, община Роман, област Враца“, върху защитени зони BG0001014 "Карлуково" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и BG0000332 "Карлуковски карст" за опазване на дивите птици, която е положителна по смисъла на чл. 24. ал. 5. т. 1 от Наредба за ОС.

❖ Съгласно разпоредбите на чл. 25. ал. 1 от Наредбата, след дадена положителна оценка на качеството на внесени в РИОСВ – Враца Доклади по ОСВ за ИП „Добив на строителни материали – пясък и чакъл, подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства, от находище „Даневата воденица“, в землище на село Софрониево, община Мизия, област Враца“ и ИП „Смяна на предназначение на земеделска земя ПИ № 009048, ПИ № 009049, ПИ № 009050, ПИ № 009053, ПИ № 009071, м. „Гарванец“, с. Згориград, община Враца и обединяването им в нов УПИ, с оглед изграждане на вилно екоселище“, на интернет страницата на инспекцията, за осигуряване на обществен достъп е публикувана информацията за съответните ИП, докладите по ОСВ и наличния графичен материал към тях;

Според анализа на характера на предвижданията на процедираните ППП и ИП, вкл. и при условията и реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС, и през 2024 г. се запазва характера на предвидените чрез инвестиционни инициативи дейности в сферата на жилищното строителство, търговията и услуги, в отрасли като земеделие и туризъм. През 2024 г., както и през предходната, основен е дела на ИП за изграждане на фотоволтаични централи /ФВЕЦ/. Запазва се

тенденцията да се инициират ППП и инвестиционни предложения, без висок риск от значителни отрицателни въздействия върху компонентите и факторите на околната среда, вкл. и върху екологичните фактори на средата влияещи върху екологичното равновесие в екосистемите.

Както е посочено по-горе, от процедураните ППП и ИП най-голям е броя на свързаните с изграждане фотоволтаични централи /ФВЦ/ - както за продажба на ел. енергия, така и за собствени нужди; жилищни сгради, складови бази, преустройства, напояване на земеделски земи, авосервиси и др. Значителен е и броя на намеренията в сферата на селското стопанство с инициатори земеделски стопани, кандидатстващи за финансиране по различни интервенции от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023 – 2027 г. (СПРЗСР)“. От плановите и програмите, най-голям е броя на горскостопанските програми за сечи и план-извлечения за промяна вида на сечите в горски територии. Във връзка с чл. 78а от ППЗСПЗЗ постъпват и голям брой запитвания за местоположението на имоти спрямо защитените зони и защитените територии.

На територията на област Враца, броя на ИП попадащи в границите на защитени зони по Натура 2000 е сравнително малък. От постъпилите 342 бр. уведомления през 2022г. в защитени зони попада 17 бр. /5%/ от тях. През 2023г. от постъпилите 374 бр. уведомления за ИП, в защитени зони попадат само 19 бр. ИП (5,12%). През 2024 г. от 391 бр. в защитени зони попадат 14 бр. ИП (3,58%), основно за жилищно строителство.

От ГСП и план-извлечения в защитени зони попадат също малък брой /основно в защитени зони BG0001014 „Карлуково“ и BG0002053 „Врачански Балкан“, като предвидените сечи са съобразени с изискванията на чл. 65 от Наредба № 8 на МЗХ и Режимите за устойчиво управление на горите в Натура 2000, одобрени от Националния съвет за биологично разнообразие (2010 г.). Във връзка с това естественото състояние на зоните, съответно благоприятния природозащитен статус на местообитанията и видовете, предмет на опазване в тях, са запазени в значителна степен.

В хода на провеждане на процедурите по ОС не са възниквали проблеми при прилагане на законодателството, както и от страна на възложителите. Добра е и комуникацията с другите институции, имащи отношение в определени случаи при провеждане на дадена процедура. Не са постъпвали възражения от неправителствени организации и/или заинтересовани граждани. Няма обжалвани решения издадени от инспекцията по реда на ЗБР през 2023г.

През 2024 година са извършени 10 бр. контролни проверки на защитени зони от мрежата „Натура 2000“, от които 7 бр. на терен относно спазване на режимите, определени със заповедите за обявяване на защитени зони: BG0000166 „Врачански Балкан“; BG0000614 „Река Огоста“; BG0001042 «Искърски пролом - Ржана», BG0000334 „Остров“, BG0000374 „Бебреш“, определени за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, и BG0002009 „Златията“ и BG0002053 „Врачански Балкан“ за опазване на дивите птици.

В обходените райони не са установени нарушения във връзка с въведените режими и забрани със заповедите за обявяване на зоните.

Изпратени са и писма до възложители за контрол относно етапите на реализация на ИП, попадащи в границите на защитени зони, както и валидността на издадените от инспекцията решения за съгласуването им.

В резултат на извършени 3 броя проверки по документи, е констатирано, че едно от решенията - Решение ВР-05-ОС/08.06.2016г. за инвестиционно предложение «Изграждане на жилищна

сграда за сезонно ползване” в имоти № 038010 и № 038011 в землище с. Згориград, общ. Враца», с възложител: Найден Иванов Петров. С КП №606-АЙ/28.11.2024 г., съгласно представена от възложителя информация, е изгубило правно действие. Възложителят е уведомен за направената констатация.

Като проблем при теренните проверки, както и през предходните години може да се посочи трудното установяване на извършителите на нарушения, особено тези, свързани с разораване на ливади, пасища и мери, както и паленето на стърнища, които са най-чести и най-широко разпространени, както и възстановяването на увредените от подобни дейности местообитания, но за териториалния обхват на РИОСВ – Враца такива случаи не са чести. Добрата комуникация и координация между институциите в областта, имащи в частност отношение с работата на инспекцията оказва положителен ефект в тази връзка.

Като положителен резултат от редовния превантивен и последващ контрол може да се отчете факта, че при извършените проверки не е установено реализиране на дейности в границите на защитените зони и територии, без издадено разрешение от страна на инспекцията, не е констатирано увреждане на елементи на защитените зони от антропогенни дейности.

❖ За повишаване на информираността на обществеността относно защитените природни обекти в област Враца и предмета им на опазване, от инспекцията своевременно се публикува актуалната информация за защитените територии и защитените зони в област Враца на интернет страница на инспекцията.

Във връзка с отбелязването на Европейския ден на екологичната мрежа „Натура 2000“ – 21 май, РИОСВ-Враца организира провеждане на конкурс в две категории: най-добра рисунка, изобразяваща „Природата на Врачански балкан“ и презентация на тема „Биоразнообразието в защитените зони – защо е важно“.

С рисунки и презентации в инициативата се включиха общо 12 участници от различни възрастови групи и училища от гр. Враца. Победителите бяха обявени на 23 май 2024г. Всички участници в инициативата ще получат грамоти и подаръци от РИОСВ – Враца, на 03.06.2024г. в информационния център на инспекцията.

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

1. Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общински програми за управление на отпадъците и общински наредби.

Съгласно действащите разпоредби на чл. 52 и чл. 53 от Закона за управление на отпадъците (обн., ДВ, бр.53 от 13.07.2012 г. с изм. и доп.) /ЗУО/ Кметовете на общини и лицата по чл. 14, ал. 2 от същия закон са задължени да разработват и изпълняват съответно програми за управление на дейностите по отпадъците за територията на съответната община като неразделна част от програмите за опазване на околната среда, изисквани от Закона за опазване на околната среда /ЗООС/ и програми съгласно изискванията на наредбите по чл. 13, ал.1 от ЗУО. В изпълнение на разпоредбите и изисквания на ЗУО, РИОСВ - Враца няма задължения да утвърждава Програми за

управление на дейностите по отпадъци, изготвени от лицата, при чиято дейност се образуват или които третират отпадъци. Задължените лица предоставят изготвените програми в РИОСВ – Враца за съгласуване.

В контролния обхват на инспекцията попадат 10-те общини от Област Враца /Борован, Бяла Слатина, Враца, Козлодуй, Криводол, Мездра, Мизия, Оряхово, Роман и Хайредин/.

Общинските администрации са предприели необходимите действия за изготвяне на Програми за управление на отпадъците /ПУО/, разработени на основание чл. 52, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците и Програми за опазване на околната среда /ПООС/ разработени на основание чл. 79, ал.1 от ЗООС,. Девет от общините имат изготвени, съгласувани и утвърдени ПУО и ПООС, община Криводол е в процес изготвяне, съгласуване и утвърждаване на същите. При осъществената контролна дейност на общинските администрации от инспекцията през 2024 г. е установено, че заложените дейности в планове за действие към общинските програми за управление на отпадъците поетапно се изпълняват. Забелязва се забавяне при изпълнението на мерките свързани с организирането на мероприятия и кампании с цел разясняване и популяризиране на ползите от разделното събиране на различните видове отпадъци и рециклирането им, което от своя страна неминуемо води до по-нисък процент на годни за рециклиране отпадъци. Констатирано е също, че в повечето от планове за действие са заложили мерки за целия програмен период без да са посочени конкретни дати за изпълнението на всяка една поотделно. Установено е също, че заложените по-машабни

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

проекти за изграждане на съоръжения за третиране на разделно събрани биоразградими и/или зелени отпадъци за 10-те общини от област Враца са реализирани. Общините от региона са приели и общински наредби по чл. 22 от ЗУО в предходни години.

- *Информация относно стратегии, планове и програми, които се изпълняват в областта на опазване на околната среда.*

ПОЛИТИКА ПО ОКОЛНА СРЕДА НА РЕГИОНАЛНО И МЕСТНО НИВО				
Община	Наименование на документа	Приет (година)	Период на действие (от-до)	Статус на изпълнение на мерките по планове и програмите
Борован	Програма за управление на отпадъците на община Борован 2021-2028	Приета с Решение № 227, Протокол № 24 от 27.05.2021 г. на ОбС Борован	2021-2028	В процес на изпълнение
	Програма за опазване на околната среда на община Борован 2021-2028	Приета с Решение № 226, Протокол № 24 от 27.05.2021 г. на ОбС Борован	2021-2028	В процес на изпълнение
Бяла Слатина	Програма за опазване на околната среда на община Бяла Слатина 2022-2028	Приета с Решение № 692, Протокол № 34 от 22.06.2022 г. на ОбС Бяла Слатина	2022-2028	В процес на изпълнение
	Програма за управление на отпадъците на община Бяла Слатина 2021-2028	Приета с Решение № 580, Протокол № 30 от 24.02.2022 г. на ОбС Бяла Слатина.	2021-2028	В процес на изпълнение
	Наредба № 8 за управление на отпадъците на територията на Община Бяла Слатина	2018	Последно изменение и допълнение с Решение № 542/ 12.12.2019 г. на Административен съд – Враца	
	Наредба № 9 за поддържане екологията и опазване чистотата, зелените площи и дълготрайната	2005	Последно изменение и допълнение с Решение № 146, Протокол № 11 от 26.05.2016 г. на	

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

	дървесна растителност на територията на общ. Бяла Слатина		ОбС Бяла Слатина.	
Враца	Програма за управление на отпадъците на Община Враца 2021-2028	Приета с Решение № 305 от 23.02.2021 г. на ОбС Враца	2021-2028	В процес на изпълнение
	Програма за опазване на околната среда на община Враца 2021-2028	Приета с Решение № 519, Протокол № 32/21.12.2021 г. на ОбС Враца	2021-2028	В процес на изпълнение
	Наредба за осигуряване на обществения ред, опазване на околната среда и опазване на имуществото на територията на Община Враца	2013	Последно изменение и допълнение с Решение № 225/ 26.07.2016 г. на ОбС Враца.	
	Наредба за управление на отпадъците, поддържане и опазване на чистотата на територията на община Враца.	Приета с Решение № 582 от 26.09.2017 г. на ОбС. Враца.		
	Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Враца	2010	Приета с Решение № 701 от 29.06.2010 г., Протокол № 55 на ОбС Враца.	
Козлодуй	Програма за опазване на околната среда на община Козлодуй 2021-2028	Приета с Решение № 188 от 31.10.2024 г. на ОбС Козлодуй.	2021-2028	В процес на изпълнение
	Програма за управление на отпадъците на община Козлодуй 2021-2028	Съгласувана с Решение № ВР-5-ЕО от 2024 г. на РИОСВ - Враца.	2021-2028	В процес на изпълнение

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

	Наредба № 5 за поддържане и опазване на чистотата и управление на отпадъците на територията на община Козлодуй	2013	Последно изменение и допълнение с Решение № 444 по протокол № 36 от 21.04.2022 г. на ОбС Козлодуй.	
	Наредба № 14 за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Козлодуй	2019	Приета с Решение № 672 по протокол № 67 от 13.08.2019 г. на ОбС Козлодуй.	
Криводол	Програма за управление на отпадъците на територията на Община Криводол до 2020	Върната от РИОСВ-Враца за преработване	2021-2028	В процес на обсъждане, съгласуване и утвърждаване
	Програма за опазване на околната среда на община Криводол 2020-2025	Върната от РИОСВ-Враца за преработване	2020-2025	В процес на обсъждане, съгласуване и утвърждаване
	Наредба № 14 за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Криводол	2008	Последно изменение и допълнение с Решение № 170/31.01.2025 г. на ОбС Криводол.	
	Наредба № 8 за управление на отпадъците на територията на община Криводол	2020	Последно изменение и допълнение с Решение № 170/31.01.2025 г. на ОбС Криводол	
Мездра	Програма за опазване на околната средана община Мездра за периода 2021-2027	Приета с Решение № 349 по Протокол № 23/29.07.2021 г. на ОбС Мездра	2021-2027	В процес на изпълнение
	Програма за управление на отпадъците на община Мездра за периода 2021-2028	Решение № ВР-8-ЕО от 06.07.2021 г. на РИОСВ - Враца.	2021-2028	В процес на изпълнение

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

	Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Мездра	Приета с Решение № 459 от Протокол №28 от 19.12.2013 година на Общински съвет – Мездра	Последно изменение и допълнение с Решение № 563 от Протокол № 34 от 26.06.2014 година наОбС Мездра	
	Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Мездра	Приета с Решение №376 от Протокол №27/31.08.2017 г. на ОбС Мездра;	Изменение и допълнение с Решение № 251 от 04.06.2019 г. на АдмС – Враца.	
Мизия	Програма за управление на отпадъците на община Мизия 2021-2028	Приета с Решение № 270/20.01.2022 г. на ОбС Мизия	2021-2028	В процес на изпълнение
	Програма за опазване на околната среда на община Мизия 2022-2028		2022-2028	В процес на изпълнение
	Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред, чистотата и общинското имущество на територията на община Мизия	Приета с Решение № 120/27.07.2012 г. на ОбС Мизия.	Последно изменение и допълнение с Решение № 117 по Протокол № 10 от 30.07.2020 г. на ОбС Мизия.	
	Наредба № 25 за управление на отпадъците и опазване на чистотата на територията на Община Мизия	Приета с Решение № 305, Протокол № 38 от 26.09.2017 г. на ОбС Мизия.		
	Наредба № 17 за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Мизия	Приета с Решение № 136/26.09.2008 г. на ОбС Мизия.	Последно изменена и допълнена с Решение № 535 от 29.03.2019г. на ОбС Мизия.	
Оряхово	Програма за управление на отпадъците на община Оряхово 2021-2028	Решение № ВР-6-ЕО/2022 г. от 09.05.2022г. на РИОСВ-Враца.	2021-2028	В процес на обсъждане, съгласуване и утвърждаване

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

	Програма за опазване на околната среда на община Оряхово 2021-2028	Проект публикуван на 14.03.2022 г.	2021-2028	В процес на обсъждане, съгласуване и утвърждаване
	Наредба за управление на отпадъците на територията на Община Оряхово	Приета с Решение № 305, Протокол № 36 от 27.07.2017 г. на ОбС Оряхово.		
	Наредба № 4 за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Оряхово	Приета с Решение № 219, Протокол № 23 от 19.12.2008г. на ОбС Оряхово.		
Роман	Програма за опазване на околната среда на община Роман 2021-2027	Приета с Решение № 383 от 24.02.2022 г. на ОбС Роман.	2021-2027	В процес на изпълнение
	Програма за управление на отпадъците на община Роман 2021-2027	Приета с Решение № 383 от 24.02.2022 г. на ОбС Роман.	2021-2027	В процес на изпълнение
	Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред, чистотата и общинското имущество на територията на община Роман	Приета с Решение № 480, Протокол № 44 от 30.08.2018 г. на ОбС Роман.		
	Наредба № 4 за опазване на околната среда в община Роман	Приета от Общински съвет - Роман с Решение № 33 по Протокол № 5 от 04.02.2004 г.	Последно изменение и допълнение с Решение № 331, Протокол № 31 от 26.10.2017 г. на ОбС Роман.	
	Наредба № 16 за изграждане и опазване на зелената система на територията на община Роман	Приета от Общински съвет - Роман с Решение № 94 по Протокол № 16 от 21.08.2008 г.	Последно изменение и допълнение с Решение № 556, Протокол № 52 от 28.02.2019 г. на ОбС Роман.	

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

	Наредба № 18 за управление на отпадъците на територията на община Роман	Приета от Общински съвет - Роман с Решение № 624, Протокол № 60 от 30.08.2019 г.		
Хайредин	Програма за управление на отпадъците на община Хайредин 2021-2028	Приета с Решение на ОбС Хайредин на 04.03.2022 г.	2021-2028	В процес на изпълнение
	Програма за опазване на околната среда на община Роман 2020-2024	Приета с Решение на ОбС Хайредин на 03.03.2020 г.	2020-2024	В процес на изпълнение
	Наредба № 1 за поддържане и опазване на обществения ред, чистотата, благоустройството и безопасността на движението на територията на Община Хайредин	Приета от ОбС Хайредин с Решение № 465 от Протокол № 46/13.02.2015 г.	Последно изменение и допълнение с Решение № 44, Протокол № 5 от 02.02.2016 г.	
	Наредба № 14 за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Хайредин	Приета с Решение № 447, Протокол № 52 от 15.05.2019 г. на ОбС Хайредин съгласно		

- **Кратка информация за разработването, приемането, и изпълнението на програмите за разделно събиране и оползотворяване на масово разпространени отпадъци за лицата, изпълняващи задълженията си индивидуално;**

През 2024 г. са извършени проверки на всички заложили обекти в утвърдения от МОСВ План за контролната дейност на РИОСВ – Враца за 2024 г., които пускат на пазара опаковани стоки, както и на търговски обекти. При така осъществяваната контролна дейност е установено, че по-голяма част от фирмите имат сключени договори с колективни организации за поемане на задълженията за оползотворяване на отпадъци от опаковки и към тях заплащат продуктова такса.

- **Кратка информация за изпълнение на заложените ангажименти на общините в Програмите по чл. 52, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците, във връзка с изпълнение на задълженията им за разделно събиране на битовите отпадъци, включително отпадъци от опаковки, както и изпълнението им на договорите с организациите по оползотворяване на отпадъци от опаковки:**

В контролния обхват на РИОСВ – Враца попадат 10-те общини от Област Враца /Борован, Бяла Слатина, Враца, Козлодуй, Криводол, Мездра, Мизия, Оряхово, Роман и

Хайредин/. Във всички има изградени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки.

Общините Борован, Бяла Слатина, Враца, Криводол, Мездра, Оряхово и Роман имат сключени договори с колективната организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екопак България“ АД, гр. София. Съгласно заложените в договорите клаузи, системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки се състоят от трикомпонентни съоръжения /цветни контейнери: жълт – за пластмасови и метални опаковки, син – за хартиени и картонени опаковки и зелен – за стъклени опаковки/. Съдовете са разположени по предварително съгласувана и утвърдена схема на територията на съответната община.

Общините Мизия, Козлодуй и Хайредин имат сключени договори за организиране на системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки с колективната организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Булекопак“ АД, гр. София. Съгласно условията в договорите изградените системи в трите общини са на принципа на двуконтейнерен модел, като в една точка са разположени два цветни контейнера тип „Иглу“. Контейнерите със зелен цвят са предназначени за отпадъци от стъклени опаковки, а жълтите за отпадъци от хартиени, пластмасови и метални опаковки.

Съгласно действащите към момента нормативни разпоредби на екологичното законодателство на органите на местното самоуправление и местната администрация са вменени различни по вид и отговорност задължения. В разпоредбите на чл. 19, ал. 3, т. 11 от Закона за управление на отпадъците (обн., ДВ, бр. 53 от 13.07.2012 г. с изм. и доп.) /ЗУО/ попадат общините Враца, Мездра, Бяла Слатина и Козлодуй, чието население е над 10 000 жители на територията на общината. За обезпечаване на задълженията си и в изпълнение изискванията на ЗУО, кметовете на съответните общини са сключили договори с юридически лица притежаващи необходимите разрешителни документи по чл. 35 от същия закон за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата. В това число спадат едрогабаритни отпадъци, излязло от употреба електронно и електрическо оборудване /ИУЕЕО/,

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/, негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/, излезли от употреба гуми /ИУГ/, отпадъци от черни и цветни метали /ОЧЦМ/, отпадъци от опаковки и т.н. На интернет страниците на общините са публикувани юридическото лице и местоположението на площадката, на която могат да се предадат описаните по-горе отпадъци от бита.

Община	Договори съгласно чл. 19., ал. 3, т. 11 отЗУО	Вид МРО	Юридическо лице
Враца	Да	отпадъци от черни и цветни метали, пластмаси, излезли от употреба гуми, стъкло, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване	"Индустриални суровини" ООД, гр. Пловдив площадка гр. Враца, ул. "Христо Смирненски" № 7
		облекла, обемни отпадъци, текстилни отпадъци	"Екопроект" ООД, м-ст "Пискавец", РДНО Враца-Мездра
Козлодуй	Да	мебели от бита, НУБА, пластмаса, стъкло, метални опаковки, хартиени и картонени опаковки, излезли от употреба гуми, ИУМПС	"Унитрейд 2011" ООД, гр. София площадка гр. Козлодуй, ул. "Хаджи Димитър" №62
	Да	Опасни отпадъци от домакинствата	„БалБок инженеринг“ АД, гр. София, посещение на Мобилен пункт за опасни отпадъци в гр. Козлодуй по предварително изготвен график
Мездра	Да	ИУМПС - излезли от употреба моторни превозни средства	„Никсметал-груп“ ЕООД, гр. Ботевград, площадка за дейности с отпадъци, гр. Мездра, ул. „Александър Стамболийски“ № 138
	Да	ИУЕЕО - излязло от употреба електрическо и електронно оборудване	„Екобултех“ АД, гр. София

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

	Да	ОЧЦМ - отпадъци от черни и цветни метали	„Ланд Метал“ ЕООД, с. Игнатица, общ. Мездра площадка с. Зветино, общ. Мездра, ул. „Никола войновски“ № 9
		обемни отпадъци	ОбП "Чистота"- Мездра, площадка гр. Мездра, ул. "Св. П.Евтимий" № 29
Бяла Слатина	Да	излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, пластмаса, хартия и картон, отпадъци от черни и цветни метали, флуоресцентни тръби, излезли от употреба моторни превозни средства и др.	"Косаня" АД, гр. Мизия, площадка гр. Бяла Слатина, кв. 3, парцел III
		обемни отпадъци	ОбП " Чистота и строителство" - Бяла Слатина, ул. "Иванчо Съинов" № 4

1. Битови отпадъци

Във връзка със спазване и прилагане разпоредбите на чл. 112, ал. 1 и 2 от Закона за управление на отпадъците (обн., ДВ, бр. 53/ 13.07.2012 г. с изм. и доп.) от органите на местната администрация и местното самоуправление, РИОСВ – Враца осъществява ежегоден контрол на общинските администрации, попадащи в контролния обхват на инспекцията. През отчетната 2024 г. са извършени 50 броя планови проверки на общинските администрации, включително на кметове и/или кметски наместници на населени места относно законосъобразното управление на битови, строителни и биоразградими отпадъци и отпадъци от опаковки. Във връзка с осъществения планов контрол и констатирани нерегламентирани замърсявания с отпадъци в някои от обходените населени места, са дадени 12 броя предписания. По всички дадени предписания е извършен последващ контрол, от който е установено, че по-голяма част от предписанията са изпълнени в указаният срок. Констатирано е неизпълнение в указания срок на 2 броя предписания, за което са съставени 2 броя Акт за установено административно нарушение /АУАН/, от които 1 брой на кмет на община и 1 брой на кмет на населено място. През отчетната година са съставени и 9 броя АУАН на кметове на населени места във връзка с констатирано допуснато замърсяване на терени със смесени битови отпадъци и 2 броя АУАН на Общински предприятия във връзка с констатирано нерегламентирано изхвърляне на отпадъци.

По 10 от съставените АУАН са сключени споразумения на основание чл. 58 г от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/ и са издадени три наказателни постановления за налагане на имуществени санкции в общ размер от 4 200,00 лв. През 2024 година е издадено 1 НП в размер на 5 000,00 лв. по съставен АУАН през 2023 г. на общинска администрация. Общия размер на заплатените имуществени санкции и глоби е на стойност 6 940,00 лв.

При така осъществената контролна дейност от инспекцията на общинските администрации от обл. Враца през 2024 г. е обърнато внимание и относно спазване и прилагане разпоредбите на § 9 от Преходни разпоредби към Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн., ДВ, бр.111 от 27 декември 2013 г., посл. изм. ДВ. бр.77 от 16 септември 2021 г.) и предприетите действия относно

извършване на морфологичен анализ на битовите отпадъци, генерирани на територията на съответната община. Установено е, че осем от общините имат предоставени от изпълнителите на услугата окончателни доклади за извършен четирисезонен морфологичен анализ на отпадъците, в две общини пробонабиранията за четирите сезона са извършени и са предоставени междинните доклади и се очакват окончателните доклади.

Всички общини попадащи в контролните функции на РИОСВ - Враца (Враца, Мездра, Бяла Слатина, Борован, Хайредин, Мизия, Оряхово, Козлодуй, Криводол и Роман) имат изградени и функциониращи системи за сметосъбиране и сметоизвозване на генерираните битови отпадъци. Населените места в общините са обхванати 100 % от така функциониращите системи за сметосъбиране. Ежегодно при наличие на амортизирани съдове за събиране на твърди битови отпадъци или необходимост от нови такива, общинските администрации осигуряват допълнителни бройки специализирани контейнери.

Дейностите по събиране, транспортиране и обезвреждане чрез депониране на образуваните от населението на всяка една община отпадъци са обезпечени на регионален принцип посредством сформирването на 2 броя Регионални сдружения за управление на отпадъците /РСУО/.

На територията на инспекцията са изградени и се експлоатират 2 броя регионални депа за неопасни отпадъци, както следва:

- Регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО) Враца – за общините Враца и Мездра

Депото се експлоатира от м. октомври 2000 г. и е предназначено за обезвреждане, чрез депониране на отпадъците генерирани в населените места на общините Враца и Мездра. Оператор на инсталацията е дружеството „Екопроект” ООД, гр. Враца, титуляр на комплексно разрешително КР № 5–Н1/2010 г., последно актуализирано с Решение № 5-Н1-И0-А2-ТГ1/2022 г. Отпадъците постъпващи на депото, се депонират в Клетка 2.1, която е в експлоатация от м.октомври 2012 г. От 2014 г. на територията на депото функционира сепарираща инсталация за битови отпадъци, на която се извършва механично отделяне на годните за преработка и рециклиране отпадъци от опаковки с цел намаляване количеството на отпадъци, предназначени за депониране. В предходната 2023 г., през м. април е извършен основен ремонт на сепариращата инсталация и е подновено ситото, през което се отделя подситовата фракция. Населението на двете общини Враца и Мездра е обхванато 100 % от организирано сметосъбиране и сметоизвозване.

На територията на регионалното депо се експлоатира и компостираща инсталация с капацитет 8 000 тона годишно, и е предвидена да обслужва 81 000 жители. Инсталацията е изградена по проект „Изграждане на инсталация за компостиране на разделно събрани зелени отпадъци – регион Враца“, по проект BG16M1OP002-2.005-0020-C01 „Проектиране, и изграждане на компостиращи инсталации за разделно събрани и/или биоразградими отпадъци“, финансиран от Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове. За инсталацията има издадено от Дирекция Национален строителен контрол към Министерство на регионалното развитие и благоустройство Разрешение за ползване № ДК-07-Вр-20 от 20.09.2022 г. Оператор на съоръжението е „Екопроект” ООД.

Поради изчерпване капацитета на експлоатираната Клетка 2.1, през 2022 г. от Община Враца са предприети действия за възлагане на обществена поръчка за

проектиране и изграждане на Клетка 2.2 на РДНО – Враца. Към края на м. декември 2024 г. продължават довършителните дейности по изграждане на съоръжението. Съставен е АУАН на оператора за превишаване на капацитета и неспазване на поставено условие в Комплексното разрешително.

- Регионално депо за неопасни отпадъци (РДНО) Оряхово – за общините Оряхово, Козлодуй, Бяла Слатина, Хайредин, Мизия и Борован от област Враца и община Кнежа от област Плевен

Депото се експлоатира от 20.09.2005 г. и на него постъпват за обезвреждане чрез депониране генерираните битови отпадъци от общините Оряхово, Мизия, Хайредин, Борован, Бяла Слатина, Козлодуй и фирми от региона. РДНО - Оряхово притежава актуализирано комплексно разрешително № 249-Н0-И0-А2/2017 г., в което е включена площадката, на която се съхраняват 60 броя Б-Б кубове с негодни за употреба Препарати за растителна защита /ПРЗ/. Клетка № 1 е с изчерпан капацитет и в периода 2020 – 2022 г. е извършена техническа и биологична рекултивация. Клетка № 2 на РДНО – Оряхово е въведена в експлоатация през м. април 2019 г.

Община Оряхово в качеството си на собственик на РДНО и водещ партньор на общините от Регионално сдружение за управление на отпадъците – Регион Оряхово през 2017 г. кандидатства за финансиране по Оперативна програма “Околна среда” с Проект за изграждане на сепарираща и компостираща инсталация. Проектът е одобрен и през м. април 2018 г. е сключен договор за финансиране на проектното предложение. Във връзка с одобреното проектно предложение е сключен Административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“, съфинансирана от Европейски фонд за регионално развитие и Кохезионния фонд на Европейския съюз по процедура чрез директно предоставяне „Комбинирана процедура за проектиране и изграждане на компостиращи инсталации и на инсталации за предварително третиране на битови отпадъци“, на конкретен бенефициент община Оряхово – водеща община и общини партньори – Козлодуй, Бяла Слатина, Кнежа, Борован, Мизия и Хайредин BG16M1OP002-2.002 /АДБФП/ № BG16M1OP002-2.002-001-C01 /Изм. № Д-34-20 от 05.04.2018 г. на МОСВ/. Дейностите по проекта за изграждане на обект „Инсталация за предварително третиране на смесено събран битов отпадък и компостираща инсталация за разделно събран зелен отпадък в Поземлен имот /ПИ/ с идентификатор 54020.72.435, местност „Марков баир“, Община Оряхово“ са реализирани съгласно одобрения график. Компостираща инсталация за разделно събран зелен отпадък е с общ капацитет 6 000 т/г, а Инсталацията за предварително третиране на смесено събран битов отпадък /сепарираща инсталация/ е с общ капацитет 14 000 т/г. Инсталациите и площадковите съоръжения са минали експериментални изпитвания в съответствие с утвърдения пусков период.

За изградените по проект: „Инсталация за предварително третиране на смесено събран битов отпадък и компостираща инсталация за разделно събран зелен отпадък в Поземлен имот /ПИ/ с идентификатор 54020.72.435, местност „Марков баир“, Община Оряхово“ има издадени от Дирекция Национален строителен контрол към Министерство на регионалното развитие и благоустройство Разрешения за ползване № ДК-07-Вр-31 от 17.11.2022 г. и № ДК-07-Вр-28 11.07.2023 г.

За дейностите по третиране на отпадъци на двете инсталации Община Оряхово има издаден от РИОСВ – Враца Регистрационен документ № 05-РД-242-01 от 16.06.2023 г., който е прекратен с Решение № 05-РД-242-02 от 20.05.2024 г. след създаване на новосформираното дружество "Регионална чистота Оряхово" ООД, гр. Оряхово, на което е възложено изпълнението на тази дейност. Като оператор на

Инсталация за предварително третиране на смесено събран битов отпадък и компостираща инсталация за разделно събран зелен отпадък "Регионална чистота Оряхово" ООД, гр. Оряхово, има издаден Регистрационен документ от РИОСВ – Враца № 05-РД-257-00 от 13.05.2024 г. и Регистрационен документ за събиране и транспортиране на отпадъци № 05-РД-262-00 от 17.12.2024 г.

От 01.10 2024 г. е пусната в експлоатация инсталацията за предварително третиране на смесено събран битов отпадък /сепарираща инсталация/, а при компостиращата е установен технически проблем, по чието отстраняване се работи.

- Община Криводол извозва генерираните битови отпадъци на територията ѝ на РДНО - Монтана, което се експлоатира от 12.01.2006 г.;
- Община Роман извозва генерираните битови отпадъци на територията ѝ на Регионалното депо за ТБО – Луковит от 01.07.2016 г.

• Анализ и оценка на изпълнение на заложените мерки в планове за действие към общинските програми за управление на отпадъците по чл. 52 от ЗУО

При осъществяваната контролна дейност на общинските администрации от инспекцията през 2024 г. е установено, че заложените дейности в планове за действие към общинските програми за управление на отпадъците поетапно се изпълняват. Забелязва се забавяне при изпълнението на мерките свързани с организирането на мероприятия и кампании с цел разясняване и популяризиране на ползите от разделното събиране на различните видове отпадъци и рециклирането им, което от своя страна неминуемо води до по-нисък процент на годни за рециклиране отпадъци. Констатирано е също, че в повечето от планове за действие са заложили мерки за целия програмен период без да са посочени конкретни дати за изпълнението на всяка една поотделно. Установено е също, че заложените по-мощни проекти за изграждане на съоръжения за третиране на разделно събрани биоразградими и/или зелени отпадъци за 10-те общини от област Враца са реализирани.

Общините от Регионално сдружение за управление на отпадъците /РСУО/ - Регион Враца по проект „Изграждане на инсталация за компостиране на разделно събрани зелени отпадъци – регион Враца“ са осигурили необходимата техника и съдове за изграждане на системи за разделно събиране на биоразградими и/или зелени отпадъци на територията на двете общини. За членуващите общини от в РСУО – Регион Оряхово /Оряхово, Козлодуй,

Мизия, Бяла Слатина, Борован и Хайредин/ са реализирани заложените мерки за изграждане на Инсталация за предварително третиране на битови отпадъци /сепарираща/ на територията на регионалното депо. Изградени са и два броя инсталации за компостиране на разделно събрани биоразградими отпадъци на територията на общините Оряхово и Козлодуй за членуващите общини в РСУО – Регион Оряхово.

В изпълнение на изискванията на Наредба № 7 за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на

отпадъци, общините, собственици на действащи депа за неопасни отпадъци, ежесечно предоставят в инспекцията справки за депонираните количества отпадъци по общини. Част от общините внасят регулярно дължимите суми за отчисления по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО, а останалите във връзка с влезли в сила изменения и допълнения на Закона за Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и по-конкретно преходните и заключителни разпоредби, касаещи Закона за управление на отпадъците не внасят дължимите отчисления по чл. 60 и 64 от ЗУО и ги разходват на основание взети решения от общинските съвети на съответната община.

През 2024 г. от РИОСВ – Враца са издадени 10 броя Решения за разходване на част от събраните средства по чл. 64 от ЗУО от общинските администрации. Освободени са средства за: закупуване на съдове за събиране на биоразградими отпадъци, доставка на специализирана техника и оборудване с цел оптимизиране дейността на изградените общински системи за управление на отпадъците; заплащане по сключени договори за проектиране и изграждане на довеждащ път от Клетка № 1 на РДНО – Оряхово до сепарираща инсталация и инсталация за компостиране на биоразградими отпадъци; във връзка с междинни плащания за извършени дейности по сключен договор за изпълнение на обществена поръчка с предмет: „Изграждане на клетки 2,2 и 3.1 от обект Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Враца и Мездра – изграждане на клетка 2.2 (Етап 1)“.

С направени допълнения на Закона за управление на отпадъците /ЗУО/, обнародвани в ДВ, бр. 108 от 30.12.2023 г., от 01.01.2024 г. е в сила разпоредбата на § 21, ал. (2) от Преходни и заключителни разпоредби към ЗУО, съгласно която *„Регионалната инспекция по околната среда и водите, на чиято територия се намира съответното депо, възстановява от банковата сметка за чужди средства преведените и неусвоени от общините месечни обезпечения и отчисления за 2023 г. по чл. 60, ал. 2, т. 1 и 2 и чл. 64, ал. 1 от Закона за управление на отпадъците, за които има решение на общинския съвет по ал. 1, в срок до 30 април 2024 г.“.*

Във връзка с изпълнение на горесцитираната нормативна разпоредба, и на основание предоставени документи, през 2024 г. от РИОСВ – Враца са освободени натрупани средства от отчисления по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО на общините Борован, Бяла Слатина и Мизия, членуващи в Регионално сдружение за управление на отпадъците – Регион Оряхово.

- Депа с преустановена експлоатация през годините /осъществена рекултивация –местоположение и площ на депата/.

През 2024 г. са извършени 2 бр. контролни проверки на 2 броя спрени от експлоатация общински депа. Проверено е спряно от експлоатация Общинско депо за неопасни отпадъци, в м-ст „През ушите“, землището на гр. Мизия, община Мизия и спряно от експлоатация Общинско депо за неопасни отпадъци, в м-ст "Тепето", землището на гр. Криводол, община Криводол не отговарящи на изискванията на Наредба № 6 от 27.08.2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Констатирано е, че предстои извършване на рекултивация и на двете депа, като за спряно от експлоатация Общинско депо за неопасни отпадъци, общ. Мизия е проведена процедура по реда на Глава VI от ЗООС за рекултивация на депото.

- Управление на биоразградими отпадъци и утайки от градски пречиствателни станции.

На територията на област Враца са изградени 3 броя компостиращи инсталации:

- „Екопроект“ ООД, гр. Враца - компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, на територията на РДНО – Враца;

- Община Оряхово - компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, на територията на РДНО – Оряхово/до края на 2024 г. не е пускана в експлоатация, поради установен технически проблем, по което отстраняване се работи;

- Община Козлодуй - компостираща инсталация за разделно събрани зелени отпадъци, на територията на гр. Козлодуй /до края на 2024 г. не е пускана в експлоатация/.

На територията на област Враца се експлоатират 4 броя пречиствателни станции за отпадни води: ПСОВ – Враца, ПСОВ – Мездра, ПСОВ – Бяла Слатина и ПСОВ – Козлодуй. Образованите утайки от дейността на съоръженията се съхраняват на изсушителните полета разположени на територията на ПСОВ – Враца. Влагането им в земеделски земи се осъществява, след извършване на изпитване на утайката от акредитирана лаборатория, съгласно изискванията на Наредба за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (обн, ДВ, бр. 63/2016 г. с изм. и доп.). Дейностите с код R 10 – обработване на земната повърхност, водещо до подобрения за земеделието или околната среда, при които се извършва оползотворяване на утайки от ПСОВ се извършва от юридически лица, притежаващи необходимите документи по чл. 67 от ЗУО.

2. Строителни и инертни отпадъци.

От РИОСВ – Враца до 31.12.2024 г. са издадени 9 броя Разрешителни и 1 брой Регистрационен документ за извършване на дейности по третиране на строителни отпадъци /рециклиране/ с мобилни и стационарни инсталации, на площадки находящи се на територията на област Враца.

През отчетната 2024 г. от инспекцията е осъществен контрол на 10 – те общински администрации от област Враца относно спазване и прилагане изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 5 от ЗУО и на всички заложи в плана юридически лица, чиято основна дейност е строителство и ремонт.

При така осъществената контролна дейност е установено, че фирмите извършващи строително-ремонтни работи се отнасят по-отговорно към управлението на генерираните от дейността отпадъци. В РИОСВ–Враца все по-често постъпват заявления за извършване на регистрация и издаване на регистрационни документи за събиране и транспортиране на строителни отпадъци, както и за утвърждаване на работни листа за образуванияте строителни отпадъци по време на строителните работи. На територията на област Враца няма изградено и функциониращо Депо за строителни

отпадъци и липсата на регламентирани общински площадки за дейности по събиране, съхранение и третиране на строителни отпадъци до голяма степен допринася за нерегламентираното изхвърляне на неразрешени за това места.

3. Производствени и опасни отпадъци.

През 2024 г. са извършени всички проверки на заложените обекти, от чиято дейност се образуват производствени отпадъци в съответствие с утвърдения от МОСВ План за контролната дейност на РИОСВ - Враца през 2024 г. При констатиране несъответствия с нормативните разпоредби от страна на проверяващите експерти са давани предписания с указан срок и отговорник за изпълнението им. По всички предписания е осъществен последващ контрол и е установено, че са изпълнени в указания срок.

Проверените предприятия, при чиято дейност се образуват производствени и/или опасни отпадъци имат обособени площадки и/или зони предназначени за временно съхранение на образуваните количества отпадъци. Води се отчетност за образуваните и предадени производствени отпадъци.

През годината чрез Национална информационна система за отпадъците /НИСО/ са утвърдени 99 броя работни листове за класификация на отпадъците на 44 юридически лица от региона, съгласно изискванията на Наредба № 2 от 23.07.2014 г. за класификация на отпадъците (обн., ДВ, бр. 66 от 08.08.2014 г. с изменения и допълнения). През 2024 г. са прекратени 26 броя работни листове за класификация на отпадъците на 8 юридически лица във връзка с преустановяване образуването на производствени отпадъци.

- Съоръжения за третиране на отпадъци

Екологосъобразното обезвреждане на отпадъците най-често се извършва, чрез депонирането им на съществуващите депа за неопасни отпадъци. Отпадъците, които могат да се рециклират или оползотворяват се събират, съхраняват и предават на фирми извън региона за последващата им обработка.

- На територията на областта, съгласно издадените Регистрационни документи по чл. 35 от ЗУО, третиране /преработка/ на отпадъци от пластмаса се извършва от следните дружества:

- „Костов пласт“ ЕООД, гр. Враца;
- СД „Тостор – Орловски, Орловска”, гр. Враца;
- „Еко Ре” ЕООД, гр. Нови Искър /площадка гр. Мизия/
- „Екопласт 21“ ЕООД, гр. Враца
- „Полимер Продукт“ ООД, гр. София /площадка гр. Криводол/

При осъществения текущ контрол е установено, че на регламентираните площадки за дейности с отпадъци от пластмаса на „Екопласт 21“ ЕООД, „Полимер Продукт“ ООД и „Еко Ре” ЕООД не се извършва дейност.

- Дейности по преработка и оползотворяване на отпадъци от черни метали извършват следните дружества:

- „Центромет” АД, гр. Враца;
- „Кастех - БГ” ЕООД, гр. Враца;

В производствената дейност на тези дружества се използват като суровина отпадъчни метали, които се претопяват в индукционни пещи за производството на метални изделия, заготовки и елементи, намиращи приложение в леката и тежката промишленост.

- Сепариращи инсталации:

- „Евро Импекс“ ЕООД, гр. София /площадка гр. Враца/ – сепарираща инсталация за разделно събрани отпадъци от опаковки;
- „Екопроект“ ООД, гр. Враца /площадка разположена на територията на РДНО-Враца - Мездра/ - сепарираща инсталация за смесени битови отпадъци;
- „Регионална чистота-Оряхово“ ООД - Инсталация за предварително третиране на смесено събран битов отпадък /сепарираща инсталация/, разположена на територията на РДНО – Оряхово, която от 01.10.2024 г. е пусната в експлоатация.

Компостиращи инсталации:

- „Екопроект“ ООД, гр. Враца - компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, на територията на РДНО – Враца;
- „Регионална чистота-Оряхово“ ООД - компостираща инсталация за разделно събрани зелени и/или биоразградими отпадъци, на територията на РДНО – Оряхово/до края на 2024 г. не е пускана в експлоатация, поради установен технически проблем, по което отстраняване се работи;
- „Регионална чистота-Оряхово“ ООД - компостираща инсталация за разделно събрани зелени отпадъци, на територията на гр. Козлодуй /до края на 2024 г. не е пускана в експлоатация/.

При осъществения планов контрол на горепосочените обекти през 2024 г. не са констатирани несъответствия с действащите разпоредби на екологичното законодателство и на поставените условия в издадените документи по чл. 35 от ЗУО на дружествата.

5. Масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки и полимерни торбички; негодни за употреба батерии и акумулатори; излязло от употреба електронно и електрическо оборудване; излезли от употреба моторни превозни средства; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми

През 2024 г. от страна на експертите от направление „Управление на отпадъците“ от РИОСВ – Враца са извършени планови и извънредни проверки на сервиси за смяна на отработени масла, центрове за разкомплектоване на ИУМПС, площадки за събиране, транспортиране и третиране на отпадъци от ИУЕЕО, НУБА, ИУГ и отпадъци от опаковки /ОО/. Отработените масла и нефтопродукти, събраните количества отпадъци от ИУМПС, НУБА, ИУЕЕО, ОО се предават на лица за последващо третиране на база сключени договори. Лицата, извършващи повторна употреба на собствени отработени масла, предимно за смазване на големи детайли или при закаляване на метални изделия, спазват технологията за оползотворяване. Няма установени случаи на нерегламентирано изгаряне на отработени масла и нефтопродукти.

- **Отпадъци от опаковки и полимерни торбички**

През отчетната година е осъществен контрол на всички заложи в плана за контролна дейност през 2024 г. обекти, които пускат на пазара опаковани стоки, както и на търговски обекти във връзка със спазване изискванията на Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки (обн., ДВ, бр. 85 от 6.11.2012 г. с изм. и доп.), Наредба за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса (обн., ДВ, бр. 30 от 15.04.2016 г. с изм. и доп.) и Наредба за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда (обн., ДВ, бр. 91 от 2.11.2021 г., изм., бр. 100 от 16.12.2022 г.). Проверени са 14 производствени обекти, чиято продукция се пуска опакована на пазара и 3 търговски обекти. При така осъществената контролна дейност е установено, че по-голяма част от фирмите имат сключени договори с колективни организации за поемане на задълженията за оползотворяване на отпадъци от опаковки и към тях заплащат продуктова такса. Единични са фирмите, които заплащат продуктова такса към ПУДООС, като това са производствени предприятия с малък производствен капацитет и пускат на пазара опаковани стоки в незначителни количества. Установено е, че фирмите заплащат редовно дължимите продуктови такси.

В изпълнение разпоредбите на писмо на МОСВ, относно извършване на проверки на лица, пускащи на пазара опаковани стоки – членуващи в организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки са извършени 2 извънредни проверки на юридически лица фигуриращи в предоставените списъци към писмото и попадащи в контролния обхват на РИОСВ – Враца. При проверките е установено, че и двете фирми членуват в колективната организация „Екобулпак България“ АД и заплащат дължимата продуктова такса към тях.

От предоставените документи в инспекцията от двете дружества е констатирано, че дължимите продуктови такси за 2023 г. са заплатени към КО. Едната фирма не извършва търговска дейност на територията на област Враца, попадаща в контролния обхват на РИОСВ – Враца от началото на 2024 г., а другата фирма има Акт на съда за оповестяване на ликвидатор и дружеството е със статут „в ликвидация“.

- **Негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/**

През отчетната 2024 г. е осъществен контрол на 28 обекти, заложи в плана за контролна дейност на РИОСВ – Враца през 2024 г., относно спазване изискванията на Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори (обн., ДВ, бр. 2 от 8 Януари 2013 г. с изм. и доп.). При осъществената контролна дейност е установено, че НУБА се събират и съхраняват в съответствие с действащите разпоредби на екологичното законодателство, води се отчетност посредством Национална информационна система за отпадъци за количествата приети, третирани и/или образувани, и предадени негодни за употреба батерии и акумулатори. При предаването им се попълват съответните идентификационни документи за превоз на опасни отпадъци в съответствие с изискванията на Наредба № 1 за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри (обн., ДВ, бр. 51 от 20.06.2014 г. с изм. и доп.).

- **Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/**

През отчетна година са извършени всички заложи в Плана за контролна дейност на инспекцията за 2024 г. планови проверки на лица, притежаващи разрешение по чл. 35, ал. 1, т. 1 от ЗУО (обн., ДВ, бр.53/2012 г. с изм. и доп.) за извършване на дейности с отпадъци от излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО). На проверените обекти има обособени площадки за разделно събиране и временно съхранение на постъпващите ИУЕЕО. При извършените проверки не са

установени несъответствия с действащите разпоредби на екологичното законодателство.

- **Излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/**

През 2024 г. са извършени 23 броя планови проверки на обекти в чиито разрешителни за дейности с отпадъци са включени излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/. По време на проверките е констатирано съхранение на ИУМПС извън регламентирани площадки на 3 обекта, за което са дадени предписания с посочен срок и отговорник за изпълнението им. Осъществен е последващ контрол на дадените предписания, при което е установено изпълнението на две от тях. За неизпълненото предписание е съставен АУАН.

На две юридически лица са дадени предписания за водене на редовна отчетност през НИСО, и същите са изпълнени в указания срок. Проверени обекти имат сключени договори с юридически лица притежаващи инсталации за шредирание на ИУМПС. При проверките е установено, че един от обектите не извършва дейност.

Във връзка с постъпили сигнали за нерегламентирани дейности с ИУМПС, през отчетната година са извършени 2 извънредни проверки на физически лица. За констатираните несъответствия с нормативните разпоредби на физическите лица стопанисващи имотите са дадени предписания за почистването на констатираните отпадъци и предаването им на юридически лица, притежаващи необходимите документи по чл. 35 от ЗУО. Осъществен е последващ контрол и е установено, че едното предписание е изпълнено, а другото не. За установеното неизпълнение на предписание е съставен АУАН и е издадено наказателно постановление за налагане на глоба в размер на 2000 лв.

Извършена е една извънредна проверка съвместно с експерти от РИОСВ – Монтана на площадка за дейности с отпадъци, включително ИУМПС в изпълнение на Заповед № РД-388/07.05.2024 г. на Министъра на околната среда и водите, Заповед № 34 ОТ 14.05.2024 г. на Директора на РИОСВ - Враца и Заповед № РД-152/09.05.2024 г. на Директора на РИОСВ – Монтана. На основание по-горецитираната Заповед на МОСВ, експерти от направление „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ в РИОСВ – Враца са участвали в четири съвместни проверки с РИОСВ – София, на четири площадки на които се извършват дейности по събиране, предварително третиране/разкомплектоване на ИУМПС, сключили договор с организации по оползотворяване на ИУМПС.

- **Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти**

През 2024 г. са извършени 14 броя планови проверки на обекти, от чиято дейност се образуват отработени моторни масла и отпадъчни нефтопродукти във връзка със спазване и прилагане на разпоредбите и изискванията на Наредбата за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти. На територията на проверените обекти има обособени и обозначени зони, в които са поставени съдове за временно съхранение на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти. Съдовете са обозначени с надписи, указващи тяхното предназначение. При направени справки в Национална информационна система за отпадъци (НИСО) е установено, че се води отчетност за количествата образувани и предадени отпадъци. Събраните количества отработени масла и отпадъчни нефтопродукти се предават на юридически лица притежаващи необходимите документи по чл. 35 от ЗУО на база договор. При всяко предаване се изготвят идентификационни документи в съответствие с изискванията на нормативните разпоредби, и след оформянето им от краен получател се предоставя формуляр в РИОСВ – Враца.

На контролираната от РИОСВ – Враца територия се експлоатира 1 брой инсталация за третиране на отпадъчни нефтопродукти, собственост на фирма „АСК БУЛ“ ЕООД, гр. Враца. Производствената площадка се намира в Източна индустриална зона в гр. Мездра. За дейността си дружеството притежава Решение № 580-Н1-ИО-А0/2022 г. от 21.09.2022 г. на Изпълнителна агенция по околна среда за издаване на Комплексно разрешително /КР/ с Регистрационен номер: 580-Н1/2022 г. и Регистрационен документ за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци с № 05-РД-123-12 от 05.05.2023 г. издаден от Директора на РИОСВ – Враца.

Фирма „Анди“ ООД притежава и експлоатира 1 брой филтър преса, която се използва за обезмасляване на използвани маслени филтри, на основание издаден разрешителен документ по чл. 67 от ЗУО. Оператора извършва и дейности по събиране и транспорт на отработени масла в региона, за което притежава регистрационен документ по чл. 78 от ЗУО. За дейностите с отпадъци от РИОСВ – Враца са издадени на „Анди“ ООД Решение за изменение и допълнение на Разрешение № 05-ДО-194-04/21.03.2024 г. и Регистрационен документ № 05-РД-112-04/07.03.2024 г.

Дейности по събиране и транспортиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти извършва и ЕТ „Авто-ойлс – Петко Петков“ на основание издаден от РИОСВ – Враца Регистрационен документ № 05-РД-240-01 от 07.07.2022 г.

- **Излезли от употреба гуми /ИУГ/**

През отчетната година е съществен текущ контрол на 24 броя обекти заложи в Плана за контролна дейност на РИОСВ – Враца за 2024 г., от чиято дейност се генерират и/или третира и оползотворяват излезли от употреба гуми /ИУГ/. При проверките е констатирано, че на производствените площадки има обособени зони за временно съхранение на ИУГ. Същите се предават на лицензирани фирми за последващо третиране /оползотворяване/ на база сключени договори. Голяма част от количествата образувани ИУГ, се оползотворяват чрез изгаряне в пещите на „Холсим (България)“ АД, с. Бели Извор, общ. Враца. Води се отчетност за количествата образувани и предадени отпадъци.

Брой проверки на обекти по чл. 10, ал. 5 от Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми, брой установени нарушения, издадени предписания и съставени актове

Извършени са проверки на 3 юридически лица, извършващи автосервизна дейност, едно от които предлага и транспортни услуги в сферата на туризма. При проверките е установено, че в автосервизите са обособени площадки за събиране и временно съхранение на ИУГ, които клиентите искат да оставят. През 2024 г. е проверена също и една транспортна фирма, при което е установено, че има осигурена площадка за временно съхранение на сезонни гуми и ИУГ. При извършените проверки не са констатирани нарушения.

6. Болнични отпадъци

През 2024 г. са осъществени 8 броя планови проверки и 1 брой извънредна проверка на лечебни и здравни заведения, относно спазване разпоредбите на Наредба № 1/09.02.2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения (обн., ДВ, бр. 13 от 17.02.2015 г.). Всички здравни заведения имат право да съхраняват временно болничните отпадъци-БО, генерирани от тяхната дейност до предаването им за транспортиране и третиране. Три от болниците в гр. Враца ("КОМПЛЕКСЕН ОНКОЛОГИЧЕН ЦЕНТЪР ВРАЦА" ЕООД, МБАЛ „Христо Ботев“ АД и "ДКЦ-І-

Враца" ЕООД) притежават Разрешения за временно съхранение на БО генерирани от други здравни заведения и лекарски практики до предаването им на фирми за транспортиране и последващо третиране/обезвреждане.

На територията на област Враца няма инсинератор за изгаряне на БО. Фирмите, на които се предават БО за третиране/обезвреждане са извън контролния обхват на инспекцията и нямаме информация за дейностите, на които се подлагат БО от фирмите получатели.

При проверките е установено, че здравните заведения намиращи се в контролния обхват на инспекцията имат сключени договори с фирми притежаващи необходимите документи по чл. 35 от ЗУО за транспортиране и крайно третиране на БО. Извършена е класификация на генерираните от лечебните заведения отпадъци. Констатираните нередности основно са свързани с водене на отчетност относно изменението на закона от 2021 г. Друго нарушение, е че в момента на проверката, представителите на лечебните заведения не са представили, договори с фирмите извършващи дейности по събиране, транспортиране и третиране/обезвреждане на болнични отпадъци. За установените нарушения са дадени предписания. При осъществения последващ контрол е установено, че всички предписания са изпълнени в указания срок. Няма съставяни Актове за установени административни нарушения и образувани административнонаказателни производства.

7. Контрол, свързан с изискванията на Регламент (ЕО) №1013/2006 относно превози на отпадъци.

През 2024 г. са извършени 4 броя планови проверки във връзка с прилагане изискванията на Регламент (ЕО) №1013/2006 относно извършване на трансграничен превоз на отпадъци. Проверени са следните юридически лица:

- „Холсим (България)“ АД, с. Бели Извор, общ. Враца;
- „Джиосайкъл България“ ЕООД, с. Бели Извор, общ. Враца;
- „Косаня“ ЕАД, гр. Мизия;
- „АСК БУЛ“ ЕООД, гр. Мездра.

При извършените проверки на място и от предоставените документи в инспекцията е констатирано, че три от дружествата имат издадени от МОСВ Решения по нотификации за извършването на дейности по внос на отпадъци с цел тяхното третиране и оползотворяване. Приетите отпадъци се оползотворяват в: пещите на циментовия завод на „Холсим (България)“ АД след подлагане на предварително третиране от „Джиосайкъл България“ ЕООД, както и за третиране в инсталация за обезводняване на нефтопродукти със собственик и оператор „АСК БУЛ“ ЕООД.

Операторите предоставят в инспекцията документите за движение за отпадъци в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) №1013/2006. През отчетния период са извършени 2 извънредни проверки на едно от дружествата, по получени писма от МОСВ, във връзка с предстоящо издаване на нотификации.

„Косаня“ ЕАД, гр. Мизия извършва дейности по износ на отпадъци от метали попадащи в „Зеления списък“ на Регламент (ЕО) № 1013/2006, за които се оформят единствено документи по Приложение VII по Регламент (ЕО) №1013/2006. По време на проверките не са констатирани несъответствия с действащите разпоредби на екологичното законодателство и поставените условия в издадените документи по чл. 35 от ЗУО на операторите.

8. Кратка обобщена оценка за състоянието и разрешаването на проблемите с отпадъците на територията на РИОСВ - положителни констатации, проблеми.

През 2024 г. е извършен контрол на местните администрации, физически и юридически лица във връзка със спазване и прилагане изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове, спазване условията в

издадени разрешителни и регистрационни документи за дейности с отпадъци, както и последващ контрол по изпълнение на дадени предписания.

Във връзка със спазване и прилагане изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни актове са извършени общо 306 бр. проверки, от които 165 бр. планови проверки, съгласно утвърдения от МОСВ План за контролна дейност на РИОСВ – Враца за 2024 г. Извършени са: 8 бр. проверки по условия на Комплексни разрешителни, 61 бр. на фирми притежаващи разрешения и регистрационни документи за дейности с отпадъци, 20 бр. на фирми, чиято дейност е свързана с образуване на производствени отпадъци, 8 бр. на здравни заведения, медицински центрове и клинични лаборатории относно законосъобразното управление на опасни болнични отпадъци, 3 бр. на търговски обекти, 13 бр. на фирми чиято дейност е свързана с пускане на опаковани стоки на пазара, 50 бр. проверки на общинските администрации включително кметове на населени места относно законосъобразното управление на битови, строителни и биоразградими отпадъци и отпадъци от опаковки от страна на местните власти и 2 бр. на закрити общински депа.

Извършените извънредни проверки по фактор отпадъци през 2024 г. са 141 бр., в т.ч. 102 бр. по изпълнение на дадени предписания, включително във връзка със спазване и прилагане разпоредбите на § 9 от Преходни разпоредби към Наредба № 7 от 19.12.2013 г. за реда и начина за изчисляване и определяне размера на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци (обн., ДВ, бр.111 от 27 декември 2013 г., посл. изм. ДВ. бр.77 от 16 септември 2021 г.) и извършване на морфологични анализи на битовите отпадъци, 17 бр. във връзка с постъпили жалби и сигнали, включително постъпили сигнали в МОСВ препратени за предприемане на действия по компетентност от РИОСВ – Враца, 4 бр. във връзка с постъпили писма/разпореждания в инспекцията от Районна прокуратура Враца, 1 бр. във връзка с постъпило заявление за достъп до обществена информация, 2 бр. в изпълнение разпоредбите на постъпили писма от дирекция НКЦ към МОСВ на електронната поща на РИОСВ – Враца с Вх. № № УООП-512/05.06.2024 г. и УООП-934/07.11.2024 г. относно разглеждане на документи по предстоящо издаване на нотификации на юридически лица, 2 бр. във връзка с писма от МОСВ, за извършване на проверки на юридически лица /ЮЛ/, чиято продукция се пуска на пазара опакована и членуват в колективни организации по /КО/, 1 бр. във връзка с писмо на МОСВ Вх. № УООП-213/08.03.2024 г. относно проверка на обекти, в чиито документи по чл. 35 от ЗУО са разрешени дейности със стъклени отпадъци, 1 бр. във връзка със Заповед № РД – 388/07.05.2024 г. на Министъра на околната среда и водите за извършване на проверки на обекти, извършващи дейности по събиране, временно съхранение и предварително третиране на ИУМПС, подизпълнители на КО, 5 бр. във връзка с постъпили заявления за издаване на Разрешения за дейности по третиране на отпадъци и/или прекратяване на издадени документи за дейности с отпадъци и 6 бр. във връзка със самосезиране на инспекцията.

Във връзка с констатирани несъответствия с действащите разпоредби на екологичното законодателство и замърсени терени с отпадъци в населените места, през 2024 г. са дадени общо 73 бр. предписания, от които: 42 бр. за почистване на замърсени терени с отпадъци, вкл. и дадените с писма до общините за почистване на речните легла и прилежащите територии и във връзка с почистване на нерегламентирани замърсявания на общинските пътища и прилежащите им зони и съоръжения, 2 бр. във връзка с предоставяне на месечни справки-декларации и платежни документи към тях за заплатена продуктова такса и удостоверения от колективни организации, 1 бр. за премахване на нерагламентирано складирани отпадъци от ИУМПС и предаването им на лицензирани фирми, 2 бр. за почистване на ИУМПС, разположени извън регламентираната площадка за дейности с отпадъци, 11 бр. за водене на отчетност

посредством електронната платформа (НИСО), 4 бр. за изготвяне и подаване за утвърждаване на работни листа за класификация на отпадъци, 5 бр. за предоставяне и договори за предаване на отпадъци и др. документи в инспекцията, 1 бр. за покриване на складиран силаж, 3 бр. за почистване на отпадъци, които се съхраняват извън регламентираните площадки, 1 бр. за оросяване на строителн обект ппри извършване на строителни, изкопни и товаро-разтоварни дейности и 1 бр. за недопускане на изгаряне на производствени отпадъци /предприятие за производство на мебели/.

За периода са постъпили 47 бр. жалби и сигнали, от тях 31 бр. са изпратени по компетентност до отговорните институции. Извършени са общо 15 бр. проверки по постъпилите жалби и сигнали, и са дадени 10 бр. предписания. Констатирано е, че 1 от постъпилите сигнали е неоснователен, една от жалбите не попада в компетенциите на РИОСВ – Враца и по три от сигналите са предприети действия от отговорните институции и длъжностни лица. Един от сигналите е препратен от МОСВ за проследяване изпълнението му от страна на общинска администрация.

Във връзка с констатирани несъответствия с действащите разпоредби на екологичното законодателство по отношение на управление на отпадъците и неизпълнение на дадени предписания са съставени 16 бр. АУАН на общини, длъжностни лица и юридически лица. По 10 АУАН са сключени споразумения и издадени са 5 бр. наказателни постановления за налагане на имуществени санкции (1 НП е по съставен АУАН през 2023 година) на стойност от 6 200,00 лв. Едно НП е в процедура по обжалване, две са дадени за събиране от НАП. По 1 АУАН е издадено предупреждение при маловажен случай по чл. 28 от ЗАНН. Общият размер на постъпилите средства през 2024 г. от наложени санкции и глоби, включително по НП от предходни години е в размер на 14 340 лв. Предстои съставяне на АУАН по констатирано неизпълнение на дадено предписание през м. декември 2024 г.

- *Разрешителен и регистрационен режим за дейности с отпадъци*

През отчетната 2024 г. са издадени: 4 бр. Разрешения за дейности по третиране на отпадъци по чл. 67 от ЗУО, 6 бр. Решения за изменение и допълнение на Разрешение за дейности по третиране на отпадъци и 1 бр. Решение за прекратяване действието на разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъци, 2 бр. Регистрационни документи /РД/ за извършване на дейности по третиране на отпадъци, 2 бр. Решения за прекратяване действието на РД за третиране на отпадъци, 6 бр. Регистрационни документи за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци и 17 бр. Решения за изменение и допълнение на Регистрационни документи за дейности по събиране и транспортиране на отпадъци. Всички заявления са подадени от юридическите лица посредством Национална информационна система за отпадъци /НИСО/ и документите са издадени през електронната платформа. В съответствие с изискванията на действащите нормативни разпоредби издадените документи са публично достъпни на интернет страницата на РИОСВ – Враца.

Във връзка със спазване изискванията и разпоредбите на чл. 72, ал. 2 от ЗУО през 2024 г. от РИОСВ – Враца са извършени проверки на всички фирми, притежаващи разрешения за дейности по третиране на отпадъци, както и на площадките на които се извършват дейности с отпадъци на основание издаден Регистрационен документ по чл. 78 от ЗУО. При констатиране на нарушения от страна на РИОСВ – Враца са давани предписания с посочен срок и отговорник за тяхното изпълнение. Осъществен е последващ контрол относно изпълнението на дадените предписания и е констатирано, че същите са изпълнени.

9. Съставени АУАН

От направление „Управление на отпадъците и опазване на почвите“ са съставени 16 броя АУАН за извършени нарушения по Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и ЗООС, от които:

- 2 бр. АУАН са съставени за нарушение по чл. 156, ал. 1 от ЗУО, във връзка с чл. 113, ал. 3 от същия закон;
- 1 бр. АУАН са съставен за нарушение по чл. 135, ал. 1, т. 3 от ЗУО;
- 2 бр. АУАН са съставени за нарушение по чл. 29, ал. 2 от ЗУО;
- 2 бр. АУАН са съставени за нарушение по чл. 166, ал. 3 от ЗООС, във връзка с чл. 165, ал. 2 от същия закон;
- 9 бр. АУАН са съставени за нарушение по чл. 15, ал. 2 от ЗООС, във връзка с чл. 15, ал. 1, т. 3 от същия закон;

III.2. ШУМ

1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда.

РИОСВ- Враца организира извършване на мониторинг/измерване, оценка, управление и контрол на шума, излъчван в околната среда от промишлени инсталации и съоръжения на територията на област Враца, съгласно чл. 12 от Закон за защита от шума в околната среда (обн. ДВ., бр.74/2005 г. с изм. и доп.). Приоритетно на контрол подлежат обекти разположени в жилищни и близко разположени до тях зони. Основната цел е ограничаване и намаляване на вредното въздействие на шума излъчван в околната среда. Осъществяваният контрол бива:

- Текущ - чрез контролни измервания/мониторинг на оператори включени в „Годишен график на РИОСВ- Враца и РЛ- Враца за извършване на контролни замервания на нивата на шум, излъчван в околната среда от промишлени източници през 2024 г.“ или извънредни при постъпили сигнали и жалби в инспекцията. Текущият контрол включва и анализ на представени Доклади с резултати от извършени собствени периодични измервания на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда от производствената площадка на съответния оператор;

- Превантивен - чрез процедурите по Екологична оценка (ЕО), Оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) и издаване на Комплексни разрешителни (КР);

- Последващ - чрез проследяване резултатите от изпълнение на дадените предписания по време на извършения текущ и превантивен контрол.

Операторите с издадени Комплексни разрешителни са задължени да провеждат собствен мониторинг на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда и своевременно да представят резултатите от проведените измервания под формата на Доклади. Честотата на мониторинга е разписана в Условие №12. „Шум“ към съответните Разрешителни.

Контролните и собствените периодични измервания на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда се извършват в съответствие с изискванията на „Методика за определяне на обща звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне нивото на шум в мястото на въздействие“ утвърдена със Заповед на Министъра на околната среда и водите. Мониторинга се извършва от Акредитирани лаборатории и обхваща измерване на граничните стойности на

еквивалентното ниво на шума по границите на производствената площадка и в мястото на въздействие (най- близко разположените спрямо промишления източник урбанизирани територии) в dB(A).

РИОСВ- Враца контролира шума излъчван в околната среда от дейността на 43 броя оператори. През 2024 г. са проверени на 100 % заложените в Плана за контролна дейност 22 броя проверки, в т.ч. 14 броя проверки/мониторинг във връзка с изпълнение на утвърден „Годишен график на РИОСВ- Враца и РЛ- Враца за извършване на контролни замервания на нивата на шум, излъчван в околната среда от промишлени източници през 2024 г.“. Съвместно с Регионална лаборатория Враца с интегрален шумомер „Mediator-2238“ на „Briel & Kjaer“ са извършени проверки на следните оператори:

➤ „Атамар“ ООД, с. Паволче, общ. Враца- специализирано в производство на мебели от готови плоскости;

➤ „МД Електроник“ ЕООД, гр. Враца- специализирано в производство на коаксиални кабели и пластмасови изделия за автомобилната индустрия;

➤ „СЕ Борнедце- България“ ЕООД, гр. Мездра, обл. Враца- специализирано в производство на кабелни комплекти за автомобилната индустрия;

➤ „Евробилд“ ООД, гр. Бургас (производствена площадка гр. Козлодуй, обл. Враца)- специализирано в производство на бетонови смеси;

➤ „Оранжевия“ с. Зверино, общ. Мездра, обл. Враца (обща площадка на ЕТ „Йордан Величков- Влади“ и ЕТ „Агропрофит- Владимир Величков“)- специализирани в производство на оранжерийни зеленчуци;

➤ „Симекс“ ЕООД, гр. Криводол, обл. Враца- специализирано в производство на лентови транспортъри, ръкавни филтри и резервни части за тях;

➤ „Строител Криводол“ ЕООД, гр. Криводол, обл. Враца- специализирано в производство на бетонови изделия и асфалтови смеси;

➤ „Металтехник“ АД, гр. Оряхово, обл. Враца- специализирано в производство на резервни части за селскостопанска техника, ремаркета, контейнери и бордове за превозни средства;

➤ „Хидком“ АД, гр. Оряхово, обл. Враца- специализирано в производство на строителни метални конструкции и хидравлични съоръжения;

➤ „Беана- Враца“ ООД, гр. Враца- специализирано в производство на безалкохолни напитки и бутилиране на минерална вода;

➤ „Гарант“ АД, гр. Бяла Слатина, обл. Враца- специализирано в производство на хидравлични метални изделия и части за тях;

➤ „ТК Текс“ АД, гр. Бяла Слатина, обл. Враца- специализирано в производство на кардни прежди (памукопрядене);

➤ „Лана Мел“ АД, гр. Враца (мелница- гр. Мездра), обл. Враца- специализирано в производство на брашна и трици;

➤ „Техкерамик-М“ АД, гр. Мездра, обл. Враца- специализирано в производство на техническа керамика.

При извършеният контрол- не са установени нарушения на граничните стойности на еквивалентните нива на шум в dB(A) по границите на производствените площадки и

местата на въздействие, съгласно изискванията на Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (обн. ДВ, бр.58/2006 г. с изм. и доп.).

Извършени са 8 броя планови проверки (8 броя оператори) във връзка с изпълнение на Условие №12. „Шум“ от издадени Комплексни Разрешителни на:

- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Враца и Мездра“ с оператор „Екопроект“ ООД, гр. Враца;
- „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Оряхово, Козлодуй, Хайредин, Мизия, Бяла Слатина, Борован и Кнежа“ с оператор „Община Оряхово“;
- „Холсим (България)“ АД, с. Бели Извор, общ. Враца- „Инсталация за производство на циментов клинker“;
- „АСК-БУЛ“ ЕООД, гр. Враца (производствена площадка гр. Мездра, общ. Мездра, обл. Враца, източна промишлена зона)- „Инсталация за преработка на отпадъчни нефтопродукти“ и „Инсталация за съхранение на опасни отпадъци (отпадъчни нефтопродукти)“;
- „Яйца и птици“ АД, гр. Мизия- „Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места“ площадка гр. Козлодуй, общ. Козлодуй, обл. Враца;
- Подземно газово хранилище „Чирен“, землището на с. Чирен, общ. Враца към „Булгартрансгаз“ ЕАД, гр. София- „Горивни инсталации“;
- „Енте 2017“ ООД, гр. Асеновград, площадка с. Мраморен, общ. Враца- „Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места“;
- „Метизи“ АД, гр. Роман, общ. Роман, обл. Враца- „Инсталация за производство на стоманени телове, стоманени въжета, арматурни снопове, пирони, сита и сапани“.

В проверените дружества няма констатирани нарушения, издадени предписания и наложени санкции.

През 2024 г. са анализирани и оценени 14 броя Доклади с Резултати от собствени периодични измервания на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда от дейността на 12 броя оператори:

- 1 брой Доклад (дневно, вечерно и нощно ниво на шум) на „Теклас-България“ ЕАД, завод гр. Враца- специализирано в производство на каучукови и пластмасови изделия за автомобилната индустрия. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване „КРИСТИАН 8“ ЕООД, гр. Варна;
- 1 брой Доклад (дневно, вечерно и нощно ниво на шум) на „АСК- БУЛ“ ЕООД, гр. Враца (производствена площадка гр. Мездра, източна промишлена зона)- специализирано в преработка на отпадъчни нефтопродукти. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;
- 3 броя Доклади (дневно, вечерно и нощно ниво на шум) на „Холсим (България)“ АД, с. Бели Извор, общ. Враца- специализирано в производство на цимент. Мониторинга е извършен от Акредитирана изпитвателна лаборатория „Хеспа“ при „Хеспа“ ООД, гр. София;
- 1 брой Доклад (дневно ниво на шум) на „Топлофикация- Враца“ ЕАД, гр. Враца (ОЦ „Младост“)- специализирано в производство на топло и електро енергия. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

➤ 1 брой Доклад (дневно ниво на шум) на „Метизи“ АД, гр. Роман, обл. Враца-специализирано в производство на стоманени телове и въжета. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

➤ 1 брой Доклад (дневно, вечерно и нощно ниво на шум) на Подземно газово хранилище „Чирен“ землище с. Чирен, общ. Враца към „Булгартрансгаз“ ЕАД, гр. София- специализирано в съхранение на природен газ. Мониторинга е извършен от Акредитирана изпитвателна Лаборатория „Хеспа“ при „Хеспа“ ООД, гр. София;

➤ 1 брой Доклад (дневно ниво на шум) на „Евро Строй Кънстракшън“ ЕООД, гр. Асеновград, обл. Пловдив (производствена база „Мездра“ гр. Мездра)-специализирана в производство на бетонови и асфалтови смеси. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване и калибриране ЛИК „ЛИПГЕИ“ към „Пехливанов-Инженеринг“ ООД, гр. София;

➤ 1 брой Доклад (дневно ниво на шум) на „АЕЦ КОЗЛОДУЙ“ ЕАД, гр. Козлодуй, обл. Враца- специализирано в производство на електро и топлоенергия. Мониторинга е извършен от Регионална лаборатория Враца към ИАОС- София;

➤ 1 брой Доклад (дневно ниво на шум) на „Центромет“ АД, гр. Враца-специализирано в центробежно леене на метални изделия. Мониторинга е извършен от Регионална лаборатория Враца към ИАОС- София;

➤ 1 брой Доклад (дневно, вечерно и нощно ниво на шум) на „ЕНТЕ 2017“ ООД, гр. Асеновград, обл. Пловдив (площадка с. Мраморен, общ. Враца, обл. Враца включваща: център №1, център №4, център №4а и център №5)- специализирано в отглеждане на птици с повече от 40 000 места. Мониторинга е извършен от Акредитирана Лаборатория за изпитване „Кристиан 8“ ЕООД, гр. Варна;

➤ 1 брой Доклад (дневно ниво на шум) на „Малиновец Енерджи“ ООД, гр. София-производствена площадка с. Царевец, общ. Мездра (обща с „Царевец Енерджи“ ООД)-специализирано в производство на биогаз, електрическа и топлинна енергия от биогаз. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване „КРИСТИАН 8“ ЕООД, гр. Варна;

➤ 1 брой Доклад (дневно ниво на шум) на „Царевец Енерджи“ ООД, гр. София-производствена площадка с. Царевец, общ. Мездра (обща с „Малиновец Енерджи“ ООД) - специализирано в производство на биогаз, електрическа и топлинна енергия от биогаз. Мониторинга е извършен от Акредитирана лаборатория за изпитване „КРИСТИАН 8“ ЕООД, гр. Варна.

Представените Доклади са изготвени в съответствие с изискванията на Наредба №54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (обн. ДВ, бр.3/2011 г.).

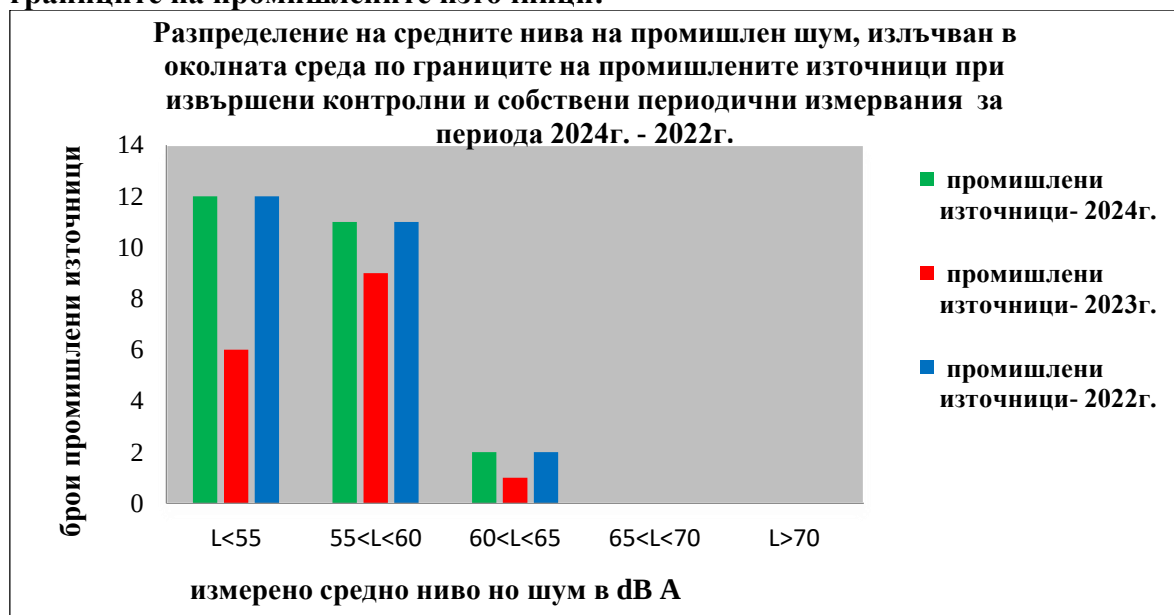
При анализ на представените Доклади и Протоколи от извършените собствени периодични измервания, не са установени нарушения на допустимите нива на шум за съответната територия и в мястото на въздействие, утвърдени с Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението и Условие №12. „Шум“ за операторите с издадени Комплексни разрешителни.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА

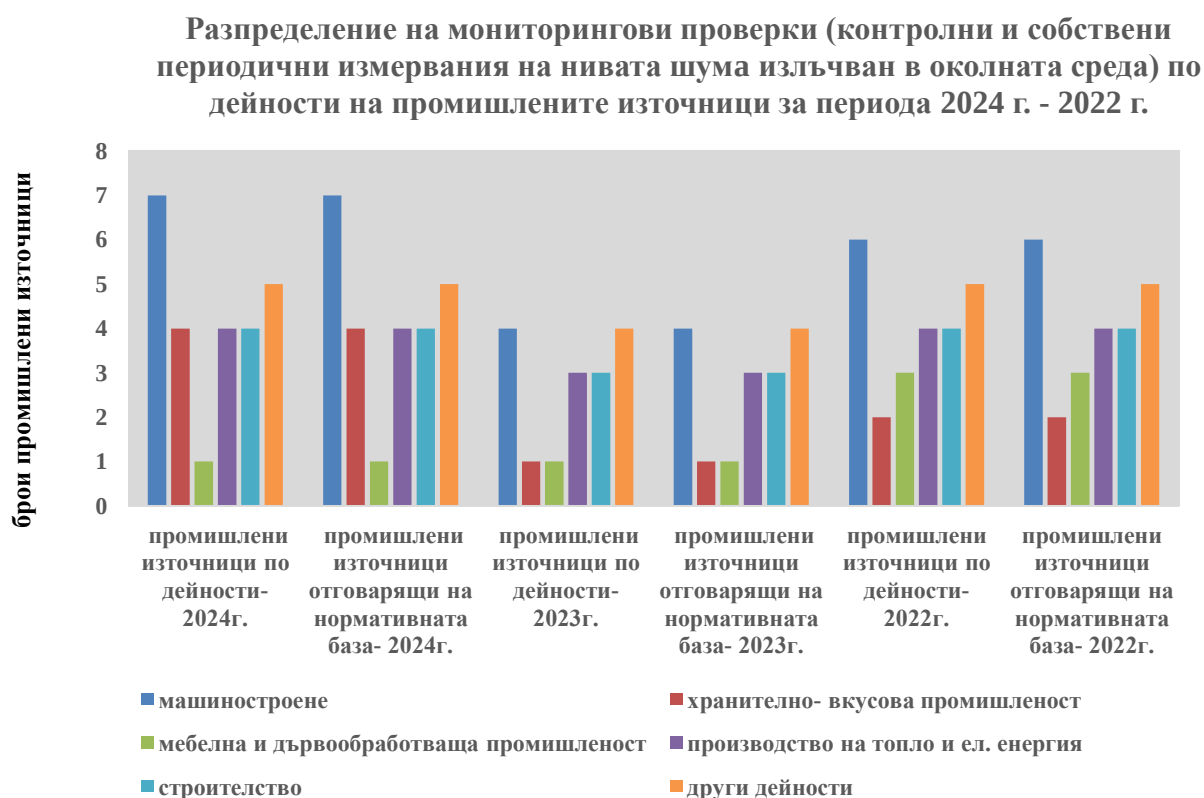
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Ежегодно в ИАОС- София се представя Годишен доклад с резултатите от контролни и собствени периодични измервания на нивата на шума, излъчван в околната среда от промишлени източници в изпълнение изискванията на чл.33, ал.1 и ал.2 на Наредба № 54 за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда.

Резултатите от мониторинга на нивата на промишлен шум се отразяват в Националната система за мониторинг на околната среда, поддържана от ИАОС- София. **Разпределение на средните нива на промишлен шум излъчван в околната среда по границите на промишлените източници:**

Разпределение по дейности на контролираните промишлени източници:

Сравнение на контролната дейност през 2024 г. с тази през 2023 г.:

През 2024 г., както и в предходната 2023 г. няма издадени предписания, наложени глоби и имуществени санкции на оператори източници на промишлен шум в околната среда. През годината няма постъпили жалби и сигнали от компетентните на инспекцията.

- планови проверки мониторинг: през 2024 г.- 14 броя, през 2023 г.- 12 броя;
- планови проверки във връзка с изпълнения на Условие №12. „Фактор Шум“ от издадени Комплексни разрешителни: през 2024 г.- 8 броя, през 2023 г.- 7 броя;
- приети и оценени Доклади с резултати от извършени СПИ на нивата на промишлен шум излъчван в околната среда: през 2024 г.- 14 броя, през 2023 г.- 4 броя.

Плана за контролна дейност на РИОСВ- Враца по фактор „Шум“ за 2024 г., както и през 2023 г. е изпълнен на 100%.

2. Кратка информация за разработени и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на нивата на шум в околната среда на територията на РИОСВ- Враца.

За територията контролирана от РИОСВ- Враца не се изисква разработването на стратегически карти за шум в околната среда, поради не наличието на: агломерации с население над 250 хил. жители, основни пътища с преминаващи над 6 млн. моторни превозни средства и железопътни линии с над 60 хил. преминавания на влакови композиции годишно и летища.

Дейностите на общините свързани с контрол по вреден физичен „Фактор Шум“ са определени с приетите от тях Наредби.

III. 3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

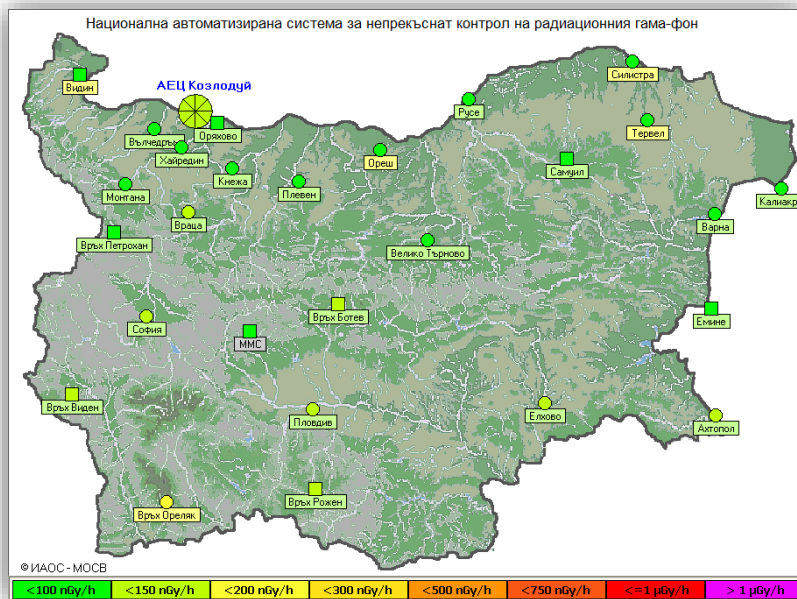
1. Радиационен гама фон и атмосферна радиоактивност.

Националната система за радиологичен мониторинг на околната среда има за цел откриване на отклонения от допустимите стойности на радиационните параметри в основните компоненти на околната среда – атмосферен въздух, води и почви и се осъществява чрез:

- автоматизирана система за on line наблюдение - Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама - фон.
- лабораторно-аналитична дейност – в лабораториите за радиационни измервания — (ЛРИ) към ИАОС;

Системата разполага с 26 локални мониторингови станции, измерващи мощността на дозата. Станциите са разположени по цялата територия на страната, работят в непрекъснат режим и изпращат данни в централната станция в ИАОС.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

На тази база се изготвя ежедневен бюлетин за състоянието на радиационната обстановка в страната:

Постоянно се следи състоянието на радиационния гама-фон в посочените пунктове на територията на област Враца.

На територията на РИОСВ – Враца радиометричните измервания, в условия на пробонабиране и последващи лабораторно-аналитични дейности, се осъществяват от лаборатория за радиационни измервания на Регионална лаборатория – Враца към Изпълнителна агенция по околна среда.

Фонов мониторинг:

Атмосферен въздух

С цел следене наличието на радионуклиди в атмосферния въздух през 2024 г. са набрани и анализирани 27 броя аерозолни филтъра от стационарна станция в гр. Враца.

Не са регистрирани наднормени концентрации на естествени и техногенни

радионуклеиди, съгласно Наредба за радиационна защита.

Почви

През четвърто тримесечие на 2024 г. е извършено пробонабиране и анализ на 7 броя годишни почвени проби от 3 – 100 км зона на „АЕЦ Козлодуй“. Мощността на еквивалентната доза на радиоактивния гама фон е в диапазона $0,13 \div 0,18 \mu\text{Sv/h}$. Не се установява изменение на характерните за отделните пунктове стойности на естествените радионуклеиди в анализираниите проби.

Води

По показател обща алфа и обща бета активност, през второ и четвърто тримесечие на 2024 г. са пробонабрани и анализирани 8 броя повърхностни водни проби в 3 – 100 км зона на „АЕЦ Козлодуй“. Не са констатирани отклонения от обичайните стойности за обща алфа и бета активност за пунктовете.

Продължава да се следи състоянието на радиационния гама - фон в постоянните пунктове за пробовземане на територията на област Враца. Направените измервания показват, че мощността на еквивалентната доза е в границите на характерните естествени стойности за съответните пунктове и конкретните метеорологични условия: през първо тримесечие - от $0,14 \div 0,16 \mu\text{Sv/h}$. И през четвърто тримесечие - от $0,13 \div 0,21 \mu\text{Sv/h}$.

Седименти

Извършено е пробовземане и анализ на 5 броя годишни седименти в 3 – 100 км зона на „АЕЦ Козлодуй“. Мощността на еквивалентната доза на радиационния гама – фон е от $0,13 \div 0,21 \mu\text{Sv/h}$. Не се установява изменение на характерните за отделните пунктове стойности на естествените радионуклеиди в анализираниите проби.

Обекти с потенциална възможност при инциденти от различен характер за радиационно замърсяване на околната среда:

Почви

През всяко тримесечие на 2024 г. е извършено пробонабиране и анализ на тримесечни проби от 12-те пункта в 3-30 км зона на „АЕЦ Козлодуй“. Мощността на еквивалентната доза на радиоактивния гама фон е в диапазона от $0,13 \div 0,17 \mu\text{Sv/h}$. Активността на Cs-137 е в диапазона от $5,1 \div 10,4 \text{ Bq/kg}$. Не се установява изменение на характерните за отделните пунктове стойности на естествените радионуклеиди в анализираниите проби.

Води

По показател обща алфа и обща бета активност, през 2024 г. са пробонабрани и анализирани 98 броя водни проби в 3 – 30 км зона на „АЕЦ Козлодуй“. Не са констатирани отклонения от обичайните стойности за обща алфа и бета активност за пунктовете.

Взети са и са анализирани по 4 броя (всяко тримесечие) водни проби за определяне съдържанието на Cs-137 от река Дунав при гр. Козлодуй – пристанище и при гр. Оряхово – пристанище. Не са констатирани отклонения.

Всяко тримесечие са взети проби от река Дунав при гр. Оряхово – пристанище и отпадъчна вода от отводящия канал на АЕЦ за определяне съдържанието на тритий. Не са констатирани отклонения.

През първо тримесечие на 2024 г. са пробонабрани и анализирани 3 бр. подземни води от площадка „Радиана“ на „АЕЦ Козлодуй“, по показателя обща алфа и бета активност и за определяне съдържанието на Cs-137. Не са констатирани отклонения.

Пробите са анализирани в ЛРИ на ИАОС-София за определяне съдържанието на тритий и естествен уран.

За второ тримесечие на 2024 г. са пробонабрани и анализирани 3 броя подземни води от Площадка 2 на „Нови ядрени мощности“ на „АЕЦ Козлодуй“, по показатели обща алфа и бета активност и за определяне съдържанието на Cs-137. Не са констатирани отклонения от обичайните стойности.

Пробите са анализирани в ЛРИ на ИАОС-София за определяне съдържанието на тритий и естествен уран.

Продължава да се следи състоянието на радиационния гама – фон в постоянните пунктове за пробовземане на територията на област Враца. Направените измервания показват, че мощността на еквивалентната доза е в границите на характерните естествени стойности за съответните пунктове и конкретните метеорологични условия: за първо тримесечие от $0,12 \div 0,17 \mu\text{Sv/h.}$; за второ тримесечие от $0,12 \div 0,20 \mu\text{Sv/h.}$; за трето тримесечие от $0,13 \div 0,18 \mu\text{Sv/h.}$ за четвърто тримесечие от $0,12 \div 0,13 \mu\text{Sv/h.}$

Седименти

Извършено е пробонабиране и анализ на 6 броя седименти в 3 – 30 км зона на „АЕЦ Козлодуй“ през трето и четвърто тримесечие. Мощността на еквивалентната доза на радиационния гама –фон е в диапазона: трето тримесечие - $0,15 \div 0,17 \mu\text{Sv/h.}$; четвърто тримесечие - $0,12 \div 0,13 \mu\text{Sv/h.}$

Не се установява изменение на характерните за отделните пунктове стойности на естествените радионуклеиди в анализираниите проби.

2. Обобщени изводи за радиационното състояние на околната среда.

Резултатите от радиологичния мониторинг на околната среда през 2024 г. показват, че радиационният гама - фон в област Враца е в границите на характерните за страната фонове стойности. Не са наблюдавани повишавания на специфичните активности на изследваните естествени и техногенни радионуклиди в атмосферния въздух, водите и почвите в пунктовете за наблюдение в обхвата на РИОСВ- Враца.

III. 4. ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

Управлението на химикалите има за цел постигане на високо ниво на защита на човешкото здраве и опазване на околната среда посредством засилване ролята и отговорността на индустрията, осигуряване на безопасната им употреба в условията на свободно движение на химикалите на вътрешния Европейски пазар и предотвратяване на последствията от промишлени аварии. Националната политика по управление на химикалите се основава на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и изискванията на Директива Севезо III, транспонирана в българското законодателство в Закона за опазване на околната среда (ЗООС) - Глава седма “Предотвратяване и ограничаване на промишленото замърсяване”, Раздел I “Контрол на опасностите от големи аварии” и подзаконовите нормативни актове към тях.

РИОСВ-Враца провежда контрол, включващ прилагане на превантивен подход с цел предотвратяване на големи аварии в предприятия/съоръжения и контрол по ограничаване на последствията от аварии с опасни химични вещества/смеси в тях. Основното изискване към операторите на предприятия/съоръжения, попадащи в

обхвата на Глава 7, раздел I на ЗООС е да се предприемат всички необходими превантивни мерки за предотвратяване на големи аварии и за ограничаване на последствията от тях за човека и околната среда и да ги докаже пред компетентния орган. През 2024 г. на територията на област Враца няма установени аварийни ситуации в обекти с нисък или висок рисков потенциал, не са констатирани аварии, водещи до замърсяване на компонентите на околната среда с опасни химични вещества.

РИОСВ - Враца извършва превантивен, текущ и последващ контрол на лицата - производители, вносители и потребители надолу по веригата на опасни химични вещества и смеси по прилагане на хармонизираното законодателство в областта на химикалите.

Всяко физическо или юридическо лице в Република България може да произвежда, пуска на пазара, употребява, съхранява и изнася химични вещества в самостоятелен вид или в смеси. Това трябва да става по начин, който да предотвратява или ограничава вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда в съответствие с екологичното и химично законодателство.

Контролът върху химичните вещества се осъществява, съгласно изискванията на следните нормативни актове:

- ✓ Закон за опазване на околната среда;
- ✓ Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС);
- ✓ Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH);
- ✓ Регламент (ЕО) 1272/2008 относно класифицирането, етиктирането и опаковане на вещества и смеси (CLP);
- ✓ Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчиви органични замърсители;
- ✓ Регламент (ЕО) 648/2004 относно детергентите;
- ✓ Регламент (ЕО) 649/2012 относно износа и вноса на опасни химични вещества (PIC);
- ✓ Регламент (ЕС) 852/2017 относно живака;
- ✓ Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни химични вещества и ограничаване на последствията от тях;
- ✓ Наредба за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси

РИОСВ-Враца отговаря за прилагане и налагане на законодателството по химикали и предотвратяване на големи аварии с опасни вещества общо на 30 обекта на територията на област Враца, от които 4 бр. обекти са класифицирани като предприятия с нисък или висок рисков потенциал.

През годината бяха проверени складове за съхранение на химични вещества и смеси, по отношение на правилно съвместно съхранение и обозначаване с табели с категории на опасност, транспортна инфраструктура, информация за възможните опасности при работа с химични вещества, документация за наличието, разположението и количествата на опасните вещества и препарати, указанията и инструкциите за реагиране в случай на злополука, действия в случай на авария, пожар, индивидуални и колективни средства за защита, вътрешни заповеди правата за достъп до химикалите.

По фактор „Опасни химични вещества и смеси“ са планирани и извършени 22 бр. планови проверки на 22 обекта, които употребяват и/или съхраняват химични вещества и смеси. При проверките не са дадени предписания и издадени актове,

2. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове

Относно управление на опасни химични вещества и предотвратяване на големи аварии с опасни химични вещества основните цели и приоритети през годината бяха:

- ✓ Контрол на оператори на предприятия/съоръжения, класифицирани с нисък и висок рисков потенциал по чл. 103, ал. 2 или ал. 5 от ЗООС 4 броя обекти;
- ✓ Контрол относно спазване на задълженията за регистрация по Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH), вкл. недопускане на производство, пускане на пазара и/или употреба на вещества без извършена регистрация, когато такава се изисква, и на задълженията за предоставяне на разширени информационни листове за безопасност и спазване на условията, посочени в тях – 22 обекта.
- ✓ Контрол за правилно съхранение и употреба на опасни химични вещества и смеси, в т.ч. изготвяне на собствена оценка за безопасността на съхранение – планирани са проверки на 22 обекта;
- ✓ Контрол относно пускането на пазара, употребата, съхраняването и износа на химични вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделия и смеси без спазване на изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, посредством контролни проверки;
- ✓ Контрол по Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Основно се планира контрол по отношение на:

- ✓ Контрол по Наредба за съхранение на опасни вещества;
- ✓ Контрол по Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH) на целеви групи-производители, вносителите и потребители по веригата и контрол по Регламент

1272/2008 (CLP) относно класификацията и етиктирането на химичните вещества и смеси – 20 бр., съгласно табл. 3.8. от приложението;

✓ Контрол на изискванията за разширени информационни листове за безопасност (ИЛБ) и сценариите на експозиция (СЕ), по отношение на правилата за класификация и етиктиране, съгласно Регламент CLP. Проверките за разширени ИЛБ обхваща всички фирми, включени в програмата за планирани проверки по ЗЗВВХВС.

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии)

Химикали:

РиОСВ-Враца отговаря за прилагане и налагане на законодателството по химикали на 30 обекта на територията на област Враца. През отчетният период по фактор „Опасни химични вещества и смеси“ са планирани и извършени планови проверки на 22 обекта, които употребяват и/или съхраняват химични вещества и смеси. При проверките не са дадени предписания.

През годината няма съставени актове за установени административни нарушения (АУАН) и не са прилагани принудителни административни мерки.

✓ Регламент (ЕО) №1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)

През 2024г. са извършени планови проверки на 22 броя обекти във връзка с изпълнение на изискванията на Регламента. Всичките обекта са потребители по веригата на химични вещества. При контрола на обектите не се установиха нарушения

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

на задълженията за регистрация по Регламента. Не се установи производство или употреба на нерегистрирани вещества.

✓ Регламент (ЕО) №1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP)

При извършените проверки по този регламент през 2024г. няма констатирани нарушения.

✓ Регламент № 648/2004 относно детергентите.

Не са установени оператори в обхвата на Регламента

✓ Регламент № 649/2012 относно износа и вноса на опасни химикали(PIC)

На територията, контролирана от РИОСВ-Враца няма лица, извършващи дейности в обхвата на Регламента.

✓ Регламент № 2017/852 относно живака

На територията на РИОСВ-Враца не са налични производства, които използват живак, смеси на живака или живачни съединения за разрешена употреба (за производство на продукти или в производствени процеси). Поради тази причина не е извършван контрол по Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака.

✓ Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ)

Не са установени, притежатели на УОЗ вещества, които да подлежат на контрол по Регламент 2019/1021

✓ Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси

През 2024 г. са извършени планови проверки на 22 броя обекти във връзка с изпълнение на изискванията на Наредбата. При извършените проверки по наредбата за съхранение, на дружества, съхраняващи/употребяващи опасни вещества, попадащи в обхвата на приложение № 3 към ЗООС, няма издадени предписания.

В резултат на извършения контрол на обекти произвеждащи, употребяващи и съхраняващи опасни химични вещества и смеси е постигнато високо ниво на защита от вредното въздействие на опасните химични вещества и смеси върху околната среда и здравето на хората в района. Отчита се добра осведоменост от страна на дружествата спрямо екологичното законодателство. Изпълнени са целите и приоритетите, поставени в плана за контролна дейност за 2024 г.

СЕВЕЗО (обекти с висок и нисък рисков потенциал):

Провеждането на контролна дейност по прилагането на Глава Седма, Раздел I от Закона за опазване на околната среда през 2024 г., е свързано с контрол по прилагане на мерките, заложи в *Докладите за безопасност (ДБ)* на предприятията с висок рисков потенциал и с контрол по прилагането на *Политиките по предотвратяване на големи аварии (ППГА)*, чрез *Системите за управление на мерките за безопасност* за предприятията с нисък рисков потенциал.

На територията, контролирана от РИОСВ - Враца, попадат 4 броя предприятия и/или съоръжения, в които се използват и/или съхраняват опасни химични вещества и смеси. От тях 3 броя са класифицирани с висок рисков потенциал /ПВРП/ и 1 брой като предприятие с нисък рисков потенциал /ПНРП/.

Като местоположение, действащите Севезо предприятия се намират в населени и в непосредствена близост до населени места, което увеличава риска и последствията за околната среда и населението при възникване на голяма авария в тези предприятия. На тези площадки се извършват комплексни дейности, свързани с производството и поддръжката на оборудването, експлоатират се многофункционални съоръжения и инсталации, което обуславя необходимостта от постоянно вътрешно наблюдение и контрол на процесите. В това отношение тези предприятия се характеризират с повишена степен на опасност.

През годината са извършени проверки на всичките 3 бр. предприятия и съоръжения с висок рисков потенциал.

През 2024 г. няма настъпили аварии с опасни химични вещества. Проведените проверки на оператори на предприятия/съоръжения, класифицирани съгласно чл. 103, ал. 2 от ЗООС, установиха спазване на условията за предотвратяване на рисковете от големи аварии и ограничаване на последствията от тях за човека и околната среда.

✓ „АЕЦ Козлодуй” ЕАД, гр.Козлодуй - висок рисков потенциал

„АЕЦ Козлодуй” ЕАД – гр. Козлодуй има актуално решение за одобрен доклад за безопасност Решение 114-A2/2023 г. на основание на чл. 116ж, ал. 4, предложение първо, във връзка с чл. 116, ал. 1 от ЗООС. Актуализацията е във връзка с изменение на ДБ, ДППГА и ВАП.

За производствената дейност на "АЕЦ Козлодуй" ЕАД има изготвен аварийен план, разработен на основание националната законодателна уредба, регламентираща безопасното използване на ядрената енергия, аварийното планиране и аварийната готовност, безопасността на ядрената централа, основните норми

на радиационна защита, препоръките на международната агенция по атомна енергия в областта на аварийното планиране, както и международните конвенции за ядрена безопасност, по които РБългария участва.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

От направената проверката се констатира, че операторът спазва експлоатационните изисквания за безопасност на съоръженията в предприятието. Констатираните факти и обстоятелства във връзка с аварийната безопасност на предприятието отговарят на нормативните изисквания за пожарна и аварийна безопасност.

✓ “Булгартрансгаз” ЕАД, гр. София - “Подземно газово хранилище “Чирен”- с. Чирен, община Враца - висок рисков потенциал

„Булгартрансгаз” ЕАД за обект ПГХ-Чирен, има актуално решение за одобряване на Доклад за безопасност - Решение по ОВОС №2-2/2022 г. на МОСВ. Дружеството е в процес на реализацията на инвестиционно предложение: „Проектиране и изграждане на нови надземни съоръжения - компресорна станция с всичките ѝ прилежащи технически съоръжения за обезпечаване надеждна и непрекъсната работа в режим нагнетяване и добив на газ, както и нова газоизмервателна станция (ГИС), във връзка с разширение капацитета на подземно газохранилище (ПГХ) „Чирен“ и връзката им със съществуващите такива“. Към момента предвидените промени не са осъществени. Започнало е строителството на площадката по проекта за разрешение - наземна част. За производствената дейност на “Булгартрансгаз“ ЕАД, ПГХ Чирен има изготвен вътрешен аварийен план, в които са предвидени съответните мерки в случай на възникване на аварии, начините на оповестяване и информиране на засегнатото население и на външните структури и възлови звена от единната спасителна система, както и действията за справяне с последиците. От направеният преглед при проверката се констатира, че операторът спазва експлоатационните изисквания за безопасност на съоръженията в предприятието.

✓ “Петролна база Враца“ с оператор „Петролен терминал Запад“ ЕООД, гр. Враца – висок рисков потенциал.

Извършена проверка по условията в Доклада за безопасност одобрен с Решение № 205-АО/2017г. на Изпълнителна агенция по околна среда - гр. София, издаден на „Петролна база Враца“ с оператор „ДМВ“ ЕООД, гр. София.

С писмо на ИАОС-София и на основание чл.106 от ЗООС е потвърдена класификация по чл. 103, ал.5, т.5 от ЗООС на предприятието с

висок рисков потенциал с новия оператор "Петролен терминал Запад" ЕООД. Съгласно указанията не следва да се подава ново заявление до ИАОС за одобряване на

актуализиран доклад за безопасност по чл. 116ж от ЗООС, във връзка с промяна на собствеността.

За производствената дейност на “Петролна база Враца“ има изготвен вътрешен аварийен план, в които са предвидени съответните мерки в случай на възникване на аварии, начините на оповестяване и информиране на засегнатото население и на външните структури и възлови звена от единната спасителна система, както и действията за справяне с последиците. Операторът спазва експлоатационните изисквания за безопасност на съоръженията в предприятието.

При проверките се констатира, че операторите на проверяваните обекти спазват управленските и технически мерки, предвидени в документите, съгл. чл.110, ал.1 от ЗООС. Стриктно се спазват нормативните изисквания, свързани с безопасността на труда, противопожарната охрана и опазването на околната среда. Операторите са изготвили процедури за докладване в случай на аварии или нарушения на технологичния режим. Проведена се оценка на всички необходими промени в технологичните съоръжения и процеси от гледна точка на предотвратяване на аварийите. Поддържат се техническите съоръжения и транспортните средства на такова ниво, че рискът от авария да бъде сведен до минимум.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ

IV.1. ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХ ОКОЛНАТА СРЕДА (ОВОС) И ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА (ЕО)

В изпълнение на заложените цели по ОВОС и ЕО, и чрез поставените условия и мерки в издадените Решения/Становища по ОВОС и ЕО се постигат приоритетите за недопускане на замърсяване на околната среда над допустимите норми в региона.

С цел предотвратяване на възможността за възникване на отрицателно въздействие върху околната среда и имайки предвид заложените условия и мерки на най-ранен етап за съобразяване при реализиране на инвестиционното предложение, отнасящи се до опазване компонентите и ограничаване влиянието върху факторите на околната среда, едно от предизвикателствата е извършване на контрол във връзка с издадените Решения/Становища.

Извършват се проверки за правно действие на издадени Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС/ЕО и Решения/Становища по ОВОС/ЕО, предвид посоченият 5 годишен срок от датата на издаването им и започване на осъществяването им, съгласно разпоредбите на ЗООС.

Прекратени са със съответните Решения няколко процедури, при които възложителите внесли уведомления за инвестиционни предложения, не са изпълнили дадените им указания от компетентния орган за продължаване на процедурата по ОВОС/преценка ОВОС. Решенията не отменят правата на възложителите за инициране на нова процедура по реда на нормативната уредба по околна среда.

Информацията във внесените преписки от възложителите, се изпраща по служебен път за становище до специализирани ведомства, включително и до съответната община/кметство по местоположение на ИП, БДДР-Плевен и РЗИ-Враца. От общините и кметствата на областта, които са пряко засегнати от реализирането на съответното инвестиционно предложение, се представят писмени становища.

Становищата на специализираните ведомства, общините и кметствата се вземат предвид в мотивите на издаваните административни актове, в които се отразява и мнението на засегната общественост. Общественото мнение се изразява и чрез обявяването на ИП от страна на възложителя. При издаването на Решенията се отчитат особеностите на всеки конкретен случай по отношение на мащабност, капацитет, местоположение, кумулативно въздействие. Експертите по съответните компоненти и фактори на околната среда в инспекцията дават писмени становища по внесената информация, конкретно за всяко инвестиционно намерение.

Прилагането на процедурите по ЕО и ОВОС дава възможност на обществеността активно да участва в процесите на взимане на решение/становище на компетентния орган.

Чрез превантивната дейност се постигат целите на ОВОС и ЕО за осигуряване на високо ниво на защита и опазване на околната среда, респективно на човешкото здраве, в процеса на подготовка и одобряване на ИП/ПП.

► По отношение провеждането на процедурите по Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС):

За периода на 2024 г. от компетентността на РИОСВ- Враца са издадени общо 55 бр. решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, с характер на решението „да не се извършва ОВОС“, за инвестиционни предложения от следните категории на Приложение №2 от ЗООС:

- “Селско, горско и водно стопанство” - 3 бр., от тях:
 - т. 1, б. „д“ - Интензивно животновъдство (инвестиционни предложения, невключени в приложение № 1) – 1 бр., находящо се в община Мездра;
 - т. 1, б. „е“ - Интензивно развъждане на риба – 2 бр., находящи се в община Мездра;
- „Минно дело“ – 4 бр., от тях:
 - т. 2, б. „а“ - Кариери, открити рудници и добив на торф (невключени в приложение № 1) - 2 бр., находящи се в община Мездра;
 - т. 2, б. „г“ - Дълбоки сондажи, в т.ч.: геотермални; за съхраняване на ядрени отпадъци; за водоснабдяване, с изключение на тези за изследване на стабилността на геоложката основа – 2 бр. находящи се в община Враца;
- „Енергийно стопанство“ – 25 бр.:
 - т. 3, б. „а“ - Промислени инсталации за производство на електроенергия, пара и топла вода – 23 бр, находящи се в общини Враца, Мездра, Криводол, Козлодуй, Оряхово, Бяла Слатина и Мизия;
 - т. 3, б. „б“ - Промислени съоръжения за пренос на газ, пара и топла вода, пренос на електроенергия по надземни кабели (невключени в приложение № 1) – 2 бр., находящи се в общини Мездра и Бяла Слатина;
- „Инсталации в химическата промишленост (невключени в приложение № 1)“ – 1 бр., което попада в:
 - т. 6, б. „в“ – Съоръжения за съхраняване на нефт, нефтопродукти и химически вещества - 1 бр, находящо се в община Враца.
- “Предприятия в хранителната промишленост“ – 1 бр., което попада в:
 - т. 7, б. „в“ - Производство на млечни продукти – 1 бр., находящо се в община Враца;
- “Инфраструктурни инвестиционни предложения” – 15 бр., от тях:
 - т. 10, б. „б“ - За урбанизирано развитие, включително строителство на търговски центрове и паркинги - 14 бр., находящи се в общини Враца и Мездра;

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

- т. 10, б. „д“ - Строителство на пътища (невключени в приложение № 1) – 1 бр., находящо се в община Бяла Слатина;
- „Други инвестиционни предложения“ – 4 бр., които попадат в:
 - т. 11, б. „б“ - Депа за отпадъци и инсталации за обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци (невключени в приложение № 1) и/или площадки за извършване на дейности по оползотворяване с код R13 на отпадъци с код 19 12 04, 19 12 10 и 19 12 12 – 4 бр., находящи се в общини Враца, Роман, Мизия и Бяла Слатина;
- „Туризм и отдих“ – 2 бр., от тях:
 - т. 12, б. „в“ - Ваканционни селища, хотелски комплекси извън урбанизирани територии и съпътстващи дейности (невключени в приложение № 1) – 1 бр., находящо се в община Мездра;
 - т. 12, б. „г“ - Постоянни къмпинги и места за паркиране на каравани – 1 бр., находящо се в община Мездра.

Две от инвестиционните предложения, за които има издадени Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, обхващат дейности от две различни категории, както следва:

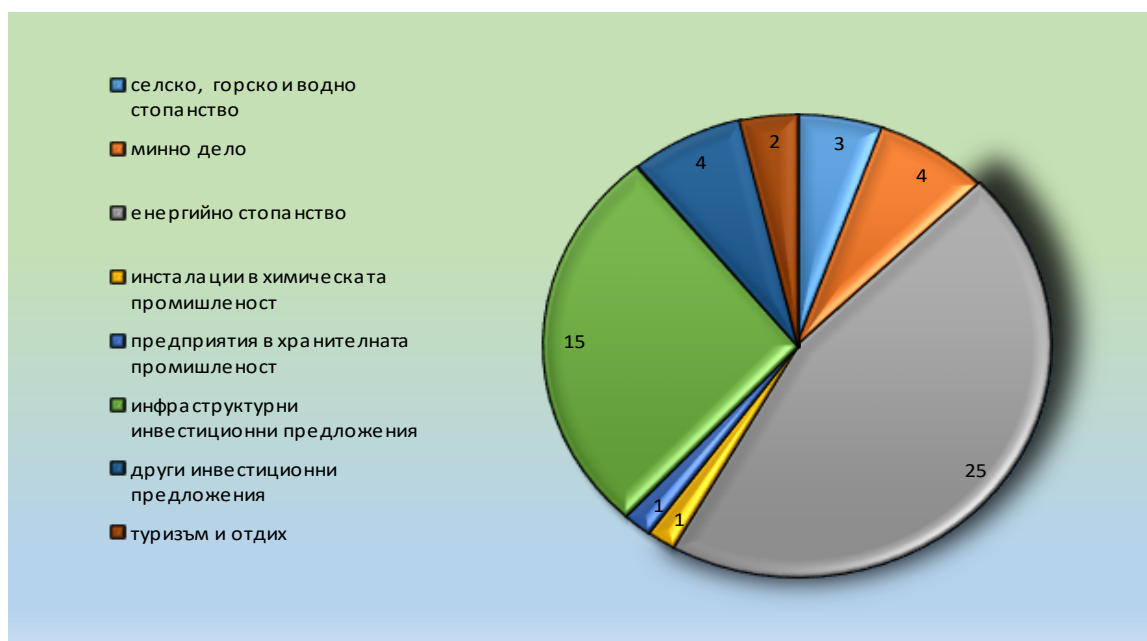
- „дълбоки сондажи“ и „за урбанизирано развитие, включително строителство на търговски центрове и паркинги“, с местоположение община Враца.
- „ваканционни селища, хотелски комплекси извън урбанизирани територии и съпътстващи дейности“ и „постоянни къмпинги и места за паркиране на каравани“, с местоположение община Мездра.

Две от инвестиционните предложения, за които има издадени Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, са с местоположение цялата област Враца.

За изминалата 2024 г. на територията, контролирана от РИОСВ – Враца, продължава да се наблюдава огромен интерес на възложители към реализирането на инвестиционни намерения, касаещи изграждане на фотоволтаични електроцентрали. Друга категория инвестиционни предложения, които са със засилен интерес от възложителите са обектите за урбанизирано развитие.

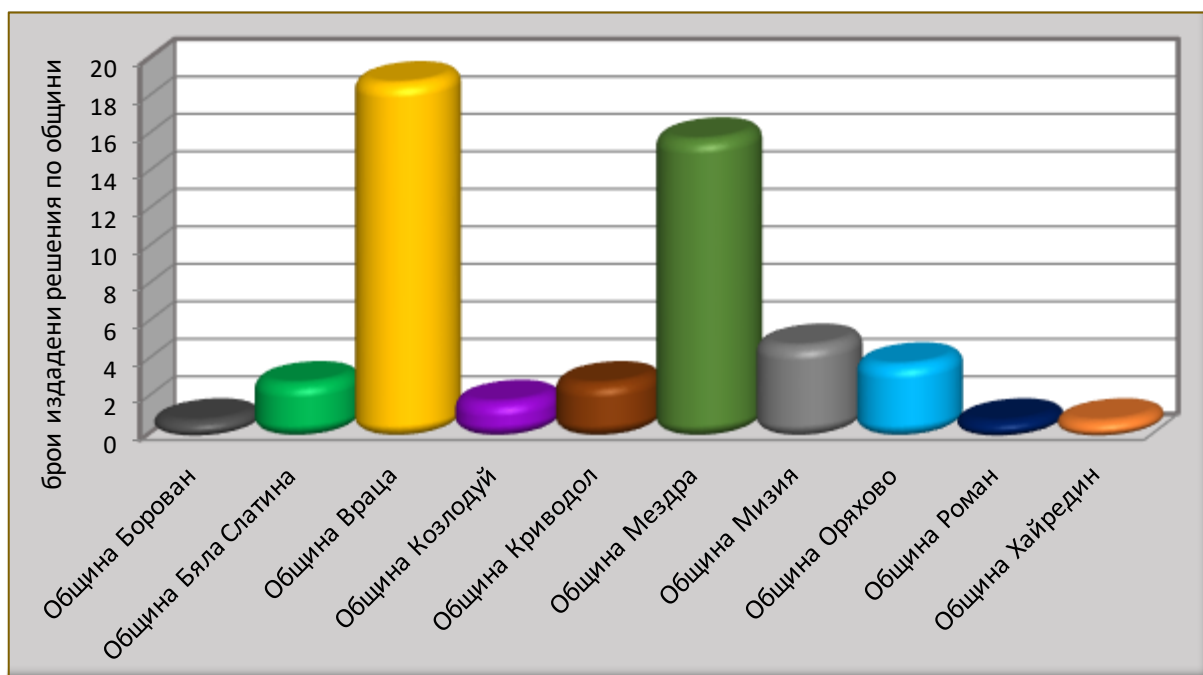
Графика 1.

Разпределение на инвестиционните предложения по категории

Графика 2

Разпределение на издадените Решения по ОВОС/Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за инвестиционни предложения по общини ►

Прекратени процедури по ОВОС:

-През 2024 г. са издадени 4 бр. Решения за прекратяване на процедури по раздел III, Глава шеста от Закона за опазване на околната среда, от които:

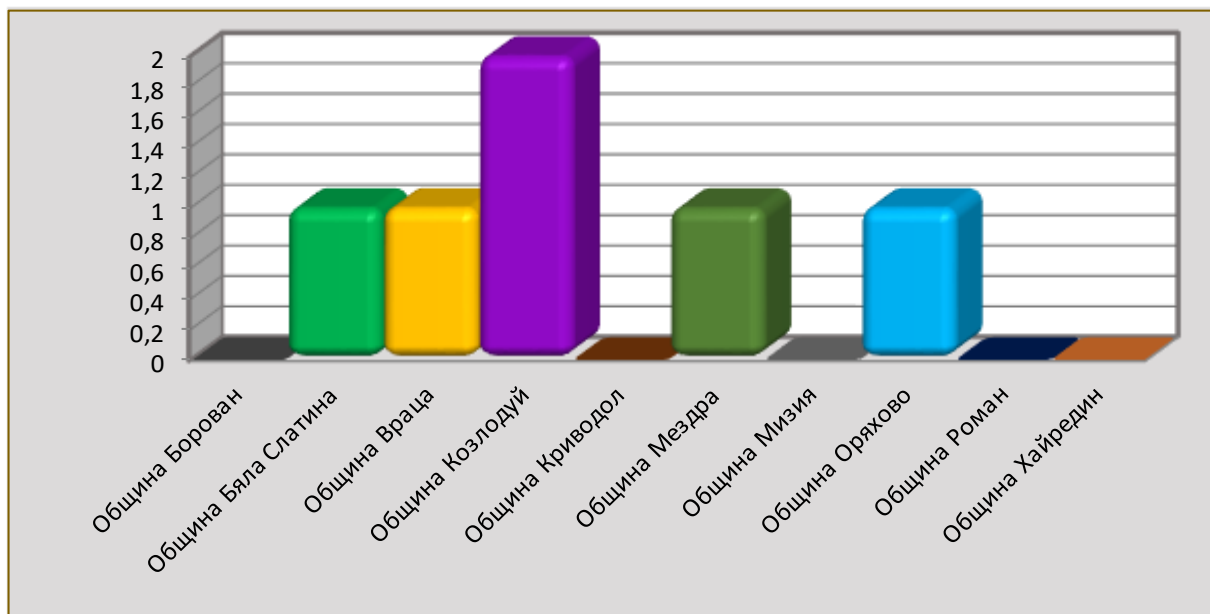
- На основание чл. 2а, ал. 1 и ал. 3 от Наредбата за ОВОС и чл. 56, ал. 1 от АПК – 3 бр. - по искане на възложител.
- На основание чл. 2а, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от Наредбата за ОВОС – 1 бр. - недопустимост на инвестиционните предложения спрямо действащи нормативни или административни актове

► По отношение провеждането на процедурите по Екологична оценка (ЕО):

- За периода на 2024 г. са издадени:
 - 1 бр. Становище по екологична оценка, с което се съгласува Общ устройствен план (ОУП) на община Козлодуй – т. 10.1. от приложение № 1 на Наредбата за ЕО.
 - 5 бр. Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО - с характер на решението „да не се извършва ЕО“, за план/програма, попадащи в:
 1. обхвата на чл. 2, ал. 2, т. 1 от Наредбата за ЕО – 1 бр., като:
 - 1 бр. попадат в т. 5.1. на приложение № 2 на Наредбата за ЕО:
 - за „Програма за управление на отпадъците на община Козлодуй за периода 2021-2028г.“
 2. обхвата на чл.2, ал.2, т. 2 от Наредбата за ЕО – 3 бр., за:
 - Изменение на Общ устройствен план на общини Бяла Слатина, Оряхово и Мездра.
 3. обхвата на чл.2, ал.2, т. 3 от Наредбата за ЕО – 1 бр. планове програми и техните изменения извън приложения № 1 и 2, които очертават рамка за бъдещо развитие на инвестиционни предложения.

Графика 3

Разпределение на издадените Становища по ЕО/Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за планове/програми по общини

- Прекратени процедури по ЕО:

През 2024 г. са издадени 2 бр. Решения за прекратяване на процедури по раздел II, Глава шеста от Закона за опазване на околната среда, от които:

- На основание чл. 56, ал. 1 от АПК – 2 бр. - по искане на възложител.

- През 2024 г. са издадени:

- Решения за поправка на очевидна фактическа грешка в решения за прекратяване на процедурата по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда – 1 бр.

- За периода в направлението своевременно са извършвани дейности, при които са разглеждани и/или процедирани, в съответствие с нормативната уредба:

- Уведомления за инвестиционни предложения, подлежащи на процедура по реда на глава шеста на ЗООС;

- Искания за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС;

- Уведомления за план/програма подлежащи на процедура по реда на глава шеста на ЗООС;

- Искане за издаване на Становище по ЕО;

- Искане за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО;

- Задание за определяне на обхвата и съдържанието на доклад за екологична оценка;

- Задание за обхват и съдържание на оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на инвестиционно предложение (ИП);

- Доклади за ЕО/ОВОС от компетентността на МОСВ/РИОСВ;

- Писма за прекратяване на започнала процедура по ОВОС и др. писма от различно естество, които пряко или косвено са свързани с провеждане на процедурите по ОВОС/ЕО.

- От направлението са изготвени значителен брой писма от различен характер, във връзка провеждането на процедурите по ОВОС и ЕО, както и в оперативния порядък на

изпълнение на заложените цели по ОВОС и ЕО (уведомителни писма, относно провежданите процедури по ОВОС/ЕО; по писмени консултации по определяне на обхвата, съдържанието и формата на доклади за ОВОС/ЕО и оценка качеството на ДОВОС; процедури от компетентност на МОСВ и РИОСВ; за допълнителна информация; за становища до БДДР-Плевен, РЗИ-Враца, ИАРА и др.; за потвърждаване на влезли в сила административни актове, издадени от директора на РИОСВ-Враца; напомнителни писма за прекратяване на процедури и т.н./.

► Във връзка с осъществяването на планов контрол по изпълнението на плана за контролната дейност за 2024 г. на РИОСВ-Враца са извършени всички заложен в направлението 23 планови проверки. Анализът показва, че се наблюдава изпълнение на заложените условия и мерки в решенията.

За предоставяне на информация от възложители и общини, във връзка с плановата контролна дейност, са изпратени 23 бр. писма.

- На основание чл. 100 от ЗООС и чл. 22 от Наредбата за ОВОС, по изпълнение на условия и мерки в Решения по ОВОС/Решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, издадени от МОСВ/РИОСВ-Враца и касаещи ИП на територията контролирана от РИОСВ-Враца, са извършени 12 бр. проверки. При проверките е установено следното:

- При извършените проверки (6 бр.) на издадените Решения по ОВОС, няма нарушения в условията и мерките заложен в тях.

- За 3 бр. (от общо 6 бр.) от Решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС е установено, че не е започнало осъществяването на ИП.

- Извършени са 6 бр. проверки във връзка с издадени от РИОСВ-Враца Становища по екологична оценка, от които: Становище по екологична оценка за ОУП на община Мездра, Становище по екологична оценка за ОУП на община Мизия, Становище по екологична оценка за ОУП на община Бяла Слатина, Становище по екологична оценка за ОУП на община Борован, Становище по екологична оценка за ОУП на община Оряхово, Становище по екологична оценка за ОУП на община Роман. Констатирано че планове се прилагат съобразно заложените условия и мерки в постановените Становища по ЕО.

- Извършени са и 5 бр. проверки относно правното действие на издадени административни актове от РИОСВ-Враца, на основание чл. 93, ал. 8 от ЗООС.

При извършените проверки се констатира, че 4 бр. Решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС са загубили правно действие. За загубата на правно действие на решенията са уведомени възложителите и съответните общини.

- През 2024 г. са извършени общо 6 бр. извънредни проверки, както следва:

- Извършена е 1 бр. извънредна проверка по отношение на правно действие на Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС издадено от РИОСВ-Враца (по заявление от възложителя). При проверката е установено, че решението е в правно действие. За резултатите от проверката е уведомен възложителя.

- Извършена 1 бр. извънредна проверка във връзка с постъпила информация от възложителя, относно изграждане на обект, за който от страна на РИОСВ-Враца има издадено Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. Констатирано е, че е започнала реализация. Няма нарушения на условията в решението.

- Извършена е 1 бр. извънредна проверки относно правното действие на Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС издадено от РИОСВ-Враца (след получено писмо от МЕ). Констатирано е, че решението е изгубило

правно действие. За резултатите от проверката за уведомени възложителят и съответният орган по одобряване/разрешаване на ИП.

- Извършена е 1 бр. извънредна проверка във връзка с назначена комисия със Заповед № ДК-08-Вр-46/17.07.2024г. на Началника на РДНСК – Враца за строеж „Фотоволтаична електроцентрала 2994,6 kWp“, находящ се в п.и. 68148.212.3 по КККР, м-т „Гладно поле, с. Софрониево, общ. Мизия, обл. Враца. При проверката е констатирано, че за реализираното инвестиционното предложение, не е подавано уведомление в инспекцията, съгласно изискванията на чл. 95, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда и чл. 4, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, за което е съставен 1 бр. Акт за установяване на административно нарушение.

- Извършена е 1 бр. извънредна проверки относно правното действие на издадено от директора на РИОСВ-Враца Решение по ОВОС № ВР-1-1/2019г. от 02.09.2019г. Констатирано е, че решението не е изгубило правно действие.

- Извършена е 1 бр. извънредна проверка относно влязло в сила и правно действие на издадено от директора на РИОСВ-Враца Решение по ОВОС № ВР-31-ПР/2018г. от 12.12.2018г. Констатирано е, че решението е влязло в сила и не е изгубило правно действие.

- За резултатите от извършените проверки, са изпратени писма до възложителите и до съответният орган по одобряване/разрешаване на ИП.

- Взето е участие и в други планови и извънредни проверки, във връзка със спазване изискванията на екологичното законодателство.

- Експерти от направлението са взели участие в обсъждания, заседания и комисии и др., в т.ч.:

- 49 бр. държавни приемателни комисии за строежи.

- 5 бр. Заседания на Междуведомствена комисия - специализиран състав на Висш експертен екологичен съвет /ВЕЕС/ към МОСВ.

- 3 бр. онлайн заседания на ТИС, на които са разглеждани различни проекти за находища.

► За всички ИП/ППП попадащи в обхвата на чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС* направлението е дало становища, с които възложителите са уведомени, че не попадат в обхвата на Глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), и не са предмет на процедура по Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) или Екологична оценка (ЕО).

► Специализираните програмни Публични регистри (онлайн) по ОВОС и ЕО се актуализират своевременно с данни за текущите процедури. Регистрите са достъпни на интернет страницата на РИОСВ- Враца.

Във връзка с достъпа на обществеността до процедурите по ОВОС/ЕО, на интернет страницата на РИОСВ- Враца се поддържат следните информационни масиви и регистри:

- Съобщения по чл.5, ал.2 от Наредбата за ОВОС;
- Издадени от РИОСВ- Враца Решения за преценяване на необходимостта от ОВОС;
- Издадени от РИОСВ-Враца Решения по ОВОС;
- Издадени от РИОСВ- Враца Решения за преценяване необходимостта от ЕО;
- Издадени от РИОСВ- Враца Становища по ЕО;
- Издадени от РИОСВ- Враца Решения за прекратяване на процедури по ОВОС/ЕО;

- Издадени от РИОСВ- Враца Решения за спиране на административно производство по чл. 54 от АПК;
- Обществени обсъждания и консултации с обществеността;
- Обществен достъп до доклади по ОВОС;
- Съобщения за неполучени писма и административни актове;
- Съобщения за загуба на правно действие на административни актове издадени по реда на глава по реда на глава шеста от ЗООС;
- Съобщения за осигурен обществен достъп до Уведомления за инвестиционни предложения.
- Съобщения за осигурен обществен достъп до Информацията по Приложение 2 от Наредбата за ОВОС.
- Съобщения за уведомяване по чл. 8, ал. 4 от Наредбата за ЕО.
- Съобщения за постъпило искане за издаване на решение за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО;
- Регистър с процедурите по ОВОС;
- Регистър с процедурите по ЕО.

Своевременно са изготвят протоколите, във връзка с удостоверяване поставянето и свалянето от таблото на инспекцията на издадените Решения по глава шеста от ЗООС, по отношение достъп на обществеността чрез таблото на инспекцията.

IV.2. КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ

От началото на 2003 г. в България се прилагат комплексни разрешителни като инструмент за опазване на околната среда. Те са комплексен подход към предотвратяване на замърсяването и осъществяване контрол на емисиите във въздуха, водите и почвата, управление на отпадъците, енергийната ефективност, предотвратяване на аварии, чрез прилагане на най-добри налични техники (НДНТ). Комплексното разрешително е административен акт, с който се разрешава експлоатацията на определена инсталация или част от нея при определени условия, които гарантират съответствието ѝ с изискванията на глава VII от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Издаването на комплексни разрешителни е задължително при изграждането и експлоатацията на нови и действащи промишлени инсталации, и съоръжения за категориите дейности, попадащи в обхвата на Приложение № 4 на Закона.

РИОСВ-Враца е компетентният орган, който осъществява контрол по изпълнение на условията в издадените комплексни разрешителни на територията на област Враца.

На територията на РИОСВ-Враца извършват дейност 9 броя оператори с издадени 10 броя комплексни разрешителни за експлоатация на 17 броя инсталации и

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

съоръжения, попадащи в една или повече от изброените дейности в Приложение №4 от ЗООС:

№ ПО РЕД	НАИМЕНОВАНИЕ НА ОПЕРАТОРА	НАИМЕНОВАНИЕ НА ИНСТАЛАЦИЯТА И СЪОРЪЖЕНИЕТО	№ НА КОМПЛЕКСНО РАЗРЕШИТЕЛНО
1	2	3	4
1	„Екопроект” ООД, гр.Враца	Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Враца и Мездра (м. 5.4 от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 5-Н1/2010г. Актуализирано с Решение №5-Н1-И0-А1-ТГ1/2013 г. и Решение №5-Н1-И0-А2-ТГ1/2022 г.
2.	Община Оряхово	Регионално депо за неопасни отпадъци на общините Оряхово, Вълчедръм, Козлодуй, Хайледин, Мизия, Бяла Слатина, Борован, Кнежа (м. 5.4 от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 249-Н0/2008г. Актуализирано с Решение № 249-Н0-И0-А1/2012 г. и Решение № 249-Н0-И0-А2/2017 г.
3.	„Холсим (България)” АД, с.Бели извор	Инсталация за производство на циментов клинкер (м. 3.1 от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 75-Н1/2009г. Актуализирано с Решение №75-Н1-И0-А1/2012 г., Решение №75-Н1-И0-А2/2015 г., Решение №75-Н1-И0-А3/2017 г., Решение № 75-Н1-И0-А4/2021 г., Решение №75-Н1-И0-А5/2022 г., Решение №75-Н1-И0-А6/2023 г. и Решение №75-Н1-И0-А7/2023 г.
4.	“Булгартрансгаз” ЕАД, гр. София	І.Горивна инсталация с обща номинална инсталирана топлинна мощност 124,106 MW, включваща: А.Горивна инсталация с обща номинална инсталирана топлинна мощност 34,66 MW на действащата площадка на ПГХ „Чирен“; В.Горивна инсталация с обща номинална инсталирана топлинна мощност 89,446 MW на новопроектираната	№ 611-Н0/2022 г.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

		площадка, разширение на ПГХ „Чирен“ (т. 1.1 от Приложение № 4 на ЗООС)	
5.	„Яйца и птици” АД, гр.Мизия, площадка Козлодуй	Инсталация за интензивно отглеждане на птици (стокови носачки), включваща: 6 броя халета с № 1, 2, 3, 4, 5 и 6 (т. 6.6 “а” от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 259-Н1/2012 г. Актуализирано с Решение №259-Н1-И0-А1/2012 г. и Решение №259-Н1-И0-А2/2018 г.
6.	„Стройкерамик а” АД, гр.Мездра - цех Мездра	Инсталация за производство на тухли чрез изпичане в рингова пещ (т. 3.5 от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 70/2005 г.
7.	„Стройкерамик а” АД, гр.Мездра - цех Враца	Инсталация за производство на тухли чрез изпичане в рингова пещ (т. 3.5 от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 71/2005 г.
8.	„Метизи” АД, гр.Роман	Инсталация за производство на стоманени телове, стоманени въжета, арматурни снопове, пирони, сита и сапани, включваща: - Повърхностна обработка на метали чрез химични процеси (т. 2.6 от Приложение № 4 на ЗООС) - Обработване на черни метали в 2 Агрегата за горещо поцинковане на телове и полуфабрикат (т. 2.3 (в) от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 78/2005 г. Актуализирано с Решение №78-Н0-И0-А1/2011 г.
9.	„ЕНТЕ 2017“ ООД, гр. Асеновград, общ. Асеновград, обл. Пловдив	Инсталация за интензивно отглеждане на птици с повече от 40 000 места (т. 6.6 “а” от Приложение № 4 на ЗООС)	№ 256-Н0/2008 г. изменено с Решение №256-Н0-И1-А0/2015г. Актуализирано с Решение №256-Н0-И1-А1/2022 г.
10.	„АСК-БУЛ“ ЕООД, гр. Враца	Инсталация за преработка на отпадъчни нефтопродукти (т. 5.1, буква „б“ от Приложение № 4 на ЗООС) Инсталация за съхранение на опасни отпадъци (отпадъчни нефтопродукти) (т. 5.5, буква „б“ от Приложение № 4 на ЗООС)	№580-Н1/2022 г. изменено с Решение №580-Н1-И0-А0/2022 г.

Дейностите по комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) са в две направления - участие на експертите на РИОСВ-Враца, в процедурите по издаване и преразглеждане на комплексните разрешителни (чрез изразяване на становища писмени и участия в ЕЕС на ИАОС) и контрол по изпълнение на условията в тях.

През 2024 г. от страна на РИОСВ-Враца са планирани и осъществени проверки на 8 инсталациите с издадени комплексни разрешителни. През годината не са планирани проверки само на „Стройкерамика“ АД, площадка Враца и площадка Мездра поради следните причини:

Фирма „Стройкерамика“ АД, гр. Мездра, площадка Враца не извършва производствена дейност. Работата на инсталацията временно е прекратена през 2007 г. и не е възобновявана до момента. От 2018г. дружеството не извършва производствена дейност и на площадката в гр. Мездра. Представени са ГДОС с попълнени нулеви справки за двете инсталации за 2023 г.

През годината има съставени два АУАН на:

- „Екопроект“ ООД, гр. Враца оператор на „Регионално депо за неопасни отпадъци - Враца и Мездра“, находящо се в местност „Пискавец“, община Враца, област Враца за неизпълнение на условие от КР № 5-Н1/ 2010 г., актуализирано с Решение № 5-Н1-И0-А1-ТГ1/2013 г. и Решение № 5-Н1-И0-А2-ТГ1/2022 г. Превишен е разрешения по Условие 4.1 капацитет на клетка 2.1 с 28 814,850 т. и констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения, поставени в Условие 10.1.2.1. С оператора са сключени споразумения за приключване на административнонаказателните производства и той е заплатил определените санкции от 7 700 лв.

От направените проверки по изпълнение на условията от комплексните разрешителни, се установява, че операторите успешно прилагат системите за управление на околната среда. Прилагат и подходящи мерки за предотвратяване на замърсяването като използват избрани НДНТ.

Съгласно чл.154а, ал.9, т.2 на ЗООС на интернет страницата на РИОСВ-Враца са публикувани Доклади за извършените проверки, съдържащи констатираните факти и обстоятелства, относно съответствието на инсталацията с условията на издадените разрешителни на съответните оператори.

Не е констатирана експлоатация на инсталация от Приложение № 4 на ЗООС без издадено КР. През 2024 г. не е извършвана актуализация на Комплексните разрешителни.

В срок (до 31.03.2025 г.) са представени Годишни доклади за изпълнение на дейностите, за които са издадени комплексни разрешителни и съгласно изискванията.

Операторите, чиято дейност попада в Приложение № I на Регламент (ЕО) №166/2006, за които не е необходимо издаване на КР, и операторите с комплексни разрешителни ежегодно докладват данни за формираните емисии в интегрираната информационна система на Европейския регистър за изпускане и пренос на замърсители (ЕРИПЗ), съгласно изискванията на Регламента.

IV. 3. ЕКОЛОГИЧНА ОТГОВОРНОСТ И ОТСТРАНЯВАНЕ НА МИНАЛИ ЕКОЛОГИЧНИ ЩЕТИ

Осъществен контрол и предприети действия по прилагане на ЗОПОЕЩ.

Екологичните щети са щетите върху защитените видове и природните местообитания, водите и водните тела и почвите.

През 2024 г. на територията контролирана от РИОСВ-Враца няма случаи, които са класифицирани като непосредствена заплаха за екологични щети и случаи на причинени екологични щети. През годината обект на проверки са били юридически лица попадащи в обхвата на Приложение №1 от Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ) - дружества, които имат издадени документи за дейности с отпадъци, съгласно изискванията на ЗУО, както и концесионери на находища на подземни богатства, оператори на депа за минни отпадъци. Извършени са общо 11 бр. проверки от които 7 бр. планови проверки и 4 бр. извънредни във връзка с последващ контрол по изпълнение на дадени предписания.

При проверките са дадени 4 бр. предписания за изготвяне на собствена оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологична щета и на случаи на причинени екологични щети на оператори включени в публичния регистър. Всички предписания са изпълнени.

На територията контролирана от РИОСВ-Враца няма оператори, които изпълняват програми за отстраняване на минали екологични щети.

V. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА АКТИВНО

ФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНО ПОВЕДЕНИЕ ЗА ГРИЖА КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА

През 2024 г. е акцентирано върху подобряване на инструментите и начините за информиране и участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите за контрол.

- *Увеличаване на обема и качеството на информацията за околната среда, предоставяна чрез интернет страницата на инспекцията:*

РИОСВ - Враца предоставя своевременно актуална информация за околната среда предвид компетенциите си, чрез публикуване на интернет страницата си, с цел подобряване на достъпа до информация и участие на обществеността в процеса на вземане на решения. Информацията, която се публикува във връзка с изискванията на екологичното законодателство, се обновява ежедневно, като своевременно се публикуват резултатите от контролната и превантивна дейност на инспекцията, предоставя се информация за инициативите, които организира инспекцията във връзка с национални и международни екологични кампании, авансова информация, обслужваща бизнеса: относно промени в законодателната и нормативната база, за срокове и изисквания, които операторите са задължени да спазват и др.

През периода във връзка с процедурите по ОВОС и ЕО е осигурен обществен достъп до:

- уведомления за инвестиционни предложения, попадащи в обхвата на глава шеста от ЗООС – 65 бр.;

- информация по приложение №2 от Наредбата за ОВОС, във връзка с постъпили искания за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС – 58 бр.;

- уведомяване за ИП по чл.5, ал.2 от Наредбата за ОВОС чрез съобщения – 62

бр.;

- издадени от РИОСВ- Враца Решения за преценяване на необходимостта от ОВОС – 55 бр.;

- издадени от РИОСВ- Враца Решения за преценяване необходимостта от ЕО – 5 бр.;

- издадени от РИОСВ- Враца Решения за прекратяване на процедури по ОВОС/ЕО – 6 бр.;

- уведомяване по чл. 8, ал. 4 от Наредбата за ЕО чрез съобщения - 4 бр.

- постъпили искания за издаване на решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка (ЕО) на планове/ програми – 4 бр.

Във връзка с достъпа на обществеността до процедурите по ОВОС/ЕО, на интернет страницата на РИОСВ- Враца са поддържани съответните информационни масиви, като са изготвени 251 бр. съобщения за тях.

Взето е участие в:

- 2 бр. областни експертни съвети по устройство на територията за:

- 3 бр. онлайн заседание на ТИС към Министерството на енергетиката, на което е разгледана актуализация на ЦПР за находище „Касибо“, с концесионер „Кралтрейс“ ООД.

- 5 бр. Заседание на Междуведомствена комисия (МК) - специализиран състав на Висш експертен екологичен съвет /ВЕЕС/ в МОСВ.

✓ *Във връзка с процедурите по реда на Закона за биологичното разнообразие е осигурен обществен достъп до:*

- ❖ постъпилите през периода в направление БРЗТЗ уведомления за инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, попадащи в обхвата на Закона за биологичното разнообразие и Наредбата за ОС - 673 бр.

- ❖ издадените от РИОСВ- Враца Решения решения/становища/писма по реда на ЗБР:

- Решения по чл.31 от ЗБР за преценяване на вероятната степен на значително отрицателно въздействие върху защитените зони на инвестиционни предложения – 9 бр.;

- Решение за прекратяване на административно производство по чл. 56, ал.1 от АПК - 3 бр.

- Писма по чл.2, ал.2 от Наредбата за ОС - 702 бр.

Съгласно разпоредбите на чл. 25. ал. 1 от Наредбата за ОС, на интернет страницата на инспекцията са публикувани информацията за ИП „Изграждане на фотоволтаична инсталация в поземлен имот с идентификатор 35910.302.407, в землище на село Камено поле, община Роман, област Враца“, докладът за ОСВ върху защитени зони BG0001014 "Карлуково" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и BG0000332 "Карлуковски карст" за опазване на дивите птици, и наличния графичен материал към него, за осигуряване на обществен достъп и изразяване на становища.

Във връзка с изработени от МОСВ проекти на заповеди за обявяване на защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна: BG0000508 „Река Скът“, BG0000614 „Река Огоста“; BG0000487 „Божите мостове“ и BG0000601 „Каленска пещера“, е осигурен обществен достъп до проектите на заповеди и приложената към тях документация, като същите са публикувани на Интернет страницата на инспекцията.

Актуализирана е Единна информационна система за „Натура 2000“, която е със свободен обществен достъп до информацията, съдържаща се в нея, като са

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

въведени всички издадени решения по проведените от инспекцията процедури по ОВОС, ЕО и ОС, за периода 2024 г.

- Посещенията на интернет-страницата на инспекцията през годината са общо 16 426 броя. През периода са публикувани 28 бр. прессъобщения от различно естество.

- Поддържане и развитие на информационни центрове за обществеността, бр. центрове, както и бр. посетители:

В РИОСВ – Враца функционира информационен център за обществеността в сградата на инспекцията, който своевременно се поддържа и обновява с техника, информационни материали и др. Посетителите на инфоцентъра през отчетния период са **180 бр.** във връзка с проведени екологични инициативи.

На интернет страницата на инспекцията се поддържат и се актуализират своевременно публичните база данни с информация за околната среда (**4 бр.**) и регистри (**8 бр.**), съгласно изискванията на екологичното законодателство. До информацията е осигурен достъп през Портала за отворени данни;

- Брой обсъждания с участието на обществеността- проведени и такива, в които е взето участие от служители на съответната структура на МОСВ:

Експерти от инспекцията са взели участие в *6 бр. обществени обсъждания на:*

- ДОВОС за ИП „Подобряване на условията за корабоплаване в румънско-българския общ сектор на р. Дунав“, с възложител: ИА „Проучване и поддържане на река Дунав“ за българския участък от реката – 3 участия;

- ДОВОС за ИП „Изграждане на ВЛ 400 кV за присъединяване на ФЕЦ „Габаре“ към преносната електрическа мрежа (ПЕМ) 4000 кV, с възложител „Дунав Солар Планта“ ЕООД;

- Проект на Общ устройствен план (ОУП) на община Козлодуй и Доклад за екологична оценка (ЕО) на ОУПО;

- Проект на плана за управление на речните басейни (Пурб) в Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) 2022 – 2027 г.;

- Осъществяване на информационни кампании за повишаване на екологичното съзнание и култура на различни групи от обществеността:

Организиран са 15 бр. инициативи:

- По случай Световния ден на водата Регионална инспекция по околната среда и водите – Враца проведе мероприятия с ученици от училища в гр. Враца:

На 21 март 2024 г. РИОСВ – Враца съвместно с РЛ – Враца представиха презентация пред ученици от 7 клас на СУ „Васил Кънчов“, гр. Враца на тема „Замърсяване и пречистване на водата“, с акцент и върху тазгодишната тема „Използвайте водата за мир“. Към презентацията

бяха представени и няколко интересни лабораторни опити с вода, които показаха нейното замърсяване и пречистване.

На 22 март 2024 г. експерти от РИОСВ – Враца гостуваха на СУ „Христо Ботев“, гр. Враца, където представиха презентация пред ученици от 2 и 3 клас на тема „Използвайте водата за мир“. На учениците в инициативата бяха раздадени награди от регионалната инспекция – календари, тефтери и настолни игри.

РИОСВ – Враца бяха поздравени и от ДГ „Слънце“ с проведени от тях занимателни игри по случай Деня на водата.

- По повод Деня на Земята – 22 април 2024 г, Регионална инспекция по околната среда и водите – Враца съвместно с Регионална лаборатория – Враца проведе мероприятие с ученици от училище СУ „Отец Паисий“, гр. Враца.

Инициативата се състоя в сградата на екоинспекцията. Пред ученици от пети и шести клас се представиха две презентации по темите: „Планета срещу пластмаси“ с акцент върху замърсяването на водата. и „Природен парк „Врачански Балкан“ с информация за защитените растителни и животински видове. Експерти на Регионална лаборатория – Враца нагледно показаха лабораторни опити свързани с

пречистване на водата и измерване на различни нейни показатели. От инспекцията за учениците в мероприятиято бяха раздадени подаръци от екологични материали.

- На 26.04.2024 г. в сградата на Регионалната инспекция по околната среда и водите се проведе среща със заинтересованите страни във връзка с изпълнение на втори етап от Швейцарско-Българската програма за сътрудничество, по която се финансират мерки за обезвреждане на негодни препарати за растителна защита.

С цел осигуряване на прозрачност и информираност на засегнатото население, срещата се проведе с представители на Областна администрация, общините Враца, Мизия и Криводол и кметствата Крушовица, Чирен и Пудрия, в които се съхраняват негодни за употреба препарати за растителна защита.

Пред участниците в срещата беше представена презентация за целите на програма „Мониторинг, контрол и обезвреждане на негодни за употреба препарати за растителна защита (ПРЗ)“ и мерките, които следва да се предприемат за почистване на складовете.

Бяха обсъдени въпроси, свързани с очакванията на заинтересованите страни от програмата, ангажиментите, които всяка от заинтересованите страни следва да поеме, включително бяха направени предложения за промени в законодателството с цел превенция и контрол.

- Във връзка с отбелязването на Европейския ден на екологичната мрежа „Натура 2000“ – 21 май, РИОСВ-Враца обяви конкурс в две категории: най-добра рисунка изобразяваща „Природата на Врачански балкан“ - Природен парк по смисъла на Закона за защитените територии /ЗЗТ/ и защитена зона съгласно Закона за биологичното разнообразие /ЗБР/ по двете директиви на ЕС: за опазване на

местообитанията и на дивата флора и фауна, и за опазване на дивите птици“ или презентация на тема „Биоразнообразието в защитените зони – защо е важно“.

С рисунки и презентации в инициативата се включиха общо 12 участници от различни възрастови групи и училища от гр. Враца. От страна на инспекцията, на всички участници в конкурса бяха връчени грамоти и рекламни материали за защитените зони и територии в областта, а спечелилите получиха и допълнителни награди.

- На 23-ти май експерти от РИОСВ-Враца гостуваха в СУ „Христо Ботев“ – гр. Враца, където заедно с ученици от 5-7 клас на екоklub „Детелини“ отбелязаха Международния ден на биологичното разнообразие и Световния ден на пчелите.

Под формата на презентация, свързана с тазгодишната тема „Бъдете част от плана“, експертите запознаха учениците със

същността на биологичното разнообразие, основните проблеми и мерки, свързани с неговото опазване и съхранение. В края на урока всички участници се включиха активно в проведената игра за определяне местообитанията и заплахите за характерни за района и страната представители на различни видове птици.

Учениците демонстрираха отлични познания и в проведената викторина в платформата *Kahoot*, чиято цел бе да се акцентира върху огромното значение на пчелите като опрашители и биоиндикатори и ролята на тези насекоми за поддържането на екологичния баланс в природата.

- На 5-ти юни експерти от РИОСВ - Враца и Регионалната лаборатория – Враца към ИАОС отбелязаха Световния ден на околната среда с пешеходен преход по маршрут „гр. Враца – Боров камък“. При преминаването си участниците почистиха прилежащите терени от отпадъци.

Маршрутът преминава през екопътека „Боров камък“, попадаща на територията на Природен парк „Врачански балкан“. Екопътеката носи наименованието на водопада, до който се изкачва, като започва от село Згориград, общ. Враца. Маршрутът преминава през изключително живописен район, с изградена мрежа от мостове и стълби, като следва течението на река Лева и е добре обезопасена, с цел безпрепятствения достъп на туристите.

- Регионална инспекция по околната среда и водите – Враца гостува на СУ „Козма Тричков“ с цел повишаване на осведомеността на децата за околната среда. По време на мероприятиято учениците бяха запознати с основните замърсители на водите и начините за нейното пречистване, чрез представяне на презентация. Бяха показани лабораторни опити, онагледявайки пречистването на водата и измерване на някои нейни показатели.

От екоинспекцията за учениците в мероприятиято бяха раздадени подаръци с екологична насоченост.

- По повод 29 юни – Международния ден на река Дунав, експерти от РИОСВ-Враца се включиха в инициатива, организирана от „АЕЦ-Козлодуй“ ЕАД.

Инициативата включи Изнасяне на презентации за река Дунав и ролята на АЕЦ „Козлодуй“ за опазването ѝ, демонстрация на пробонабиране на водни проби от река Дунав и полеви изследвания на речните води.

Мероприятието приключи с плаване с кораба „Радецки“, където се проведе творческо ателие „Нарисувай Дунав“ с деца на участващите в мероприятиято;

- На 23 август, служители от Регионална инспекция по околна среда и водите – Враца съвместно с Общинска администрация – Враца, Регионална лаборатория – Враца към Изпълнителна агенция по околна среда, Басейнова дирекция „Дунавски район“ и доброволци извършиха почистване на отпадъците в района на ж. к. „Вежен“ в гр. Враца.

Отпадъците бяха събрани разделно в жълти, сини и зелени чували, осигурени от ЕКОПАК. Разделно събраните отпадъци ще бъдат предадени за рециклиране. Смесените битови отпадъци, които не подлежат на рециклиране са извозени от Общинско предприятие БКС – Враца на Регионалното депо за неопасни отпадъци.

Инициативата е част от кампанията на Министерството на околната среда и водите за почистване на замърсени терени в градска среда.

- По повод Европейската седмица на мобилността – 16-22 септември 2024 г., в градинката пред сградата на Регионална инспекция по околната среда и водите гостуваха деца от детска градина „Слънце“, гр. Враца.

Под формата на забавни игри, децата бяха запознати с правилата за безопасно движение по пътищата, както и с негативните ефекти, които причиняват превозните средства върху околната среда. Разделени на отбори те имаха за задача да нарисуват картини с тематична насоченост към опазване на природата. На децата в инициативата бяха раздадени подаръци за положените усилия, а те от своя страна поздравиха с песен и стихотворение служителите на екоинспекцията.

С тази инициатива се цели да се повиши информираността на децата и да ги насърчи към екологично по-чисто придвижване.

- На 20.09.2024 г., Регионална инспекция по околната среда и водите съвместно с Регионална лаборатория – Враца отбеляза Европейската седмица на мобилността с второ за седмицата мероприятие.

Въпреки лошото време, служителите от двете институции направиха пешеходен преход по екопътека „Горска пътека на приказките“, Врачански балкан на 20.09.2024г. По време на прехода бяха почистени терените около екопътеката от отпадъци.

Целта на инициативата е не само екологично по-чисто придвижване, но и насърчаване на обществото към поддържане на една по-чиста от отпадъци природата.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

- На 22.11.2024 г. експерти от Регионална инспекция по околната среда и водите – Враца посетиха СУ „Христо Ботев“, гр. Враца. Целта на инициативата бе учениците от 6-и и 7-и клас и техния екоклуб „Детелина“ да бъдат информирани и да допълнят знанията си за природните богатства на резерват „Врачански карст“.

- На 17.12.2024 г. в Регионална инспекция по околната среда и водите – Враца гостуваха ученици от НУ „Св. Софроний Врачански“, гр. Враца.

Мероприятието се проведе в информационния център на екоинспекцията. Чрез представена презентация на тема „Управление на отпадъците, отговорност на всеки“, експертите запознаха учениците от 4-ти клас с основните видове отпадъци, тяхното разделно събиране, както и възможните начини за оползотворяването им. Целта на мероприятиято е повишаване на осведомеността и знанията на учениците за правилното управление на отпадъците, както и поддържане на чиста околна среда.

Експерти от екоинспекцията раздадоха подаръци на учениците.

- Изготвяне и издаване на информационни материали – За популяризиране на защитените природни обекти в област Враца са изработени: 35 бр. книжки за защитените територии в област Враца и 30 бр. тениски с логото на инспекцията;

- Провеждане на открити уроци със студенти, ученици и деца от детски градини: не са провеждани;

- Организиране и провеждане на форуми, семинари, конференции, кръгли маси, изложби и др.: не са организирани от инспекцията, но е взето участие в:

- Взето участие в онлайн обучение с информационна система (ИС) за случаи на непосредствена заплаха за екологични щети или на причинени екологични щети.

- Взето участие в събитие организирано от Сдружение BG Бъди активен на тема „Възможни ли са Общини без отпадъци - управлението на отпадъците в България съгласно Европейските регламенти“.

- Взето участие в семинар в периода 24 - 26.06.2024 г. на тема "Прилагане на политиките по управление на отпадъците - новости и актуални проблеми".

- 2 броя комисии в изпълнение на Заповед № РД-266/01.04.2024 г. и № РД-266 от 01.04.2024 г. на министъра на околната среда и водите за преценка на информацията, съдържаща се в одиторските доклади по наредбите по чл. 13, ал. 1 на Закона за управление на отпадъците /Наредба за отработените масла и отпадъчните нефтопродукти и Наредба за батерии и акумулатори и за негодни за употреба батерии и акумулатори/.

- Среща за консултация със заинтересованите страни по Програма „Подобрено качество на въздуха чрез модернизирана и разпознаваема система за мониторинг на качеството на въздуха и научно партньорство („ModAIRn“) по ШБПС 2019-2029 г.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

- Взето участие в семинар за популяризиране дейностите по проект „ПУРБ 2022 - 2027“, проведен в БДДР-Плевен.

- Взето участие в конференция „От извора на Дунав до Черно море – здравословна вода и здравословен живот“, проведена в Бургаския свободен университет.

- Взето е участие в междуведомствена комисия назначена от изпълнителния директор на Агенция по геодезия, картография и кадастър, относно разглеждане на ЯФГ за имоти попадащи в землищата на гр. Мездра и с. Брусен, общ. Мездра.

- Дадено е интервю за радио Видин във връзка с участието на РИОСВ-Враца в 48-то среднозимно преброяване на водолюбивите птици.

- Взето е участие в проведено заседание на комисия по лова в ТП ДГС-Мездра.

- Участие в събитие във връзка с 30-годишнина от създаване на дирекция „Национална служба за защита на природата“, проведено в периода 19.03.-21.03.2024 г в к.к. Цигов чарк;

- Взето е участие в Консултативен съвет към ТОО – Враца към НССЗ във връзка със съвместната работа между институциите относно издаване на необходимите документи за кандидатстване на земеделските стопани по интервенции П.Д.1, П.Д.2 и П.Д.3 от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023 – 2027 г. (СПРЗСР)“;

- Участие на представители на инспекцията в 3 (три) бр. междуведомствени комисии назначени от изпълнителния директор на Агенция по геодезия, картография и кадастър, относно разглеждане и отстраняване на явна фактическа грешка за землищата на различни населени места от Област Враца;

- Участие в заседания на областна и общинска епизоотични комисии във връзка с епизоотичната обстановка в страната относно заболяването АЧС.

- Участие в областна епизоотична комисия във връзка с влошената обстановка по отношение на заболяването Инфлуенца по птиците в страната;

- Процедури по достъп на обществеността до информация за околната среда (постъпили заявления, издадени решения, откази и обжалвания на откази)

Настоящият отчет се отнася за периода 1 януари – 31 декември 2024 г. и е изготвен на основание чл. 15, ал. 2 от Закона за достъп до обществената информация (ЗДОИ). Той е базиран на направен анализ на постъпилите заявления за достъп до информация и/или повторно използване на информация и прилагането на изискванията на ЗДОИ в Регионалната инспекция по околната среда и водите – Враца (РИОСВ - Враца).

В РИОСВ – Враца се спазват Вътрешни правила за условията и реда за достъп до обществена информация. Поддържа се електронен регистър на постъпилите писмени заявления и устни запитвания по ЗДОИ, който се публикува ежегодно в секция „Достъп до информация“ на сайта на администрацията <https://riosv.vracakarst.com>

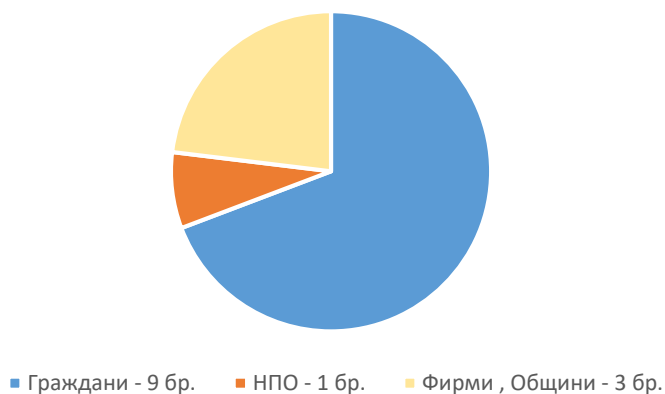
Секция „Достъп до информация“ е разположена в началното меню на уеб-страницата. В нея е публикувана подробна информация за правната рамка при предоставянето на достъп до обществена информация, както и процедурата, начина на формиране на такса и заплащането ѝ.

През 2024 г. в РИОСВ – Враца са постъпили 13 броя заявления за достъп до обществена информация, като 9 от заявителите са граждани, 1 – представители на

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

неправителствени организации (НПО) и 3– друг тип, като те най-често са общински администрации и фирми.

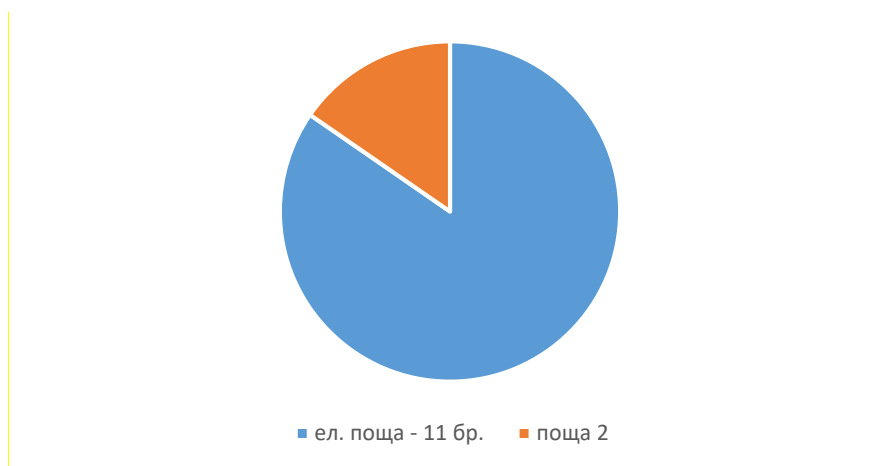
Фиг. 1 Постъпили заявления по ЗДОИ в РИОСВ-Враца през 2024 г. по тип на заявителя

За отчетния период 11 броя заявления са получени чрез електронна поща и 2 броя са получени по пощата.

Няма регистрирани устни запитвания. Исканата информация е предоставяна по електронен път винаги, когато това е поискано от заявителя и/или когато заявлението е постъпило по електронен път (съгл. чл. 41е, ал. 2 от ЗДОИ).

Фиг. 2 Постъпили заявления по ЗДОИ в РИОСВ-Враца през 2024 г. по начина на постъпването им

В 11 броя от заявленията е поискан достъп до служебна информация, а в 2 – до официална. Всички постъпили заявления са разгледани.

На 8 броя от заявителите е предоставен свободен достъп до исканата информация, като са издадени Решения на директора на РИОСВ – Враца за предоставяне на пълнен достъп до обществена информация и/или за предоставяне на обществена информация от общественения сектор за повторно използване.

На 5 броя от заявленията е отговорено, че РИОСВ-Враца не разполага с исканата информация.

Информацията е предоставяна на заявителите в законоустановения срок без изключение, а именно - в 14-дневен срок от постъпването на заявлението.

През разглеждания период в РИОСВ – Враца не са постъпвали жалби срещу решения за предоставяне по ЗДОИ. Няма и установени нарушения на длъжностни лица.

- Брой училища и детски градини, обхванати в информационно-образователни инициативи – 7 бр., проведени с ученици и деца от гр. Враца: СУ „Христо Ботев“, СУ „Васил Кънчов“, СУ „Отец Паисий“, СУ „Козма Тричков“, НУ „Св. Софроний Врачански; детска градина „Слънце и еко клуб „Детелина“

Брой обхванати деца и ученици в информационно-образователни инициативи – 220 бр.

VI. АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ПРИНУДИТЕЛНИ АДМИНИСТРАТИВНИ МЕРКИ

Опазването на околната среда е отговорност на цялото общество и не е еднократен процес, а изисква дългосрочна и постоянна дейност. Законите, които регламентират обществените отношения в сферата на околната среда се разделят на общи и специални.

Поради значимостта на обществените отношения, които охраняват тези закони, нарушенията срещу околната среда се третират от законодателя като тежки, а наличието на вредни последици за природата и за околната среда, с оглед спецификата им, се презумират по силата на закона без да са изискуем елемент от техния състав.

Целта на законовата регулация е намаляване въздействието на човешката дейност върху околната среда и природата. В екологичното законодателство е уредена система от правила за определяне на следващото се на дееца административно наказание, съобразно степента на обществена опасност на деянието и неговия извършител. Нарушаването на регламентираните правила за опазване на компонентите на околната среда е свързано със система от санкции и глоби, целящи да накажат нарушителите и да предотврати извършване на други нарушения от тях и от останалите.

Своевременното установяване на извършените административни нарушения и налагане на съответните им административни наказания, допринася за повишаване на доверието на гражданите в институцията и постигане целите на административното наказание спрямо нарушителите. РИОСВ-Враца упражнява ефективно контролните си функции и правомощия, регламентирани в съответните специални закони в областта на екологичното законодателство и подзаконовите нормативни актове.

В резултат на контролната дейност през 2024 г. в Регионална инспекция по околната среда и водите – Враца са съставени 22 броя акта за установяване на административни нарушения (АУАН).

След проверка на актовете с оглед на тяхната законосъобразност и обосновааност и извършена преценка на възраженията, събраните доказателства и спорните обстоятелства са издадени 5 броя наказателни постановления, с които са наложени глоби и имуществени санкции на обща стойност 11 200,00 лв., от които глобите на физически лица са 4 броя в размер на 6200,00 лв., а е наложена 1 брой имуществена санкция в размер на 5 000,00 лв. През 2024 г. е издадено един брой наказателно

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

постановление въз основа на съставен акт за установяване на административно нарушение през 2023 г.

На основание чл. 58 „г“ от ЗАНН са сключени 14 броя споразумения между нарушителя и наказващия орган за приключване на административнонаказателното производство, с обща стойност 15 680, 00 лв. , от тях глоби в размер на 1120,00 лв. и имуществени санкции в размер на 14560,00 лв. Всички суми по сключените споразумения са заплатени в четиринадесетдневния срок от сключването им.

През 2024 г. има 1 брой прекратен АУАН с мотивирана резолюция на основание чл. 54, ал. 1, т. 2 и т. 3 от ЗАНН и 1 брой АУАН приключил с писмено предупреждение по чл. 28 от ЗАНН.

По два броя съставени АУАН през 2024 г., предстои да се издадат наказателни постановления или административнонаказателните производства да приключат със споразумение по чл. 58 „г“ от ЗАНН през 2025 г.

През отчетната 2024 г. са налагани административни наказания за нарушения на следните закони:

Четиринадесет броя АУАН са съставени за установени нарушения на Закона за управление на отпадъците (ЗУО), от които:

- Девет броя АУАН са съставени за нарушение на чл. 15, ал. 1, т. 3 и ал. 2 от ЗУО;
- Два АУАН са съставени за нарушение на чл. 156, ал.1 във връзка с чл. 113, ал. 3 от ЗУО;
- Два АУАН са съставени за нарушение на чл. 29, ал. 2 от ЗУО;
- Един брой АУАН е съставен за нарушение на чл. 44, ал. 2 във връзка с чл. 48, ал. 1 и ал. 2 от ЗУО.

Пет броя АУАН са съставени за извършени нарушения по Закона за опазване на околната среда (ЗООС), от които:

- Три АУАН са съставени за неизпълнение на задължение по чл. 166, т. 3 от ЗООС;
- Един АУАН е съставен за нарушение на чл. 123в, т. 2, във връзка с чл. 164, ал. 1 от ЗООС;
- Един АУАН е съставен за установено нарушение на чл. 95, ал. 1 от ЗООС.

Един брой АУАН е съставен за установено нарушение на чл. 200, ал. 1, т. 6 от Закона за водите (ЗВ).

Един брой АУАН е съставен за констатирано нарушение на чл. 38, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

Един брой АУАН е съставен за констатирано нарушение на чл. 12 на Закона за лечебните растения (ЗЛР).

По - голяма част от предприетите административнонаказателни действия са за извършени нарушения на Закона за управление на отпадъците и Закона за опазване на околната среда.

По отношение съставените АУАН през 2024 г. се констатира повишаване на броя на съставените АУАН, в сравнение с предходната 2023 г.

По отношение на издадените НП през 2024 г. се наблюдава намаляване в техния брой сравнено с 2023 г., тъй като и през 2024 г. се наблюдава все по - активно използването на института на споразумението от страна на нарушителите по чл. 58 „г“ от ЗАНН за приключване на административнонаказателното производство.

Обжалвани Наказателни постановления:

През 2024 г. са постановени съдебни решения, с които са потвърдени два броя НП издадени през 2023 г.:

- НП за наложена имуществена санкция в размер на 10 000 лв. за нарушение на ЗУО и 200 лв. юрисконсултско възнаграждение;

- НП за наложена имуществена санкция в размер на 5 000 лв. (изменен размер с решението на Административен съд – Враца) за нарушение по ЗООС и 80 лв. юрисконсултско възнаграждение;

През 2024 г. е **потвърдено от съда един брой НП издадено през 2022 г.**, с което е наложена имуществена санкция по ЗУО в размер на 7 000 лв. (изменен размер с решението на Административен съд – Враца);

През 2024 г. е постановено съдебно решение, **с което е отменено един брой НП издадено през 2021 г.** за налагане на имуществена санкция в размер на 5000 лв. за нарушение на ЗУО;

Във връзка с проведена процедура от страна на РИОСВ-Враца по принудително изпълнение за премахване на складирани тонер касети на площадка в гр. Враца, през 2024 г. е постановено Решение на Софийски градски съд по гражданско дело в полза на РИОСВ-Враца, с което е осъдена фирмата да възстанови на инспекцията платената сума по премахването на тонер касетите в размер на 65 520,00 лв.

По отношение на обжалваните наказателни постановления през 2024 г., спрямо обжалваните такива през 2023 г., се наблюдава тенденция към намаляване броя на обжалваните наказателни постановления.

Наложени имуществени санкции по чл. 69, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда:

Издадено е един брой наказателно постановление за налагане на текуща санкция за замърсяване на воден обект, в размер на 854, 72 лв.

Издадена е един брой заповед за намаляване на текуща санкция по чл. 69б от ЗООС за воден обект. Събраните суми от санкции по чл. 69 от ЗООС са в размер на 9188,57 лв.

По отношение наложените текущи имуществени санкции по реда на чл. 69, ал. 1 от ЗООС през 2024 г., се констатира запазване броя на наложените санкции, спрямо наложените санкции през 2023 г.

Издадени принудителни административни мерки по ЗООС:

През 2024 г. няма издавани принудителни административни мерки.

През предходната 2023 г. също няма издавани принудителни административни мерки за нарушения на екологичното законодателство.

Сигнали:

През 2024 г. в РИОСВ – Враца са постъпили 14 броя сигнали, заведени в деловодството на хартиен носител, от тях 0 броя са основателни, 8 броя са препратени по компетентност.

Сигналите, получени по електронна поща в РИОСВ – Враца са общо 22 броя, от които 8 броя са основателни и 10 броя от сигналите са препратени по компетентност.

Извършени са своевременно проверки по сигналите. В резултат на това са издадени 2 броя предписания, които са изпълнени.

Съставен е 1 брой акт за установяване на административно нарушение. Сключено е споразумение през м. януари 2025 г. по чл. 58г от ЗАНН, на стойност 70 лв. за установено нарушение на Закона за лечебните растения.

Сигналите, получени на "Зелен телефон" в РИОСВ – Враца са общо 61 броя, от които 18 броя са основателни и 23 броя от сигналите са препратени по компетентност.

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Извършени са своевременно проверки по сигналите. В резултат на това са издадени 4 броя предписания, от които 1 брой не е изпълнено.

Съставени са 3 броя актове за установяване на административни нарушения – 2 броя по Закона за опазване на околната среда и 1 брой за нарушение на Закона за управление на отпадъците. Издадено е 1 брой наказателно постановление на стойност 2000 лв. за нарушение на ЗУО. Сключени са 2 броя споразумения по чл. 58г от ЗАНН, на обща стойност 280 лв. за нарушение на ЗООС, които са платени в срок.

Ежемесечно на интернет страницата на РИОСВ - Враца се публикуват резултатите от извършените проверки и мерките във връзка с регистрираните сигнали в РИОСВ - Враца с цел информиране на обществеността.

VII. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
1	2	3	4	5
"За приятен отдих и почивка " - ПТГ "Н.Й.Вапцаров" гр.Враца	Създаване на зона за отдих, изграждане на детска площадка, поставяне на паркови съоръжения за игра	ПУДООС	7 500,00 лв.	реализиран
"Моята класна стая на открито " - СУ "Никола Войводов" гр.Враца	Почиставане на терен, доставка и монтаж на класна стая на открито, маси, пейки с гръб и др.	ПУДООС	7 496,00 лв.	реализиран
"VODORASLO - за чист въздух в класните стаи"	Закупени и доставени биореактора с микроводорасли, подобряващи качеството на въздух със сензори за качество на въздух следящи температурата, влажност, финни прахови частици и въглероден диоксид.	ПУДООС	7 468,30 лв.	реализиран

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

"ЕКОВЪЛШЕБСТВО"	Изграждане на дървена беседка с маса, градински пейки и лехи , в които са засадени цветя.	ПУДООС	7 500,00 лв.	реализиран
"Класна стая на открито " - НУ "Иван Вазов" гр.Враца	Изградена е класна стая на открито с обличовъчна дървена ламперия, и дървени пейки със саксии, засадени цветя.	ПУДООС	7 477,04 лв.	реализиран
"Обществена зона за отдих" - с.Нефела , гр.Враца	Почиставане на терен, доставка и монтаж на дървена беседка с пейки с засадени туи и градински цветя .	ПУДООС	14 994,80 лв.	реализиран
"Творим и опазваме" - ЦПЛР-ОДК Л.Живкова - гр.Оряхово	Създаване на "Зелена вълна"-изложба от природни и отпадъчни материали, изграждане на беседка , създаване на градина с билкови семена, луковичи, цветя и др.	ПУДООС	7 466,00 лв.	реализиран
"Ние учим, творим и спортуваме сред природата" - ПГ Алеко Константинов - гр.Мездра	Създаване на зона за отдих, монтирани по проект детски и паркови съоръженияза игра на открито, създаване на билкова градина.	ПУДООС	7 499,20 лв.	реализиран

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

"Нашият парк - нашата крепост" - ПГ Коста Петров - с.Борован	Изграждане на еко-път и обособяване на малка ботаническа градина в парка	ПУДООС	7 492,00 лв.	реализиран
"Поглед към здравето в с.Търнак" с.Търнак	Почистване на терен, доставяне и монтаж на спортни уреди, паркова мебел и озеленяване.	ПУДООС	14 310,00 лв.	реализиран
"Култура в хармония с природата" с.Типченица	Изграждане на зрителски трибуни със 100 места към спортна площадка и озеленяване на прилежащите части.	ПУДООС	14 996,70 лв.	реализиран
"Обособяване на паркова зона с кът за отдих и екопътека Биволарката" гр.Мизия	Обособяване на паркова зона с кът за отдих и екопътека	ПУДООС	14 285,74 лв.	не е реализиран
"Обичам природата и аз участвам" с. Галатин	Дейности по почистване на терен, закупуване на детска люлка и детски съоразения за изградената зона за отдих, доставка на дървена беседка, озеленяване.	ПУДООС	14 990,00 лв.	реализиран

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

"Природата е нашият дом и нашата отговорност" - ОУ Христо Ботев с.Гложене	Извършена доставка и монтаж на интерактивен мулти-тъч дисплей и витрини шкафове за оборудване на кабинет за екологични събития и открити уроци, изграждане на беседка и доставка на спортни уреди, озеленяване.	ПУДООС	7 500,00 лв.	реализиран
"Обичам природата - и аз участвам" - ДГ Слънчице с.Остров	Дейности по озеленяване, изграждане на детска беседка с пейки, поставяне на влакче с вагон и пързалка, контейнер за компостиране и др..	ПУДООС	7 500,00 лв.	реализиран
"Обичам природата - и аз участвам" - с.Караш	Дейности по почистване на терен, реставриране на пергола, изграждане на детска беседка с пейки с гръб, пикник маса, контейнер за компостиране и др.	ПУДООС	14 996,00 лв.	реализиран

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

"Парк в жилищно пространство с поглед към по-зелено бъдеще" - гр.Роман	Създаване на зона за отдих, изграждане на беседка, поставяне на пикник маса и пейки, залесяване и др.	ПУДООС	14 990,00 лв.	реализиран
"Обичам природата - и аз участвам" - ДГ Европейчета гр.Враца	Изграждане и оборудване на Еколаборатория, обособяване на образователен кът, поставяне на съоръжения и засяване на семена.	ПУДООС	7 500,00 лв.	реализиран
„Зелена Враца - мисията е възможна!“	Подмяната на уредите, използващи дърва и въглища, с алтернативни екологични отоплителни устройства и доставка и монтаж на фотоволтаични системи за собствено потребление.	Процедура „За по-чист въздух!“, по приоритет 5 „Въздух“ на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.		В процес на изпълнение

VIII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

😊 През периода 01.01.2024 г.- 31.12.2024 г. са регистрирани само 3 броя превишения на средноденонощната норма (СДН) от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ за показателя ФПЧ_{10} при нормативно допустими превишения от 35 броя годишно с което се запазва тенденцията от последните години. За сравнение, регистрираните превишения за предходни години са както следва: 2021 г.- 12 броя, 2022 г.- 14 броя, 2023 г.- 5 броя.

За 2024 г. средногодишната концентрация по показателя ФПЧ_{10} е $19,61 \mu\text{g}/\text{m}^3$, което е по-малко от нормативно установената средногодишна норма (СГН) $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. В сравнение с предходни години се забелязва тенденция към намаляване нивата на средногодишната концентрация по показателя ФПЧ_{10} : през 2021 г. е $22,10 \mu\text{g}/\text{m}^3$, през 2022 г. е $22,72 \mu\text{g}/\text{m}^3$, а през 2023 г. е $21,57 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

😊 В пълна степен са извършени планираните контролни проверки съгласно утвърдените: „График за извършване на контролни измервания на емисии от неподвижни източници през 2024 година“ и „Годишен график на РИОСВ- Враца и РЛ- Враца за извършване на контролни замервания на нивата на шум, излъчван в околната среда от промишлени източници през 2024 г.“.

😊 Промислените горивни източници са основно на гориво природен газ, а към технологичните инсталации и съоръжения са монтирани пречиствателни съоръжения, с което в значителна степен са намалени емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух.

😊 В срок се извършват оценки на представените в РИОСВ- Враца, Доклади с резултати от извършените: собствени непрекъснати и собствени периодични измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух и нивата на промишлен шум излъчван в околната среда.

😊 Няма констатирани нарушения на измерените нива на промишлен шум излъчван в околната среда по границите на производствените площадки и в мястото на въздействие съгласно Наредба №6 за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението и Условие № 12. „Шум“ за операторите с издадени Комплексни разрешителни.

😊 Изводи от извършения контрол на обекти и фирми, използващи контролирани вещества и флуорирани парникови газове:

- Наблюдава се постепенно преминаване от хладилни и климатични инсталации, използващи озоноразрушаващи вещества, към инсталации, работещи с флуорирани парникови газове (ФПГ) с все по-нисък потенциал за глобално затопляне (GWP);

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ – ВРАЦА
ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

- Лицата и фирмите, които се занимават с монтиране, поддръжка и проверки за течове, разполагат с необходимата квалификация и съответните документи за правоспособност, издадени от Българската браншова камара по машиностроене (ББКМ).

 При оценка на представените Планове за управление на разтворителите и информацията за количествата на вложените органични разтворители не са регистрирани превишения на нормите за допустими емисии и праговите стойности за консумация на разтворители за съответните дейности и инсталации, източници на емисии на летливи органични съединения на територията на РИОСВ- Враца.

 Годишния план за контролната дейност за 2024 г. е изпълнен на 100 %, въпреки малкия брой експерти. Извършени са всички планирани комплексни проверки и проверки на оператори с издадени комплексни разрешителни, както и тези класифицирани с „висок“ и „нисък“ рисков потенциал.

 В пълна степен е извършен контролният мониторинг на обектите, формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, включени в „Информационната система за разрешителни и мониторинг при управление на водите“, утвърдени със Заповед № РД-955/19.12.2023 г. на министъра на околната среда и водите.

 Спазват се условията в издадените разрешителни за използване на воден обект за заустване на отпадъчни води, издадени по реда на ЗВ и комплексните разрешителни, издадени по реда на ЗООС.

 Чрез въвеждане на денонощен телефон за подаване на сигнали от гражданите и ротационен принцип е подобрена ефективността на контролната дейност на инспекцията.

 Извършени са всички предвидени дейности за постигане на целите за опазване и съхраняване на защитените територии, защитените зони от мрежата Натура 2000 и биологичното разнообразие в региона като национално и общочовешко богатство.

 В изпълнение на заложените цели по ОВОС и ЕО, с извършване на превантивния контрол заложен в условията на издадените Решения/Становища по ОВОС/ЕО са постигнати приоритетите за недопускане на замърсяване на околната среда над допустимите норми в региона. Постигнато е осигуряването на високо ниво на защита и опазване на околната среда, респективно на човешкото здраве, допринасяне постигането на екологичните съображения в процеса на подготовка и одобряване на ИП/ПП.

 Необходима е по-голяма отговорност от юридическите лица по отношение на документирането на дейностите с отпадъци.

 Наличието на нерегламентирани замърсявания с отпадъци, предимно на терени в близост до урбанизираните територии на населените места, както и липса на общински площадки за събиране, съхранение и третиране на строителни отпадъци.

Наличие на нерегламентирани плащадки за дейности по разкомплектоване с ИУМПС, предимно от физически лица в частни имоти, което затруднява контрола.

Минимална натовареност и неизползване на пълния капацитет на компостиращата инсталация на РДНО Враца/Мездра, поради неизградени системи за разделно събиране на зелени и биоразградими отпадъци.

С увеличаване броя на получените сигнали на „зеления“ или дежурния телефон в инспекцията относно намерени бедстващи екземпляри от защитени видове, за които в повечето случаи е необходима незабавна реакция по изпращането им в спасителен център, възникват проблеми, свързани с тяхното транспортиране, липсата на подходящи условия, както и липсата на разположени в близост спасителни центрове или ветеринарни клиники, към които да бъдат препратени ранените индивиди за своевременна диагностика и лечение. Въпреки тези проблеми, РИОСВ – Враца предприема навременни действия по осигуряване на транспорт на видовете до ветеринарна клиника и/или директно до спасителен център за оказване на първа помощ от специалисти.